

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(27 січня – 2 лютого 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	19
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	33
Центральні.....	33
Регіональні.....	82
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	87

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(27.01-02.02.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

27.01.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/01/27/u-prazi-oleksij-chernyshov-vidvidav-ukrayinski-czentry-nusle-i-svitlo/>

У Празі Олексій Чернишов відвідав українські центри «Нусле» і «Світло»

Під час робочої поїздки до Чехії Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов разом із Надзвичайним і Повноважним Послом України в Чеській Республіці Василем Зваричем відвідали українські центри «Нусле» і «Світло».

Ці заклади є прикладом взаємодії та спільних зусиль українців за кордоном. Центри не лише сприяють адаптації, а й популяризують українську культуру, створюючи освітні та соціальні проекти для дітей і дорослих.

«Такі осередки — це більше, ніж підтримка. Це про боротьбу за Україну, де б ми не були. Міністерство національної єдності України разом із партнерами працюватиме над тим, щоб підтримувати діяльність таких важливих центрів і допомагати нашим громадам за кордоном», — зазначив Віцепрем'єр-міністр.

Олексій Чернишов подякував українським центрам «Нусле» і «Світло» за гостинність і роботу, яку вони виконують для підтримки наших співгромадян у Чехії.

***

27.01.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/01/27/u-mezhah-robochogo-vizytu-do-chehiyi-oleksij-chernyshov-zustrivnya-z-ukrayinskoyu-gromadoyu/>

У межах робочого візиту до Чехії Олексій Чернишов зустрівся з українською громадою

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов провів зустріч з українською громадою у Празі.

Під час зустрічі обговорили низку питань, які турбують українців за кордоном. Зокрема доступ до адміністративних і консульських послуг, а також підтримку нових ініціатив і зміцнення зв'язків між громадою та Україною.

«Особливо приємно бачити, як українці тут організують культурні, освітні та благодійні проекти, демонструючи силу єдності та любові до рідної землі. Це більше, ніж підтримка, — це боротьба за Україну, за наші спільні цінності та майбутнє, незалежно від того, де ми знаходимося», — сказав Олексій Чернишов.

Крім того, Віцепрем'єр-міністр презентував основні напрями роботи Міністерства національної єдності України. Також посадовець розповів про створення центрів єдності українців у країнах тимчасового перебування (Unity Hubs) і стратегію підтримки українців за кордоном.

«Важливо, щоб кожен громадянин, де б він не перебував, відчував себе частиною сильної, згуртованої нації», — наголосив Олексій Чернишов.

Посадовець подякував представникам української громади за активність і запевнив, що всі проблемні питання і пропозиції, які були озвучені під час зустрічі, будуть опрацьовані. За результатами зустрічі домовилися спільно працювати над покращенням умов для українців.

***

28.01.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/01/28/oleksij-chernyshov-proviv-zustrich-iz-pershym-viczepremyer-ministrom-cheskoyi-respubliky/>

Олексій Чернишов провів зустріч із Першим віцепрем'єр-міністром Чеської Республіки

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов у межах робочої поїздки до Праги зустрівся з Вітом Ракушаном — Першим віцепрем'єр-міністром, Міністром внутрішніх справ Чеської Республіки.

Під час зустрічі обговорили ключові аспекти співпраці, зокрема участь Уряду Чехії в запуску Unity Hub (хабу єдності) для українців.

«Йшлося і про підтримку інтеграції та адаптації української громади, яка є однією з найбільших у Чехії», — зазначив Олексій Чернишов.

Віт Ракушан наголосив на готовності Міністерства внутрішніх справ Чехії взяти на себе лідерську роль у впровадженні проєктів у межах діяльності Міністерства національної єдності України.

Олексій Чернишов подякував Першому віцепрем'єр-міністру Чехії за підтримку України у важкий час.

«Зворушений тим, що на початку повномасштабного вторгнення він прихистив у себе вдома родину з Маріуполя. Це приклад людяності, який надихає. Наша спільна робота триватиме!» — резюмував Віцепрем'єр-міністр України.

***

28.01.2025

Міністерство національної єдності України

**<https://unity.gov.ua/2025/01/28/oleksij-chernyshov-obgovoryv-iz-cheskytu-vysokoposadovczyatu-pytannya-soczialnoyi-adaptacziyi-ukrayincziv/>
Олексій Чернишов обговорив із чеськими високопосадовцями питання соціальної адаптації українців**

Під час робочого візиту до Праги Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов зустрівся з Віцепрем'єр-міністром, Міністром праці та соціальних питань Чеської Республіки Маріаном Юречкою та Урядовою уповноваженою з прав людини Кларою Шимачковою-Лауренчіковою.

Під час зустрічі обговорили питання соціальної адаптації українців, які тимчасово перебувають у Чехії.

Олексій Чернишов відзначив залученість чеських партнерів до життя української громади, зокрема в аспекті психологічної підтримки та допомоги в подоланні наслідків травм війни.

«Дякую колегам за взаєморозуміння та готовність до подальшої співпраці», — резюмував Віцепрем'єр-міністр України.

***

29.01.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/01/29/u-vidni-oleksij-chernyshov-proviv-zustrich-iz-ministrom-vnutrishnih-sprav-avstrijskoyi-respubliky/>

У Відні Олексій Чернишов провів зустріч із Міністром внутрішніх справ Австрійської Республіки

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов провів робочу зустріч із Міністром внутрішніх справ Австрійської Республіки Герхардом Карнером сьогодні, 29 січня 2025 року.

Під час зустрічі Олексій Чернишов розповів про ключові напрями роботи Міністерства національної єдності України. Посадовці обговорили можливості співпраці. МВС Австрії виявило зацікавленість в ініціативах Міннац'єдності, а також у діяльності відомства загалом.

Віцепрем'єр-міністр України висловив вдячність австрійській стороні за допомогу Україні з перших днів повномасштабної війни.

«Від початку повномасштабного вторгнення тимчасовий захист в Австрії отримало близько 85 тисяч українців. Важливо, щоб вони мали всі умови проживання, роботи й інтеграції в місцеві громади. З огляду на це продовжуємо працювати над посиленням міжнародної взаємодії та підтримки українців у світі», — наголосив Олексій Чернишов.

***

30.01.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/01/30/oleksij-chernyshov-proviv-zustrichi-u-mezhah-robochogo-vizytu-do-avstriyi/>

Олексій Чернишов провів зустрічі у межах робочого візиту до Австрії

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов провів зустрічі з Генеральним директором Міжнародного центру з розвитку міграційної політики (ICMPD) Міхаелем Шпіндельєггером, Головою урядового координаційного штабу з питань шукачів захисту з України Андреасом Ахрайнером та очільниками організацій, залучених до допомоги українцям в Австрії.

Під час зустрічі Олексій Чернишов представив ключові напрями діяльності Міністерства національної єдності України. Австрійські партнери висловили підтримку ініціативам Міннац'єдності та готовність до співпраці.

Окремо учасники зустрічі обговорили можливість представлення ICMPD у Хабах єдності в країнах найбільшої присутності громадян України.

«Це стане ще одним важливим кроком для координації допомоги й інтеграції», — підкреслив Віцепрем'єр-міністр України.

Крім цього, під час зустрічі з представниками уряду Олексій Чернишов порушив питання введення українського компонента в австрійські школи, зокрема можливість вивчати українську мову як іноземну.

«Продовжуємо працювати разом, щоб українці за кордоном відчували підтримку та мали доступ до необхідних послуг!» — резюмував посадовець.

***

30.01.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/01/30/oleksij-chernyshov-razom-iz-prezydentom-parlamentu-vidnya-vidvidaly-czentr-nadannya-dopomogy-tymchasovo-peremishhenym-osobam-z-ukrayiny/>

Олексій Чернишов разом із Президентом Парламенту Відня відвідали центр надання допомоги тимчасово переміщеним особам з України

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов разом із Президентом Парламенту Відня Ернстом Воллером відвідали центр надання допомоги тимчасово переміщеним особам з України.

Цей заклад став важливим простором підтримки громадян України, які були змушені виїхати за кордон через війну. Там вони можуть отримати необхідну допомогу — від соціальних послуг до консультацій щодо інтеграції й освіти.

Олексій Чернишов подякував керівництву Відня, громадянам Австрії й організації Train for hope за солідарність і підтримку наших співвітчизників.

Під час візиту в центр допомоги Віцепрем'єр-міністр поспілкувався з українцями. Дізнався їхні історії, потреби та виклики, з якими вони стикаються в умовах тимчасового проживання за кордоном.

«Людям важливо знати, що Україна про них не забуває, що вони залишаються частиною єдиної нації, де б не були. Саме тому такі зустрічі є необхідними — вони допомагають нам краще розуміти, як держава може підтримати своїх громадян», — наголосив Олексій Чернишов.

***

27.01.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/hlobalni-zminy-ta-nova-filosofia-pidtrymky-ministr-sotsialnoi-polityky-prezentovala-dosiahnennia-za-2024-rik>

Глобальні зміни та нова філософія підтримки: Міністр соціальної політики презентувала досягнення за 2024 рік

Міністр соціальної політики України Оксана Жолнович презентувала основні результати роботи Мінсоцполітики за 2024 рік, що пройшов під гаслом глобальних трансформацій ключових політик та відновлення справедливості.

“Цього року ми розпочали багато кардинальних змін у соціальній сфері, в центрі яких - люди. Ми створюємо систему, що не лише допомагає, але й дає сили адаптуватися до труднощів та долати випробування. Тобто підтримуємо не тільки фінансово, але і пропонуємо набір послуг та індивідуальні плани допомоги кожному, хто цього потребує,” — сказала Оксана Жолнович.

Бюджет Міністерства соціальної політики — другий за обсягом у державі після Міністерства оборони — у 2024 році склав 953 мільярди гривень. Щоб мати можливість допомогти всім, хто цього потребує, ці кошти важливо ефективно та справедливо розподіляти.

Серед ключових досягнень міністерства, реалізованих вперше:

- запущено та масштабовано низку соціальних послуг та виплат;
- відкрито ринок соціальних послуг, залучено до роботи громадський сектор, — за рахунок конкуренції зросла якість;
- цифровізовано соціальні послуги: запущено Соціальний веб-портал електронних послуг Мінсоцполітики та автоматизовано облік гуманітарної допомоги. Нові інструменти та сервіси дозволили контролювати якість надання підтримки;
- спрощено процеси усиновлення, щоб родини могли об'єднуватися швидше;
- забезпечено закупівлю найкращих складових для протезування;
- ухвалено стратегічні документи з чітким баченням розвитку та кроками по досягненню цілей: щодо реформування інтернатів для

дорослих, демографічного розвитку України та зростання кожної дитини в сімейному оточенні;

- розроблено спосіб самостійно збільшити пенсію за рахунок добровільних доплат у Пенсійний фонд.

Міністерство забезпечує стабільну допомогу людям старшого віку.

У 2024 році:

- 736,4 млрд грн спрямовано на фінансування пенсій, проіндексовано пенсії для 10 млн українців на 8%;
- обмежено пенсії спецпенсіонерів, які не є учасниками бойових дій та не захищали державу від російського вторгнення;
- додатково пенсіонерам на прифронтових територіях виплачено понад 1,9 млрд грн (завдяки підтримці Всесвітньої продовольчої програми ООН);
- спрощено механізм отримання пенсії українцям, які переїхали з Криму і окупованих районів Донецької та Луганської областей;
- ініційовано пенсійну реформу.

Фокус роботи Міністерства: щоб кожна дитина зростала у сімейному оточенні, тому у 2024 році зроблено та масштабовано цілу низку послуг та виплат для підтримки родин, аби вони мали можливість зростати і виховувати дітей.

Серед результатів:

- понад 3,9 млрд грн на виплату “Тепла зима” — для малозабезпечених сімей з дітьми, сімей ВПО з дітьми, людей з інвалідністю І групи з числа ВПО;
- 28,4 млн грн на виплату “Дитина не одна” — на дітей, які ще не набули статусу дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, та влаштовані в сім’ю родичів, знайомих, прийомну сім’ю, дитячий будинок сімейного типу;
- майже півмільярда гривень з державного бюджету спрямували на оздоровлення та відпочинок дітей;
- відкрили 200 Центрів життєстійкості, де всі члени родини можуть отримати психологічну допомогу та соціальну підтримку;
- масштабували послугу “муніципальна няня” — щоб допомогти і батькам-ВПО та родинам на територіях, де не працюють дитсадки;
- поліпшили вміст “пакунку малюка” — до 50 якісних та сучасних речей. За рік пакунок отримали понад 41 тисяча родин, а ще 138 тисячам сімей виплачено компенсацію на понад 1 млрд грн.

Підтримка ВПО. Завдяки адресності міністерство забезпечило:

- допомогу на проживання для понад 1,2 млн ВПО, на це з держбюджету спрямовано 38,5 млрд грн;
- 15 млрд грн - на компенсацію родинам за знищене росіянами житло.

Також вперше розроблено механізм надання субсидії на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб, яка запрацює вже у січні 2025 року.

Для ВПО з числа людей з інвалідністю та старшого віку запрацювала послуга підтриманого проживання.

Загалом для людей з інвалідністю Мінсоцполітики, крім фінансової підтримки, розширило і комплекс послуг для економічної та соціальної стабільності.

Серед результатів:

- спрямувало 19,3 млрд грн на виплати особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю з дитинства;
- закупило 416,6 тисяч допоміжних засобів реабілітації для понад 108 тисяч людей (на загальну суму 5 млрд грн);
- суттєво підвищило граничну вартість протезів, зокрема для військових;
- повністю забезпечило потребу реабілітації дітей з інвалідністю.

Вже працює онлайн-платформа про державну безоплатну програму протезування <https://protez.msp.gov.ua/>, де можна знайти всю необхідну інформацію про протезування, допоміжні засоби реабілітації та як їх отримати.

Військовослужбовцям, ветеранам та їхнім родинам Мінсоцполітики надає необхідну підтримку та допомагає, реалізуючи програми реабілітації та надаючи соціальні послуги.

У 2024 році:

- запровадило нові послуги. Серед них - адаптація, щоб допомогти повернутися до цивільного життя після демобілізації та налагодити контакт з родинами. А також соціальний супровід у військових частинах (вперше поширена на військові шпиталі) — щоб швидко надавати соціальну допомогу та підтримку;
- спрямувало 12,42 млрд грн на різні види соціальних виплат та пільг;
- підвищило вартість закупівлі протезів і забезпечило найкращі комплектуючі від світових виробників.

Команда Міністерства також активно співпрацювала з міжнародними донорами. За рік для підтримки українців вдалося залучити майже 1 млрд доларів США.

“У 2024 році нам вдалося розробити багато важливих ініціатив, які заклали фундамент принципових структурних змін у соціальній політиці. Я прагну, щоб система працювала ефективно, справедливо та адресно, базуючись на найкращих світових практиках. А це дасть можливість для гідного життя, самореалізації та підтримки кожного українця,” — сказала Міністр соціальної політики Оксана Жолнович.

28.01.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/v-2024-rotsi-sluzhba-zainiatosti-zabezpechyla-zainiatistiu-330-tys-ukraintsiv>

У 2024 році Служба зайнятості забезпечила зайнятістю 330 тис. українців

У 2024 році на обліку в Службі зайнятості перебувало майже 400 тисяч людей, які мали статус безробітного. Зайнятістю були забезпечені 330 тисяч громадян. Такі дані навела директор Державної служби зайнятості Юлія Жовтяк в інтерв'ю РБК-Україна.

«Є пряме працевлаштування, коли людина звернулась до Служби зайнятості і ми їй знайшли роботу. Торік по всій Україні 250 тисяч громадян були працевлаштовані. А є працевлаштування через активні програми зайнятості. Наразі ми працевлаштовуємо на тимчасові, суспільно корисні роботи на кшталт будівництва укріплень та фортифікацій, ремонту, пошиття амуніції тощо. Також працевлаштовуємо через видачу грантів, навчаємо, перенавигаємо, перекваліфіковуємо і це теж сприяє зайнятості. Люди знаходять роботу після навчання, або ж завдяки компенсаціям від Служби зайнятості для роботодавців. Загальна кількість людей, працевлаштованих безпосередньо, а також через різноманітні програми, і складає 330 тисяч осіб», – зазначила Юлія Жовтяк.

Так, за її словами, Служба зайнятості надала послуг для 120 тис. внутрішньо переміщених людей і кожен третій отримав роботу, 35 тис. людей з інвалідністю і кожен четвертий працевлаштований, 13 тис. ветеранів і кожен четвертий мав зайнятість. Крім того, кожна друга людина віком старше 60 років була працевлаштована, послуги отримали 37 тис.

В той же час, додала вона, кількість українців, які шукають роботу, зменшується. До повномасштабного вторгнення на обліку в Службі зайнятості перебувало близько 1 млн безробітних і в структурі пропорція чоловіків і жінок традиційно складала близько 50% на 50%, то зараз 80% – це жінки і 20% – чоловіки.

Одними із головних причин такої ситуації на ринку праці є масштабна міграція населення за кордон та те, що велика кількість чоловіків і жінок стали на захист України.

Наразі Державна служба зайнятості вже працює над програмами залучення до ринку праці українців, які перебувають за кордоном: може надавати онлайн консультації, проводити дистанційні співбесіди щодо працевлаштування в Україні і загалом щодо можливостей на ринку праці.

«Повернення людей, безумовно, залежить не лише від сервісів Служби зайнятості. Але ми якраз одна з тих інституцій, яка має сприяти поверненню. Ми всі маємо робити все від нас залежне для повернення громадян. Служба не стоїть на місці, змінюємо підходи та стратегію. Ми переходимо в цифру і цей

процес динамічний. Ми орієнтовані на людину, на роботодавця і на їх запит, потребу і можливості. Застосовуємо нову модель рекрутингу. Є і інші можливості: гранти, навчання, компенсації роботодавцям. Це все, що дає можливість повертатися на ринок праці, бути економічно активними, залучати і повертати до ринку праці ветеранів і ветеранок, осіб з інвалідністю, ВПО. Ми працюємо для всіх, хто хоче працювати і шукає роботу», – резюмувала Юлія Жовтяк.

За її словами, головним стратегічним напрямом є готовність співпрацювати з демобілізованими захисниками і захисницями. Служба зайнятості має володіти оптимальним набором інструментів, щоб комплексно підійти до вирішення цього важливого завдання і ключовим тут є міжвідомча співпраця на всіх рівнях. За прогнозами, майже 68% нинішніх захисників та захисниць після демобілізації хочуть бути підприємцями і вже сьогодні для них є грантові програми для започаткування бізнесу або розвитку власної справи.

***

30.01.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/z-29-sichnia-zapratsiuvala-subsydiia-na-orendu-zhytla-dlia-vpo-denys-shmyhal>

З 29 січня запрацювала субсидія на оренду житла для ВПО, — Денис Шмигаль

Уряд фінансує всі ключові видатки бюджету без затримок та в повному обсязі. Про це повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль під час засідання Кабінету Міністрів 31 січня.

Він наголосив, що внутрішні ресурси Уряд направляє на фінансування армії. Зокрема, у січні всі податки, сплачені громадянами та бізнесом, спрямовано на фінансування оборони та безпеки нашої країни.

Всі соціальні зобов'язання також виконуються, підкреслив Денис Шмигаль. Так, за його словами, на фінансування пенсій за січень направлено майже 62 млрд грн, а на фінансування субсидій виділено 5 млрд грн.

«З 29 січня запустили субсидію на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб. Це частина програми «Зимова підтримка», яку ініціював Президент України. Переселенці, які витрачають більше 20% своїх доходів на оренду, можуть звернутися за отриманням субсидії», — зазначив Денис Шмигаль.

Він підкреслив, що подати заявку можна у сервісному центрі Пенсійного фонду України або у ЦНАПі, а також онлайн на сайті ПФУ.

***

31.01.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/yak-vnutrishno-peremishchenym-osobam-otrymaty-subsydiiu-na-oplatu-zhytlovo-komunalnykh-posluh>

Як внутрішньо переміщеним особам отримати субсидію на оплату житлово-комунальних послуг?

Держава підтримує тих, хто був змушений змінити своє місце проживання через війну. У тому числі – через надання внутрішньо переміщеним особам субсидії на оплату житлово-комунальних послуг.

Це частина Зимової підтримки – ініціативи Президента України Володимира Зеленського й Уряду, спрямованої на допомогу українським родинам.

Який розмір субсидії для ВПО та як подати заяву – дивіться в інфографіці. Детальніше про «Зимову підтримку» – на e-aid.diia.gov.ua.

***

29.01.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/rezultati-monitoringovogo-vizitu-do-modulnogo-mistechka-na-chernigivshchini

Результати моніторингового візиту до модульного містечка на Чернігівщині

Фахівці Регіонального представництва у Чернігівській області Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини провели моніторинговий візит до модульного містечка у передмісті Чернігова.

Відзначимо, що модульне містечко почало функціонувати на початку січня цього року, і місцева громада продовжує спільно з волонтерами створювати умови для проживання внутрішньо переміщених осіб.

На день моніторингового візиту у двох з чотирьох модульних будинках облаштовано 44 кімнати для тимчасового проживання, а також приміщення для приготування та прийому їжі, кімнати для дозвілля, душові та санвузли.

З 59 зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб - 24 пенсіонери, 2 особи з інвалідністю та 7 дітей.

Триває процедура взяття на облік осіб, які виїжджають з небезпечних для життя місцевостей. Всі особи на день моніторингового візиту отримали статус ВПО.

У місцях загального користування та житлових кімнатах зафіксовано комфортну температуру.

Під час особистого спілкування з мешканцями модульного містечка скарг на умови проживання не надходило.

Водночас на території модульного містечка відсутнє укриття.

***

30.01.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/zhitlo-dlya-vpo-abo-yak-pracyuue-relokovaniy-biznes-z-doneckoyi-oblasti-na-zakarpatti

Житло для ВПО або як працює релокований бізнес з Донецької області на Закарпатті?

Робота у регіонах: зустрічі, наради, заходи, спілкування з рідними Захисників, ветеранами. Емоційно складний та водночас насичений тиждень. Омбудсман України Дмитро Лубінець поділився позитивними емоціями та щирою радістю за людей, які, здавалося б, втративши все, знайшли свій новий дім.

Омбудсман спільно з народним депутатом України Михайлом Лабою, командою та своїм Представником у Закарпатській області Андрієм Крючковим відвідали будівництво житла для внутрішньо переміщених осіб — працівників релокованих підприємств у Перечинській громаді на Закарпатті.

Житловий комплекс з гарною назвою «Добрі сусіди», де вже проживають та після завершення будівництва будуть проживати люди, які через війну втратили свої домівки.

13 багатоквартирних будинків, 126 сучасних квартир, які зможуть прийняти до 350 осіб. Завершення всього проєкту заплановане на травень цього року.

З інфраструктури є все необхідне: дитячий майданчик, зони відпочинку, спортивний простір.

Квартири комфортні, світлі: продуманий простір, який дійсно стане новим домом для переселенців. Важливо, що працівники релокованих підприємств сплачують лише комунальні послуги, адже оренду компенсує роботодавець.

Будує житло компанія «Твоє рідне місто», створена на території Перечинської громади, де і розташовані більшість релокованих виробництв.

До слова, робочі місця створює ТОВ «ФРЕНДЛІ ВІНДТЕХНОЛОДЖІ», підприємство, яке створене на базі релокованих підприємств із Донецької області, які відновлюють свій виробничий потенціал на Закарпатті. На сьогодні тут працює 1500 людей.

Це чудовий приклад соціально відповідального бізнесу, який розуміє цінність людського ресурсу й допомагає людям не лише знайти роботу, а й забезпечує гідні умови для життя.

Такі ініціативи важливі. Вони показують, як можна створювати умови, щоб люди не виїжджали за кордон, а будували своє майбутнє тут, в Україні.

30.01.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

***https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-misc-kompaktnogo-prozhivannya-vnutrishno-peremishchenih-osib-u-volinskij-oblasti
Моніторинговий візит до місць компактного проживання внутрішньо переміщених осіб у Волинській області***

Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області Юлія Спас та головні спеціалісти Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Ірина Литвинчук та Вікторія Пирога здійснили моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб в місцях компактного проживання на базі Руденського психоневрологічного інтернату в селі Руда Ковельського району; на базі Церкви ЄХБ «Еммануїл» в селищі Турійськ та в Центрі допомоги внутрішньо переміщеним особам «Адреналін Сіті» в місті Луцьк.

Моніторингова група встановила, що у зв'язку з відсутністю фінансової спроможності МКП на базі Церкви «Еммануїл» в селищі Турійськ не функціонує з травня 2024. 6 осіб, які проживали в МКП переселилися в орендовані квартири в селищі Турійськ. Зі слів внутрішньо переміщеної особи, яка перебувала в церкві на момент прибуття моніторингової групи, стало відомо, що церква і надалі частково надає допомогу переселенцям, здійснює моральну та духовну підтримку ВПО.

В МКП на базі Руденського психоневрологічного інтернату проживають 43 підопічні з Слов'янського, Ільїнського та Харківського психоневрологічних інтернатів. Умови проживання відмінні, мешканці забезпечені 5-ти разовим харчуванням, необхідним лікуванням та дозволями. Скарг на умови перебування в МКП моніторинговій групі не надходило.

В Центрі допомоги внутрішньо переміщеним особам «Адреналін Сіті» внутрішньо переміщені особи проживають у просторах, які містять двоярусні ліжка, меблі для зберігання речей, стільці, столи, ширми. На кімнати приміщення не поділене. Діти мають можливість навчатися, простір забезпечений ноутбуками, меблями, інвентарем, необхідним для розвитку та дозволя.

30.01.2025

Міністерство економіки України

<https://me.gov.ua/News/Detail/1a0233f7-622d-4f6c-b4be-8132b18b9421?lang=uk-UA&title=Ponad20-KompaniiDoluchilisiaDoRozrobkiKhartiiStiikostiLiudskogoKapitalu-TetianaBerezhna>

Понад 20 компаній долучилися до розробки Хартії стійкості людського капіталу, — Тетяна Бережна

Понад 20 компаній великого бізнесу, серед яких Нова Пошта, Укрзалізниця, Ощадбанк вже підписали лист-зобов'язання з Міністерством економіки України про готовність брати участь у розробці Хартії стійкості людського капіталу в Україні. Про це повідомила заступниця Міністра економіки України Тетяна Бережна під час заходу щодо створення Робочої групи з питань розробки та впровадження Хартії стійкості людського капіталу в Україні (HCR Charter).

«Збереження та стійкість людського капіталу — спільне завдання держави та бізнесу. Наразі в Україні є значний потенціал робочої сили, який ми спільно з роботодавцями маємо активізувати та залучити до економічної діяльності», — наголошує Тетяна Бережна.

За її словами, потенційною робочою силою можуть бути українці, які:

- хочуть працювати, проте наразі не знайшли підходящої роботи на ринку праці;
- не мають відповідної освіти або навичок;
- мають сезонну чи тимчасову роботу, проте готові до повної зайнятості;
- планують переїзд і мають намір працювати на новому місці;
- перебувають у складному психологічному стані через війну.

«Нам потрібно розуміти, як ми будемо повертати та залучати різні категорії людей до економічної активності. Ми хочемо створити платформу, яка буде жити, працювати і еволюціонувати щороку. Українські компанії вже довели свою здатність адаптуватися та підтримувати працівників в умовах безпрецедентних викликів. Наступний крок – спільне створення дієвого механізму, який допоможе розвивати таланти, підтримувати ветеранів, інтегрувати переміщених осіб і забезпечувати довгострокову конкурентоспроможність економіки», — зазначив керівник Korn Ferry в Україні Роман Бондар.

«Європейський банк реконструкції та розвитку радий підтримати Міністерство економіки у розробці та впровадженні першої в Україні Хартії стійкості людського капіталу у тісній співпраці з Korn Ferry. У своїй роботі в Україні ЄБРР продовжує надавати пріоритетне значення відновленню та стійкості людського капіталу. Нова ініціатива Хартії зосереджується на важливій ролі, яку роботодавці можуть відігравати у задоволенні своїх бізнес-

потреб та попиту на людський капітал, відкриваючи нові можливості для працевлаштування, навчання та отримання засобів до існування для всіх соціальних груп в Україні, не залишаючи нікого осторонь. Це є однією з необхідних умов для довгострокового відновлення та економічного процвітання України», - підкреслила заступниця Голови Європейського банку реконструкції та розвитку в Україні Ірина Кравченко.

Наступний етап розробки Хартії стійкості людського капіталу передбачає секторальну роботу за напрямками:

- Працевлаштування та реінтеграція ветеранів;
- Повернення та реінтеграція переміщених українців і залучення талантів з-за кордону;
- Гнучке управління людським капіталом та добробут працівників;
- Сприяння різноманітності та інклюзивності робочої сили;
- Довгострокова стійкість робочої сили.

Партнерами події щодо запуску ініціативи є Астарта-Київ, Новус, Укрнафта та Центр зайнятості вільних людей.

Довідково:

Розробку Хартії стійкості людського капіталу було проголошено на Конференції з відновлення України URC-2024, що відбулась в червні 2024 року у Берліні. Ініціативу реалізує Міністерство економіки України, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Академія Фольке Бернадотта (FBA), за підтримки компанії Корн Феррі Україна.

***

01.02.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mtu.gov.ua/news/36478.html>

Банк розвитку Європи виділив додаткові 150 мільйонів для двох житлових проєктів в Україні

Адміністративна рада Банку розвитку Ради Європи (БРРЕ, СЕВ) на сьогоднішньому засіданні схвалила заявки на фінансування у 2025 році нового проєкту забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб та продовження проєкту «НОМЕ: Компенсація за знищене житло», що існує у рамках програми «Відновлення».

“Розширення співпраці із Банком розвитку Ради Європи є важливим кроком у відновленні нашої держави та підтримки громадян України, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ. У цьому контексті, забезпечення українців, що втратили свої оселі, можливостями отримати гідне і доступне житло – один з наших найбільших пріоритетів.

Йдеться як про тих, чиє житло було цілком, або частково зруйноване, так і тих, хто змушений був покинути свій дім. Для цього ми продовжуємо впроваджувати компенсації за пошкоджене та знищене житло. БРРЕ є нашим надійним партнером у цьому процесі. Я дякую колегам за їхню відданість цій

співпраці та готовність і надалі підтримувати наших громадян. Для тисяч з них ця допомога вже стала тим, завдяки чому вони були здатні отримати шанс на нове життя”, – зазначив Віце-прем’єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Зокрема, для проєкту НОМЕ, згідно з новим рішенням банку, буде додатково виділено 100 мільйонів євро. Це фінансування дозволить забезпечити житлом понад 3000 сімей, яким вже сформовано житлові сертифікати за знищене житло.

Нагадаємо, цей проєкт дозволяє власникам житлових сертифікатів, отриманих за державною програмою компенсацій за пошкоджене та знищене житло «Відновлення, придбати нові оселі замість знищених через російську агресію. Пріоритетне право на компенсацію за програмою мають учасники бойових дій, Захисники і Захисниці, які повертаються та потребують відновлення, особи з інвалідністю та багатодітні сім’ї. НОМЕ реалізується згідно з раніше укладеною Рамковою угодою про позику між Україною та БРРЄ.

На фінансування ж проєкту пільгового кредитування для ВПО виділили 50 мільйонів євро. Завдяки цьому протягом 2025 року власним житлом будуть забезпечені 1 460 українських сімей на найбільш доступних умовах.

За основу реалізації нової програми взято механізм чинного проєкту «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за фінансової підтримки уряду Німеччини (Федеральне міністерство економічного співробітництва і розвитку (BMZ) через банк KfW. Понад 1 тис. родин внутрішньо переміщених осіб вже придбали власні оселі на найбільш вигідних в Україні умовах: сім’ї отримують кредити у Держмолодьжитлі за незмінною ставкою в 3 відсотки річних на термін до 30 років з мінімальним першим внеском 6 відсотків вартості житла, яке обирає сам позичальник. Такі умови надають можливість швидше інтегруватися в нове життя.

“На сьогодні до Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна (РПЗМ) внесено понад 250 тисяч об’єктів нерухомості. За цією цифрою у більшості своїй – люди, які втратили житло і для допомоги яким ми невпинно працюємо. Банк розвитку Ради Європи має значний досвід фінансування соціальних проєктів у країнах, які зазнали впливу збройних конфліктів. Ця експертиза продовжує бути корисною для нас.

В рамках реалізації проєкту по компенсації за знищене житло з використанням житлового сертифіката майже 5 тисяч родин придбали власні домівки, з яких за рахунок проєкту НОМЕ - понад 2000 сімей. Ми вдячні Банку розвитку Ради Європи за схвалення додаткового фінансування. Безперечно надважливе для України рішення, завдяки якому ще більше постраждалих від російської агресії громадян зможуть отримати нове житло”, — зазначила заступниця Міністра розвитку громад і територій України Наталія Козловська.

Адміністративна рада БРРЄ складається з представника від кожної із 43 країн - членів Банку.

29.01.2025

Міністерство соціальної політики України

<https://www.msp.gov.ua/news/24430.html>

Оксана Жолнович: “ВПО, які потребують державної підтримки, зможуть одночасно отримувати і житлову субсидію, і субсидію на оренду житла”

Субсидія на оренду житла для ВПО - це додаткова фінансова допомога родинам з числа ВПО, які змушені орендувати житло через те, що втратили власне внаслідок російської агресії та окупації. Водночас ВПО можуть отримувати інші соціальні допомоги, які визначені законодавством, зокрема субсидію на житлово - комунальні послуги.

Про це зазначила Міністерка соціальної політики Оксана Жолнович в ефірі національного телемарафону «Єдині новини». Нагадаємо, що новий механізм підтримки внутрішньо переміщених осіб, запрацює вже сьогодні, з 29 січня 2025 року.

“Ми передбачили одним із елементів допомоги офіційний договір оренди квартири, в якому можна визначити і права, і обов'язки сторін. Фактично це – захист людини від того, що її безпідставно виселять з помешкання на другий день проживання. Водночас це захист і для орендодавця - щоб була вчасно сплачена орендна плата та комунальні платежі”, – зазначила Оксана Жолнович.

За словами Міністра, оформити субсидію на оренду житла можуть внутрішньо переміщені особи з окупованих регіонів або територій, на яких ведуться бойові дії, або ВПО, квартири яких знищені та непридатні для проживання, якщо у них на підконтрольній території України немає іншого житла, а вартість оренди житла перевищує 20% сукупного доходу родини.

Також важливо пам'ятати, що орендар та орендодавець не мають бути між собою родичами, орендар не отримує від держави допомогу на проживання для внутрішньо переміщених осіб, орендодавець не отримує компенсацію за програмою «Прихисток».

Розрахують розмір субсидії на оренду індивідуально для кожної родини. Адже братимуться до уваги середній дохід на одну особу в сім'ї, кількість членів сім'ї і вартість оренди житла в конкретному регіоні. Важливо зазначити, що механізм передбачає і покриття податків, які має сплатити орендодавець (податок на доходи фізичних осіб, єдиний податок та військовий збір, виходячи з вартості оренди житла в межах соціальних нормативів).

Місцеве самоврядування

29.02.2024

Львівська міська рада

<https://city-adm.lviv.ua/news/society/social-sphere/300529-u-lvovi-zvodiat-pershyyi-z-vosmyi-sotsialnykh-budynkiv-dlia-vpo>

У Львові зводять перший з восьми соціальних будинків для ВПО

На вул. Миколайчука у Львові триває зведення соціального житла для поранених переселенців. Зараз будують перший з 8 будинків. Вже облаштували фундамент, залили бетон та почали встановлювати будівельні конструкції. Загалом тут зможуть мешкати 700 осіб. На спорудження житла Єврокомісія виділила 19,5 млн євро грантових коштів.

Директор будівельної компанії «Прогресбуд», яка стала переможцем конкурсу на будівництво першого будинку, Назар Яремчук розповів, що наразі тривають земляні роботи.

«Вже є влаштована основа, фундамент під каркас будівлі. Провели бетонування і почали встановлювати будівельні конструкції. Ми будемо ставити дизель-генератори, сонячні батареї, що дозволять повністю забезпечити будівлю безперебійним електроживленням. До того ж, тут будуть задіяні енергозберігаючі технології, включаючи встановлення теплових насосів», – зазначив Назар Яремчук.

Керівники проєкту з будівництва житла зазначають, що цей проєкт є частиною Програми «Зелене відновлення України», яка передбачає дотримання вимог щодо «зеленого» будівництва, де у фокусі знаходиться екологія та сталий розвиток.

Як наголошував раніше керівник проєкту Юрій Теліпський, перший будинок буде зведено цьогоріч.

Нагадаємо, у листопаді 2023 року на вул. Миколайчука першого з восьми будинків, де будуть проживати поранені ВПО, які проходять реабілітацію у центрі UNBROKEN. 15 грудня того ж року, за участю посла Євросоюзу Катаріни Матернової, була першого будинку.

***

30.01.2025

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/jak-povernuti-ljudej-v-ukrainu-u-kievi-projshov-mizhnarodnij-forum-obgovorennja>

Як повернути людей в Україну: у Києві пройшов міжнародний форум-обговорення

Форум «Майбутнє в Україні: відновлення та розвиток людського капіталу» було організовано в рамках третього навчального модуля «Школи відновлення громад» — глобальної освітньої програми, спрямованої на

підготовку муніципальних менеджерів для післявоєнного відновлення України.

Захід, що об'єднав представників української влади, місцевого самоврядування, міжнародних організацій та провідних українських освітніх закладів, став важливою платформою для обговорення ключових викликів та можливостей. Адже сьогодні наша спільна мета — створити умови для повернення людей, відновлення людського капіталу та розбудови сильної і стійкої України.

У форумі взяли участь понад 250 представників громад України, які доєдналися онлайн і офлайн, щоб поділитися досвідом та напрацювати спільні рішення для подолання викликів воєнного часу.

Офіційне відкриття форуму і початок обговорення оголосили виконавчий директор Асоціації міст України Олександр Слобожан, голова Фонду Інтегрованої Безпеки (ISF) Shane McLaughlin і голова Секції Асоціації міст України з розвитку деокупованих та тимчасово окупованих громад, мариупольський міський голова Вадим Бойченко.

Під час відкриття спікери підкреслили важливість відновлення людського капіталу для сталого розвитку України та наголосили на необхідності міжнародної підтримки у цьому процесі:

«Асоціація міст України через Аналітичний центр, Секцію з розвитку деокупованих та тимчасово окупованих громад, Муніципальний центр відновлення та Школу відновлення громад на кількох рівнях напрацьовує рішення для відновлення територіальних громад і збереження людей. Це і законодавче забезпечення діяльності громад, і допомога ВПО, і навчання службовців муніципалітетів окремо та командами. Велике значення ми надаємо обміну кращими практиками та досвідом між громадами та розвитку партнерств як всередині країни, так і міжнародних. Це дозволяє громадам вивчати й застосовувати найкращий досвід світу», - виконавчий директор Асоціації міст України Олександр Слобожан

«Цей проєкт («Школа відновлення громад») об'єднує найкращі практики з усього регіону, даючи можливість більше ніж 100 людям поділитися досвідом. Це чудовий спосіб для розвитку експертизи та навчання. Сьогоднішній захід присвячений розвитку людського капіталу, і, надзвичайно важливо, щоб українці відчували, що можуть жити, любити, працювати та сміятись у своїй країні. Такі проєкти, а також ширша програма Великобританії, яка включає стабілізаційні зусилля, реформу сектору безпеки, розслідування воєнних злочинів і стратегічні комунікації, сприяють цьому важливому процесу», - Голова Фонду Інтегрованої Безпеки (ISF), Посольство Великої Британії в Україні Shane McLaughlin

«Наслідки війни — це 12 мільйонів людей-ВПО, які сьогодні просять нас з вами про допомогу. Благають почути їхні голоси. Коли ми говоримо про майбутнє, маємо розуміти: без урахування цього фактору відбудувати Україну буде надзвичайно складно. Відродити міста без людей, побудувати виробництво без людей — неможливо. Ми маємо чітко розуміти, що головний

скарб України, найголовніше, що ми сьогодні маємо, — це люди. І навколо цього ми маємо будувати свою роботу, формувати відповідні законодавчі ініціативи і програми. Бо без людей ми не зможемо відродити Україну. Саме на цьому ми робимо акцент в межах роботи Школі відродження громад», - Голова Секції Асоціації міст України з розвитку деокупованих та тимчасово окупованих громад, Маріупольський міський голова Вадим Бойченко.

Після вітального слова пройшли чотири дискусійні панелі, на яких обговорювалися ключові питання повернення людей та відновлення людського капіталу, посилення міжнародної підтримки у відновленні українських громад, інтеграції та підтримки ветеранів, а також інвестування в розвиток робочої сили та економічну реінтеграцію.

У першій панельній дискусії учасники обговорили стратегічні напрямки співпраці з міжнародними донорами, досвід постконфліктного відновлення європейських країн, а також поділилися досвідом залучення фінансових ресурсів для відбудови інфраструктури та підтримки населення.

Дискусія про повернення людей та відновлення людського капіталу висвітлила важливі питання щодо стимулів для повернення внутрішньо переміщених осіб (ВПО), ситуацію на тимчасово окупованих територіях та роль держави у створенні можливостей для громадян. Було представлено результати всеукраїнського соціологічного дослідження серед ВПО, що дало змогу оцінити головні проблеми, з якими вони стикаються.

Окремий блок заходу був присвячений підтримці ветеранів: соціальній адаптації, реабілітації та працевлаштуванню. Обговорювали комплексні програми реінтеграції, перекваліфікації та психологічної підтримки, а також роль громадських ініціатив та місцевого самоврядування в цьому процесі. Серед запрошених спікерів панелі були представники організацій-партнерів проєкту «Школа відновлення громад».

«Інвестиційна компанія SCM фокусується на переналаштуванні наших процесів на роботі з військовими. Ми вже працюємо із цим, і з точки зору команди, і з точки зору безбар'єрності інфраструктури, де це можливо. Зараз загалом у державі йде процес закладання політики ветераноцентричності. Але реалізація усіх програм буде відбуватися в громадах, на вулицях, на робочих місцях. І тому саме від громади, від вмінь громади, наявності ресурсів, побудови можливостей сильно залежить, що взагалі з ветеранською політикою буде. Як і загалом з усіма сферами життя. Ми вважаємо, що відбудова, і після війни, і вже зараз, потребує спеціальних знань і навичок, вона потребує класних підготовлених менеджерів, і ми вже над цим працюємо», - директорка з комунікацій SCM, членкиня наглядових рад ГО "Маріуполь Реборн" та ГО "Серце Азовсталі" Наталія Ємченко.

«Освіта відіграє ключову роль у процесі відновлення країни, і ми в Метінвест Політехніці розуміємо, наскільки важливо створити доступ до високоякісної освіти для ветеранів. Наші програми не лише забезпечують технічні знання, але й розвивають мультикомпетенції, такі як критичне мислення, цифрове проєктування та глибоке розуміння виробничих і бізнес-

процесів. Ветерани, які проходять навчання у нашому університеті, мають можливість долучатися до реальних проєктів промисловості, здобуваючи практичний досвід, необхідний для ефективної участі в процесах відновлення інфраструктури та розвитку країни. Ми прагнемо створити для них умови, щоб вони могли реалізувати свій потенціал і стати рушієм змін у післявоєнному відновленні України», - керівник департаменту розвитку Метінвест Політехніки Вадим Пухальський

Форум став платформою для конструктивного діалогу між усіма зацікавленими сторонами. Учасники дійшли згоди щодо необхідності подальшого розвитку державних та міжнародних програм, спрямованих на повернення українців, зміцнення громад та підтримку людського капіталу. Були визначені ключові напрями подальшої роботи, серед яких розширення міжнародного партнерства для залучення ресурсів у процес відновлення, створення ефективних механізмів стимулювання повернення ВПО та мігрантів, розвиток програм з реінтеграції ветеранів та інвестування в освіту та перекваліфікацію робочої сили. Обговорені ідеї ляжуть в основу подальших стратегічних ініціатив, які будуть впроваджені на державному та місцевому рівнях.

Форум "Майбутнє в Україні: Відновлення та розвиток людського капіталу" продемонстрував, що Україна має всі можливості для відбудови та сталого розвитку завдяки синергії влади, міжнародних партнерів та громадянського суспільства.

«Школа відновлення громад», заснована Асоціацією міст України та ГО «Маріуполь.Реборн», має на меті підготовку муніципальних менеджерів для періоду відновлення. Проєкт реалізується за підтримки Уряду Великої Британії в рамках програми UK International Development та Міжнародного республіканського інституту (IRI Ukraine) у партнерстві з Метінвест та SCM. Освітніми партнерами проєкту є Метінвест Політехніка та Національний університет «Києво-Могилянська Академія».

***

31.01.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/209949>

На Полтавщині обговорили механізми посилення підтримки ВПО

Відбулася робоча зустріч керівництва Полтавської ОВА з представниками тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

У заході взяли участь т.в.о. начальника Полтавської ОВА Володимир Когут, заступник начальника Полтавської облвійськадміністрації Антон Чубенко, співголови міжфракційного об'єднання «ВПО України» Максим

Ткаченко та Сергій Козир, народні депутати України, представники місцевих органів влади і благодійних фондів.

«Забезпечення інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючі громади є ключовим завданням у нашій роботі. Працюємо над тим, щоб всі ВПО, які проживають на території області, мали рівні можливості для забезпечення повноцінного життя, а їх права та свободи – неухильно дотримувались, – наголосив Володимир Когут. – В області проживає понад 182 тисячі ВПО. Діють обласна та місцеві програми соціальної підтримки переселенців. Продовжуємо працювати з міжнародними донорами та національними організаціями з метою вирішення першочергових завдань».

На Полтавщині функціонують 64 місця тимчасового проживання на понад 3,5 тис. ліжко-місць. Триває робота над формуванням фондів соціального та тимчасового житла, в тому числі з використанням інструменту відумерлої спадщини. Протягом минулого року на щомісячну виплату допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам спрямовано 2,2 млрд грн. Її отримали 46,7 тис. сімей.

Голова ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Полтавській ОВА Микола Бутко розповів про результати роботи ради ВПО. Наголосив, що в області налагоджена ефективна комунікація переселенців з владою, міжнародними партнерами та громадськими організаціями.

Присутні обмінялися досвідом та кращими практиками щодо підтримки й інтеграції внутрішньо переміщених осіб у громади. Обговорили плани, які мають бути реалізовані у поточному році.

Нагадаємо, для зручності на порталі ОВА створений довідник. У ньому максимально широко зібрана інформація про різні види допомог, які можуть отримати ВПО на Полтавщині.

***

29.01.2025

Запорізька Обласна Державна Адміністрація

<https://www.zoda.gov.ua/news/72696/bilenkivska-gromada-zaporizkoji-oblasti-stala-uchasnikom-projektu-plich-o-plich-zgurtovani-gromadi.html>

Біленьківська громада Запорізької області стала учасником проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади»

Проєкт «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» допоміг Біленьківській громаді Запорізької області знайти нових партнерів. Це Степанецька громада з Черкащини. Голови громад підписали Меморандум про співпрацю та намітили спільний план дій.

Біленьківська громада об'єднує 9 сіл Запорізького району. В них проживає майже 12 тисяч людей, з них 3,2 тисячі – вимушені переселенці. За словами голови сільської ради Світлани Зачепило, громада активно співпрацює з багатьма міжнародними та українськими громадськими та благодійними організаціями. Але чим більше партнерів, тим краще.

«Ми беремо участь в проєкті «Пліч-о-пліч: згуртовані громади». Нашим партнером стала Степанецька сільська територіальна громада Черкаської області. Зустрілися з моїм колегою Олександром Яремою та обговорили, чим партнерська громада може допомогти нам в цей складний час. За роки війни значну кількість наших проблем ми вже навчилися розв'язувати самостійно. Але є й такі, де без допомоги партнерів не обійтися. Зокрема, маємо потребу в оновленні комунальної техніки», – розповіла Світлана Зачепило.

Після підписання Меморандуму про співпрацю фахівці двох громад регулярно спілкуються і вже запланували спільні заходи на 2025 рік.

«Платформа «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» створена для об'єднання українців. Вона передбачає декілька розділів допомоги – в гуманітарній, соціальній, освітній, культурній сферах та у відновленні. Ми обговорили спільний план дій зі Степанецькою громадою. Перш за все, налагоджуємо культурний діалог. Партнери також запропонували провести спортивні турніри та організувати відпочинок й оздоровлення наших дітей. Є можливість взяти участь у спільному проєкті щодо забезпечення житлом вимушених переселенців», – поділилася голова Біленьківської сільської ради Світлана Зачепило.

Наразі платформа «Пліч-о-пліч» об'єднала понад сотню громад з різних куточків України. Зокрема, її учасниками стали й 8 громад із Запорізької області, які створили 9 пар з громадами-партнерами. Проєкт ініційовано Міністерством розвитку громад і територій. Він спрямований на посилення згуртованості та стійкості українців.

***

30.01.2025

Вінницька міська рада

<https://vmr.gov.ua/nachalnytsia-sluzhby-u-spravakh-ditei-vmr-sotsialnyi-zakhyst-ditei-vrazlyvykh-katehorii-nashe-holovne-zavdannia>

Начальниця служби у справах дітей ВМР: «Соціальний захист дітей вразливих категорій – наше головне завдання»

30 січня на засіданні виконавчого комітету міської ради виступила начальниця служби у справах дітей ВМР Людмила Шафранська. Вона детально зупинилася на заходах, які впроваджують в громаді задля посилення соціального захисту сімей з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах, а також дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Це відповідає пріоритету «Турбота» Вінницької міської ради.

Начальниця служби у справах дітей ВМР: «Соціальний захист дітей вразливих категорій – наше головне завдання»

Начальниця служби у справах дітей ВМР: «Соціальний захист дітей вразливих категорій – наше головне завдання»

Основні напрями роботи служби у справах дітей міської ради у 2024 році

«У 2024 році ми провели ґрунтовну роботу щодо удосконалення системи соціального захисту дітей. Нашими завданнями були і залишаються запобігання ранньому соціальному сирітству та зменшення кількості дітей, позбавлених батьківського піклування, вдосконалення системи контролю за вихованням дітей у сім'ях, де батьки неналежним чином виконують свої батьківські обов'язки, зменшення кількості дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Значну увагу приділяли забезпеченню ефективного функціонування сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, збільшенню кількості національних усиновлень та створення прийомних сімей, сімей патронатних вихователів; проведення роботи з метою належного функціонування дитячого будинку сімейного типу», – розповіла Людмила Шафранська.

Відтак служба у справах дітей ВМР постійно здійснює контроль за умовами утримання та виховання дітей за місцем їх проживання, обстежує їх під час відвідувань та проведення профілактичних заходів. Протягом 2024 року обстежили умови проживання 889 дітей, провели 39 профілактичних заходів, надали 3553 консультації з питань соціального захисту дітей, їх житлових та майнових прав, провели 2646 профілактично-виховних бесід. Окрім того, розглянули понад 12 тисяч усних та письмових звернень громадян, підготували 2120 запитів, клопотань до закладів охорони здоров'я, освіти, органів внутрішніх справ тощо.

«Наше важливе завдання – захистити права дитини: право на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист, сімейне виховання та всебічний розвиток. Задля цього протягом 2024 року провели 51 засідання комісії з питань захисту прав дитини, на яких розглянули 1311 питань щодо захисту законних прав та інтересів дітей», – зауважила Людмила Шафранська.

Сімейні форми виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Станом на кінець 2024 року на обліку служби у справах дітей перебуває 138 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, та проживає у 98 сім'ях. Окрім того, у громаді є 255 дитини-сироти та дитини, позбавлених батьківського піклування, з яких 239 дітей (95%) перебувають у сімейних формах виховання: 190 – під опікою громадян, 49 – у прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу.

Наразі у Вінницькій громаді є 15 прийомних сімей, в яких виховують 22 дитини-сироти та дітей, позбавлених батьківського піклування, та 1 дитячий будинок сімейного типу. Під час воєнного стану до громади перемістилося 2 прийомні сім'ї, у яких виховують 6 дітей. Всього у таких сім'ях та у дитячих будинках сімейного типу виховують 49 дітей.

«Нещодавно до нашої громади переїхав ще один дитячий будинок сімейного типу. Це родина Пшеборських з Вугледару, яка виховує шістьох дітей. Вінницька міська рада за субвенцію з державного бюджету придбала для них гарний просторий будинок», – наголосила Людмила Шафранська.

У громаді також є одна патронатна сім'я. У ній торік перебувало 7 дітей, з яких 1 дитина набула статусу дитини, позбавленої батьківського піклування, 1 дитина влаштована до КЗ «Вінницький обласний психолого-реабілітаційний центр для дітей», 2 дітей передані на тимчасове проживання у сім'ю родичів, 3 дітей продовжують перебувати у сім'ї патронатного вихователя.

Захист прав дітей під час повномасштабної війни

Начальниця служби у справах дітей ВМР також зазначила, що воєнний стан та бойові дії на території України визначили нові реалії сьогодення, у тому числі і в питаннях захисту прав дітей. Так, протягом 2024 року 806 маленьким українцям надали статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів. Служба турбується й про тих діток, яким надали статус ВПО.

Служба у справах дітей задля допомоги малечі та їхнім родинам під час війни тісно співпрацює з організаціями: «Карітас-Спес-Вінниця», Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) та іншими.

«Підсумовуючи, хочу зазначити, що нашими актуальними завданнями були і залишаються соціальний захист юних мешканців громади, попередження бездоглядності, насильства, правопорушень та злочинності у дитячому середовищі, а також домашнього насильства. Над цими проблемами працюватимемо у 2025 році», – зазначила Людмила Шафранська.

***

27.01.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/oleksandr-shevchenko-oznajomivsyia-z-robotoyu-volonterskogo-habu-dobrogo-ranku-mi-z-mariupolya>

Олександр Шевченко ознайомився з роботою волонтерського хабу «Доброго ранку, ми з Маріуполя»

Заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко відвідав найбільший у Дніпрі волонтерський хаб «Доброго ранку, ми з Маріуполя», який разом зі своєю командою організував керуючий Донецькою єпархією Православної Церкви України, Голова Синодального Управління соціального служіння Православної Церкви України митрополит Донецький і Маріупольський Сергій (Горобцов) у місті Дніпрі.

Сотні тисяч вимушених переселенців, поранених військових, людей, які мають потребу в підтримці з боку волонтерів, отримали тут посильну допомогу: продукти харчування, засоби особистої гігієни, товари для дітей, одяг, ковдри, послуги психолога та юриста, соціальної та медичної працівниць, духовну підтримку.

Під час зустрічі Олександр Шевченко та владика Сергій обговорили низку важливих питань, серед яких - протидія знищенню російським агресором української національної ідентичності та збереження культурної спадщини нашого народу, проблеми у соціальній, культурній та гуманітарній

сферах в умовах військової агресії та шляхи їх вирішення. Також під час візиту пан Олександр та владика Сергій домовилися продовжити співпрацю держави і релігійної спільноти для єднання українців в умовах війни, а також разом докладати максимальних зусиль для протидії викликам агресивної ідеології «русского міра».

***

31.01.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/pereselenci-z-bahmutskoyi-gromadi-otrimali-granti-na-rozvitok-mikrobiznesu-v-dnipri>

Переселенці з Бахмутської громади отримали гранти на розвиток мікробізнесу в Дніпрі

29 січня в місті Дніпро організація Save the Children in Ukraine підбила підсумки «Програми з підтримки мікробізнесу (мінігранти)».

Ця програма включала навчання, бізнес-консультації та можливість отримати грант до 2500 доларів для підприємців, які мають статус ВПО та після 2022 працюють у Дніпрі.

За результатами реалізації програми 82 підприємці та підприємці, у тому числі переселенці з Бахмутської громади, отримали гранти.

Переможці поділилися своїми історіями успіху з реалізації проєктів. На завершення заходу висловили побажання щодо реалізації подібних проєктів у майбутньому.

Надана грантова підтримка – це більше, ніж про гроші. Це про розвиток людського капіталу, про здійснення мрій та втілення їх у життя.

Бахмутська міська рада дякує за таку ініціативу, допомогу та підтримку команді Save the Children, які, попри складні умови, продовжують робити все можливе для покращення життя підприємців-переселенців.

***

31.01.2025

Донецька обласна державна адміністрація

[https://dn.gov.ua/news/predstavniki-doneckoyi-oda-vzyali-uchast-u-onlajn-diskusiyi-integraciya-vpo-shlyah-do-adaptaciyi-chi-ochikuvannya-povernennya-dodomu](https://dn.gov.ua/news/predstavniki-doneckoyi-oda-vzyali-uchast-u-onlajn-diskusiyi-integraciya-vpo-shlyah-do-adaptaciyi-chi-ochikuvannya-poverнення-dodому)

Представники Донецької ОДА взяли участь у онлайн-дискусії «Інтеграція ВПО: шлях до адаптації чи очікування повернення додому?»

30 січня представники департаменту соціального захисту населення, управління стратегічних комунікацій, управління із забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування облдержадміністрації, Донецького обласного центру зайнятості взяли участь в онлайн-дискусії на тему «Інтеграція ВПО: шлях до адаптації чи очікування повернення додому?».

Онлайн-дискусія відбулася на платформі Антикризогового медіа-центру у межах проєкту «Схід: Відновлення», метою якого є покращення обізнаності жителів щодо механізмів і процесів повоєнного відновлення України.

Ключові теми, які обговорили представники Донецької і Луганської облдержадміністрацій, громадських організацій, ЗМІ та інші стейкхолдери на заході:

- основні виклики, які стоять перед ВПО в процесі інтеграції в нові громади;
- роль громади та держави у підтримці ВПО в інтеграції;
- можливі інструменти, які можуть допомогти поєднати інтеграцію з підготовкою до повернення ВПО.

Підтримка ВПО та мешканців Донецької області, які вимушені були виїхати в більш безпечні регіони України, - залишається важливим та складним викликом, з яким стикнулася область під час війни.

В області розроблена та діє Регіональна програма підтримки та інтеграції внутрішньо переміщених осіб на 2024-2025 роки, яка передбачає координацію дій структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів інших центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з виконання заходів, направлених на надання допомоги та захисту ВПО.

Для наших мешканців, які перемістилися (евакуювалися) до більш безпечних регіонів країни працюють 92 гуманітарні хаби/центри в 19 областях (30 містах) України, в яких обслуговуються понад 231 тис. мешканців Донецької області.

У таких локаціях надається різний спектр послуг (надання консультацій із соціальних та інших юридичних питань, гуманітарна допомога, соціальна та психологічна адаптація для дітей та молоді, надання медичних послуг та консультацій, послуга з формування життєстійкості, сприяння у працевлаштуванні ВПО, покращення цифрової грамотності, співпраця з підприємцями та допомога релокованому бізнесу; організується проведення культурних, освітніх, навчальних та мотиваційних заходів, заходів щодо адаптації ВПО у приймаючих громадах (інтеграція ВПО), заходів з реалізації соціальних проєктів тощо).

Захід направлений на покращення комунікації в регіоні між владою, громадським сектором та громадами у процесі підтримки переселенців, їх інтеграції; подальшого відновлення територій та повернення.

***

27.01.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/cherhovu-partiiu-dopomohy-otrymaly-vnutrishno-peremishcheni-osoby-iaki-prozhyvaiut-na-bukovyni>

Чергову партію допомоги отримали внутрішньо переміщені особи, які проживають на Буковині

Чергову партію гуманітарної допомоги, що складається з 190 продуктових та овочевих наборів, передав Благодійний фонд «Оранж Фемелі» за сприяння міжнародної організації World Central Kitchen. Допомога призначена цивільним особам, евакуйованим із прифронтових територій Донецької області, які зараз проживають у 12 місцях тимчасового перебування Чернівецької області.

Ця допомога передбачає триразову продуктову підтримку з періодичністю один раз на місяць, що є важливою підтримкою для тих, хто залишив свої домівки через військові дії.

***

28.01.2025

Тернопільська обласна державна адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/viacheslav-nehoda-proviv-robochu-zustrich-z-upovnovazhenym-verkhovnoi-rady-ukrainy-z-prav-liudyny-dmytrom-lubintsem>

В'ячеслав Негода провів робочу зустріч з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини Дмитром Лубінцем

Начальник Тернопільської обласної військової адміністрації В'ячеслав Негода провів робочу зустріч з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини Дмитром Лубінцем. Зокрема, обговорили питання захисту прав людини в регіоні, взаємодія органів виконавчої влади з командою Уповноваженого, а також ключові напрями роботи щодо забезпечення прав дітей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих категорій населення.

В'ячеслав Негода акцентував на важливості спільної роботи всіх структур для захисту прав людини:

"Ми раді вітати в нашій області команду Уповноваженого Верховної Ради. Сьогоднішня наша робоча зустріч допоможе знайти розв'язання тих питань, які становлять спільний інтерес. А спільний інтерес у нас один — працювати так, щоб права людини, визначені Конституцією та законодавством, захищалися незалежно від статі, віку, релігійної чи політичної приналежності. Органи виконавчої влади та місцевого самоврядування повинні діяти злагоджено для досягнення цієї мети."

Очільник області також підкреслив, що співпраця з офісом Уповноваженого Верховної Ради вже дає позитивні результати, проте є ще можливості для її вдосконалення. Зокрема, планується розробка додаткових механізмів взаємодії.

Дмитро Лубінець окреслив основні напрями діяльності свого офісу. За його словами, команда працює над захистом прав військових, дітей, внутрішньо переміщених осіб, забезпеченням недискримінації, захистом інформаційних прав і персональних даних, а також соціально-економічних прав та іншими напрямками.

Уповноважений також акцентував на ключових пріоритетах у роботі:

"Наша позиція проста: ми працюємо за дев'ятьма основними напрямками. Це захист прав діючих військових, забезпечення прав дітей та реформування інтернатних закладів, захист прав внутрішньо переміщених осіб, боротьба з дискримінацією, забезпечення права на приватність, міжнародна співпраця, а також моніторинг соціальних та економічних прав громадян. Ми тримаємо постійний контакт із родинами військовополонених і активно допомагаємо їм. Зараз ми отримали понад 400 звернень від сімей військовополонених про сприяння в поверненні їхніх близьким і ми докладаємо всіх зусиль, щоб це реалізувати".

Окремо Дмитро Лубінець зупинився на проблемах ВПО в регіоні. За словами Уповноваженого, в області зафіксовані випадки, коли відремонтовані приміщення для тимчасового розміщення переселенців стоять законсервованими. Уповноважений пообіцяв надати ОВА відповідну інформацію для оперативного реагування.

Лубінець також підкреслив важливість реформ у системі захисту прав дітей які проживають в дитячих будинках, зазначивши, що кожна дитина має право на сім'ю, а умови в закладах для дітей повинні відповідати високим стандартам.

Сторони дійшли згоди щодо необхідності посилення співпраці між регіональними органами влади та офісом Уповноваженого для забезпечення прав людини в Тернопільській області.

***

29.01.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/ivano-frankivshchyna-prodovzhuie-pratsiuvaty-z-mizhnarodnymu-partneramy>

Івано-Франківщина продовжує працювати з міжнародними партнерами

Вчора відбулася зустріч заступниць голови обласної державної адміністрації Людмили Сірко та Крістіни Торган із представниками Міжнародної Православної Благодійної Організації (International Orthodox Christian Charities).

Людмила Сірко розповіла про те, що Івано-Франківщина – це соціальна область, і тут проживають 111 тис. 500 внутрішньо переміщених людей, 17 тисяч ВПО пенсійного віку, понад чотири тисячі - люди з інвалідністю. На Івано-Франківщині створено 61 місце тимчасового перебування, 33% МТП пристосовані для розміщення маломобільних груп населення. Тому зараз важливо залучити міжнародні організації для ефективної співпраці, щоби знайти можливості забезпечити усі МТП важливим вимогам щодо безбар'єрного доступу для людей з інвалідністю.

Під час зустрічі акцентували увагу на можливостях впровадження на Прикарпатті ІОСС грантового проекту щодо облаштування безбар'єрного доступу для людей з інвалідністю у швелерах для проживання ВПО (від одного до трьох МТП). Також йшлося про забезпечення цих шелтерів необхідною побутовою технікою та обігрівачами.

Обговорювали й питання впровадження економічних проектів допомоги жінкам Івано-Франківщини, ВПО задля їх соціалізації та залучення грантів щодо відкриття власної справи. Зауважувалося, що також проводитимуться необхідні тренінгові навчання.

Мовилося й про реалізацію проектів щодо покращення ментального здоров'я.

ІОСС є офіційною гуманітарною організацією допомоги при Асамблеї канонічних православних єпископів Північної і Центральної Америки і членом АСТ Альянсу – глобальної коаліції церков та організацій, що займаються розвитком та гуманітарною допомогою.

***

29.01.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/svitlana-onyshchuk-zustrilasia-z-upovnovazhenym-vru-z-prav-liudyny-dmytrom-lubintsem-iakyi-perebuvaie-na-prykarpatti-z-robochoiu-poizdkoiu>

Світлана Онищук зустрілася з Уповноваженим ВРУ з прав людини Дмитром Лубінцем, який перебуває на Прикарпатті з робочою поїздкою

Сьогодні голова обласної державної адміністрації – начальниця обласної військової адміністрації Світлана Онищук зустрілася з Уповноваженим ВРУ з прав людини Дмитром Лубінцем, який перебуває на Прикарпатті з робочою поїздкою.

Під час зустрічі вони обговорили питання захисту прав українців в області, взаємодію органів влади з командою Уповноваженого, а також ключові напрями роботи щодо забезпечення прав дітей, внутрішньо переміщених людей та інших вразливих категорій населення. Йшлося і про діяльність команди Омбудсмена щодо підтримки військових та їхніх родин.

«Маємо добре налагоджену комунікацію з регіональним представництвом Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Розраховуємо на ефективну співпрацю й надалі», – зазначила керівниця області.

***

30.01.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/zatverdzheno-onovleniyi-perelik-mtp-vpo-ivano-frankivskoi-oblasti>

Затверджено оновлений перелік МТП ВПО Івано-Франківської області

Івано-Франківською ОВА видано розпорядження від 29.01.2025 № 34 «Про внесення до розпорядження Івано-Франківської обласної військової адміністрації від 31.10.2023 № 432» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.09.2023 № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» (зі змінами).

Зазначеним документом затверджено 60 місць тимчасового проживання, а саме додано 3 нових приватних заклади, 1 заклад за погодженням Міністерства національної єдності України виключено з переліку.

Отже:

- 36 закладів – комунальна власність;
- 7 закладів – державна власність;
- 17 закладів – приватна власність.
- Ці МТП розміщені у таких районах:
  - у Верховинському – 3 заклади;
  - у Івано-Франківському – 23 заклади;
  - у Калуському – 9 закладів;
  - у Коломийському – 12 закладів;
  - у Косівському – 4 заклади;
  - у Надвірнянському – 9 закладів.

У жовтні-листопаді 2024 року працювала обласна робоча група по МТП внутрішньо переміщених людей в Івано-Франківському, Косівському, Верховинському, Коломийському, Калуському та Надвірнянському районах. Здійснено моніторинг стану, облаштування, кількості мешканців та вільних ліжко-місць у місцях тимчасового проживання відповідно до постанови. Заклади розраховані на 2442 ліжко-місця, на даний момент проживає понад 2000 ВПО.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

27.01.2025

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-adresna-dopomoga-dozvolila-spryamuvati-koshti-dlya-mayzhe-10-tis-rodin-vpo-yaki-vtratili-zhitlo-zholnovich>

Адресна допомога дозволила спрямувати кошти для майже 10 тис. родин ВПО, які втратили житло, - Жолнович

Завдяки запровадженню адресної допомоги держава змогла зекономити гроші й спрямувати їх для майже 10 тис. родин внутрішньо переміщених осіб, які втратили свої домівки

Про це розповіла в Українському кризовому центрі міністерка соціальної політики Оксана Жолнович, повідомила кореспондентка Еспресо Тетяна Голунова.

За словами міністерки, адресна допомога дозволила зекономити кошти для подальшого спрямування для сімей ВПО: держава, зокрема, перевіряла тих, хто виїжджає за кордон на постійне місце проживання, хто має дохід і хто має друге житло.

"Це дозволило спрямувати ці гроші на закупівлю для майже 10 тис. родин ВПО, у яких житла немає взагалі - воно знищене або на тимчасово окупованій території... Вони матимуть можливість у цьому році отримати компенсацію за втрачене житло й таким чином купити собі нове житло, залишившись в Україні, отримавши сталість, впевненість у завтрашньому дні", - сказала Жолнович.

***

29.01.2025

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/svit-ukrainskim-bizhentsyam-u-polshchi-proponuyut-dopomogu-z-orendoyu-zhitla-khto-mozhe-skoristatisya-programoyu>

Українським біженцям у Польщі пропонують допомогу з орендою житла: хто може скористатися програмою

Біженці з України в Польщі, які проживають у центрах колективного розміщення, можуть отримати фінансову допомогу на оренду квартири.

Про це заявила Вікторія Захарова з фонду "Siła jedności", яка реалізує програму на Люблінщині, передає Polskie Radio.

Так, завдяки загальнонаціональній програмі "Разом до Незалежності" біженці в центрах колективного розміщення можуть отримати гроші за оренду житла терміном на 6 місяців.

"Підтримку також пропонують при пошуку роботи", - уточнила вона.

За словами волонтерки, програма має на меті допомогти українцям, які планують залишатися в Польщі, стати незалежними.

"Люди отримують підтримку у вигляді фінансування оренди квартири терміном на шість місяців. Це робиться для того, щоб вони могли стати незалежними, якщо вони хочуть залишитися в Польщі. Підтримка необхідна, тому що інтеграція іноді може бути нелегкою, особливо для людей, які живуть у центрах розміщення. З різних причин ці люди часто не мають можливості вивчити польську мову, що ускладнює пошук роботи", - розповіла вона.

Захарова констатувала, що люди, які перебувають у центрах колективного розміщення, часто не можуть дозволити собі навіть найдешевше житло.

"Це багатодітні, самотні сім'ї або сім'ї з дитиною-інвалідом, пенсіонери. Матері з дітьми часто отримують матеріальну допомогу від своїх чоловіків, які воюють на фронті чи працюють в Україні, але прожитковий мінімум у Польщі та Україні дуже різний, тому ми також надаємо їм продуктову допомогу кожні кілька тижнів", - сказала вона.

***

27.01.2025

NV.ua

<https://nv.ua/ukr/socium/zhitlo-dlya-vpo-2025-yaki-pilgi-peredbacheno-yak-pracyuye-prihistok-hto-mozhe-otrimati-poyasnila-yurist-50484196.html>

Субсидія, іпотека, компенсації. На які опції щодо отримання житла можуть претендувати ВПО — детальний розбір від юристки

Як внутрішньо переміщені особи, чиї будинки або квартири в Україні було зруйновано чи пошкоджено внаслідок бойових дій, можуть отримати тимчасове житло, оформити виплати компенсацій, та чи треба фіксувати збитки у міжнародному реєстрі.

Що таке місця тимчасового проживання та як дізнатися, чи є там вільні місця, як працює програма Прихисток, чи користується попитом серед ВПО «Оселя», в інтерв'ю NV розповідає юристка Громадської організації Донбас SOS Наталія Юрлова.

— Які варіанти сьогодні пропонує держава для ВПО, чиє житло було втрачене або зруйноване через війну?

— Місця тимчасового проживання — найперший доступний варіант для людей, які покидають своє постійне місце проживання у зв'язку із бойовими діями, тимчасовою окупацією. Це, по суті, містечка зі збірних модулів, гуртожитки, оздоровчі табори, будинки відпочинку, санаторії, пансіонати, готелі, облаштовані для проживання людей.

У 2023 році питання створення МТП і їхнє функціонування було врегульовано постановою Кабінету міністрів № 930. Вона закріплює порядок функціонування МТП для внутрішньо переміщених осіб, закріплює стандарти

заселення, категорії осіб, терміни, оплату, передбачає укладання договору, перелік тих, хто має першочергове право на заселення в МТП тощо.

Дізнатися, де найближче МТП та чи є там місця, можна, скориставшись інтерактивною мапою.

— **Що таке ініціатива Прихисток та як вона працює?**

— На цьому сайті зібрано всю інформацію про житло від власників, які готові безкоштовно розмістити у себе ВПО. Це житло не тільки на території України, але й за кордоном. Вказано, скільки вільних місць є, а також на який термін можуть розмістити ВПО автори оголошення: наприклад, кілька місяців, рік або що.

У 2024-му власники житла, які безкоштовно розміщують ВПО, отримували грошову компенсацію від держави. Фінансування здійснювали за рахунок міжнародних донорів, а кошти були виділені лише до кінця минулого року. 31 грудня 2024 року Уряд вніс зміни до правового регулювання та прийняв постанову № 1544 — тепер порядок надання компенсацій витрат за тимчасове розміщення ВПО викладено у новій редакції.

Попри численні зміни, власники житла, які розміщують ВПО безкоштовно, так само можуть отримати компенсацію від держави у розмірі 450 грн за кожну людину. Для цього необхідно мати укладений договір, що підтверджує проживання людей.

— **За розміщення яких категорій внутрішньо переміщених осіб власники житла можуть отримати компенсацію?**

— По-перше, це люди, які перемістилися або повторно перемістилися з територій, включених до переліку зони бойових дій або з тимчасово окупованих територій, щодо яких не визначено дати завершення бойових дій чи тимчасової окупації. При цьому, ці люди не мають власного житла із загальною площею більше ніж 13,65 м² на кожну особу на домогосподарство.

Компенсація передбачається за розміщення осіб, житлове приміщення у яких знищене або пошкоджене, недоступне, непридатне для проживання, а відомості про таке житло внесено до Реєстру пошкодженого або знищеного майна, або ж якщо щодо такого приміщення наявний акт обстеження комісією.

Якщо власники житла мали право на отримання компенсації до 31 грудня 2024 року, з 1 січня 2025-го їм не потрібно нікуди звертатися додатково.

— **А якщо це власники, які хотіли б розміщувати ВПО у своєму житлі з 1 січня 2025 року, після згаданих вище змін?**

— Власники, які готові запропонувати своє житло ВПО, мають звернутися за місцем розташування житла до уповноважених органів, або ж розмістити свою пропозицію на сайті Прихисток. Проте один лиш факт розміщення свого житла в цьому веб-ресурсі не надає права на компенсацію.

Для оформлення компенсації з 1 березня 2025 року вони мають звернутися до органів Пенсійного фонду особисто, або ж у електронному форматі через портал електронних послуг Пенсійного фонду України. Саме на Пенсійний фонд покладається перевірка відповідного права внутрішньо

переміщених осіб та надання компенсацій за їхнє розміщення. Необхідно подати заяву встановленої форми, а також договір, укладений із ВПО, який підтверджує факт їхнього проживання у житлі.

Незважаючи на те, що ця опція буде доступною лише з березня, саму компенсацію можна буде отримати, починаючи із січня. Потрібно буде підтвердити факт проживання ВПО у наданому їм житлі саме із січня.

Дата, починаючи з якої людина має переміститися з зони бойових дій або тимчасово окупованих територій, не зазначена. Тобто це можуть бути і ВПО, які виїхали до початку повномасштабної війни, з 2014 року, або ж ті, хто виїжджає тільки зараз.

— **Яким чином здійснюються виплати такої компенсації?**

— Пенсійний фонд України перераховує кошти на поточний рахунок, відкритий в уповноваженому банку. Це може бути будь-який банк, обраний власником житла.

Виплата компенсації із січня 2025 року здійснюватиметься за кошти державного бюджету, а також може здійснюватися за кошти джерел, не заборонених законодавством — наприклад, фінансування з боку міжнародних партнерів, із якими Мінсоцполітики та Пенсійний фонд уклали меморандуми про співпрацю.

— **Як формуються фонди житла для вимушених переселенців?**

— Фонди житла, призначені для тимчасового проживання ВПО, формуються сільськими, селищними, міськими радами або уповноваженими ними органами, тобто органами місцевого самоврядування.

Це може бути викуп/придбання житла, будівництво нового або ж зведення будівель для тимчасового проживання ВПО; реконструкція наявних будинків і гуртожитків; переобладнання нежитлових приміщень на житлові; передача житла, визнаного в установленому законом порядку безхазяйним або відумерлим, у комунальну власність.

Також не виключаються капітальний ремонт об'єктів житлового фонду, зокрема об'єктів соціального призначення, передача міжнародними організаціями, іноземними юридичними особами, нашими громадянами майна, яке перебуває у їхній приватній власності, у власність комунальну. Можуть бути й інші підстави набуття права власності на житло. До фонду можуть бути включені тільки вільні житлові приміщення, а відповідні програми мають прийматися саме на локальному рівні.

Органи місцевого самоврядування зобов'язані взяти у чергу на житло людину в будь-якому випадку, керуючись постановою Кабінету міністрів № 495. Навіть якщо у якійсь конкретній територіальній громаді немає фонду тимчасового житла, це не дає підстави для відмови людині у взятті її на чергу.

— **Хто має першочергове право на забезпечення житловими приміщеннями?**

— Це багатодітні сім'ї, сім'ї з дітьми, вагітні жінки, особи, які втратили працездатність, люди пенсійного віку з числа тих, житло яких було зруйноване або стало непридатним для проживання внаслідок збройної агресії Російської

Федерації. Саме особи пенсійного віку в більшості не можуть забезпечити себе житлом самостійно через відсутність заощаджень або ж неможливість узяти кредит. Тому саме для таких осіб надання житла з фондів тимчасового проживання є дуже важливим.

ВПО, яка хоче стати облік для отримання житла для тимчасового проживання, має подати заяву, підписану всіма повнолітніми членами сім'ї. Обов'язково має бути оформлена довідка про взяття на облік ВПО. У територіальній громаді, де ця довідка оформлена, слід звернутися до уповноваженого органу — сільської, селищної, міської ради або виконавчих комітетів. Перед тим, як іти до установи, ми рекомендуємо ознайомитися з годинами прийому заздалегідь і підготувати повний пакет документів.

— **У яких випадках з обліку можуть зняти?**

— По-перше, якщо особа сама подала заяву про зняття з обліку, або змінила місце проживання — наприклад, переїхала в іншу територіальну громаду й оформила довідку ВПО там. Також — якщо підійшла черговість, і орган місцевого самоврядування готовий забезпечити людину тимчасовим житлом, але людина протягом 30 календарних днів не отримала ордер на вселення в житлове приміщення і не повідомила протягом цього терміну про поважні причини, що не дають їй можливості це зробити.

А ще — якщо завідомо подано недостовірні відомості, які є підставою для взяття ВПО на облік. Наприклад, якщо у власності є житло, про яке не повідомили.

— **Якими є строки проживання у тимчасовому житлі?**

— До одного року, але передбачена можливість продовження на наступний строк у разі відсутності змін у статусі внутрішньо переміщених осіб. Тобто, до прикладу, якщо людина або сім'я вже придбали квартиру самостійно, претендувати на приміщення з фонду тимчасового проживання вони вже не зможуть.

Спершу видається ордер на житло, далі укладається договір. Саме ці два документи є підставою для вселення в житлове приміщення і користування ним.

Строк проживання розраховується, починаючи з дати підписання договору. В договорі обов'язково зазначається, хто буде проживати у приміщенні, тобто, фіксується перелік ВПО — вони набувають рівних прав та обов'язків щодо користування цим житловим приміщенням.

ВПО не мають права приватизувати таке житло, обмінювати чи здійснювати його поділ, використовувати для підприємницької діяльності, здавати у піднайм. Основний обов'язок — це своєчасно вносити оплату за житлово-комунальні послуги.

— **Розкажіть, які програми кредитування для придбання житла існують для ВПО сьогодні?**

— Існує кілька програм кредитування. Одна з найбільш дієвих — «Оселя». Проте за 2024 рік скористалася нею лише 268 осіб із числа ВПО.

Значно більше — це військовослужбовці, правоохоронці, загалом понад 4 тис. осіб.

Ця програма запрацювала у жовтні 2022 року. Взяти у ній участь спершу могли лише конкретно визначені категорії осіб, але поступово їхній перелік розширився.

Відсоткова ставка у 3% річних встановлюється для: військовослужбовців ЗСУ за контрактом, працівників і працівниць Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Міноборони, Національної Гвардії. Також це медичні працівники, педагогічні працівники закладів освіти державної або комунальної власності, наукові, науково-педагогічні працівники закладів освіти і наукових установ.

Серед категорій, які можуть претендувати на отримання кредиту під 7% річних, — ВПО. Ветерани війни та члени їхніх сімей, учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, сім'ї загиблих, померлих, ветеранів теж мають право скористатися правом отримання кредиту за процентною ставкою 7%. А ще — громадяни України, які не мають власної житлової нерухомості, або у власності яких менше, ніж 52,5 м² для сім'ї з однієї особи, та додатково 21 м² на кожного наступного члена сім'ї. Довнутрішньо переміщених осіб такої вимоги немає.

— **Чи відповідає ця кредитна ставка реальній?**

— Попри те, що постановою передбачено саме 3% і 7%, реальна ставка дещо інша. Ми відправляли запити в уповноважені банки: на прикладі Ощадбанку, 3% — це 3,92% річних, а там, де передбачено 7%, за умовами пільгового іпотечного кредитування ставка складає 8,16%.

— **Якими є обмеження щодо учасників програми?**

— Є певні вікові обмеження: на момент підписання кредитного договору особа має досягти 18 років. Вік кандидата на дату повного виконання зобов'язань за кредитним договором не повинен перевищувати 70 років. Наприклад, якщо людина має намір отримати кредит строком на 20 років, то на момент оформлення кредитних зобов'язань вона не повинна бути старшою від 50 років. Тобто пенсіонери, люди похилого віку не підпадають під встановлені граничні вікові межі.

Окрім того, кандидат має довести свою платоспроможність або ж надати документи, які засвідчують платоспроможність членів сім'ї — їх перевірить банк. Не беруться до уваги житлові приміщення, розташовані у зоні активних бойових дій або на тимчасово окупованих територіях.

Для прикладу, якщо сім'я складається із двох осіб і має у власності квартиру до 73,5 м², можна розраховувати на пільгове кредитування. Адже максимально допустима площа, яка за умовами програми допускається на сім'ю з двох осіб, не повинна перевищувати саме цих 73,5 м². Щоб скористатися програмою «Оселя», кандидат і члени його сім'ї не мають бути учасниками інших пільгових програм кредитування житла.

— **На який строк надається такий кредит?**

— Іпотечний кредит може надаватися на максимальний строк 240 місяців або ж 20 років. За бажанням людини, термін кредитування може бути меншим, у залежності від її платоспроможності.

Тим, хто бажає придбати житло на пільгових умовах, доведеться зробити мінімальний початковий внесок у розмірі не менше 20% від вартості предмета іпотеки. Це зупиняє багатьох людей, які готові брати житло у кредит, — у них немає суми для початкового внеску.

— **То з чого варто починати?**

— Найперше, що треба зробити, щоб отримати кредитування в рамках програми «Оселя, це подати заяву через Дію. Далі обрати одну з пропозицій від банків, звернутися до банку і пройти перевірку даних та документів.

Кредитують такі банки — учасники програми: Ощадбанк, ПриватБанк, Глобус Банк, Укргазбанк і Скай Банк. Перелік банків доповнюється.

Наступний крок — самостійно вибрати житло, яке планується придбати. У банк надаються необхідні документи, укладається договір із самим банком і договір купівлі-продажу житла. Нерухомість оформлюється як власність особи, яка оформляє кредит, кредитні кошти перераховуються банком на рахунок продавця нерухомості. У осіб, які беруть такий кредит, виникають зобов'язання його виплачувати

Житло можна обрати будь-де на території України, за винятком тимчасово окупованих територій та районів, де ведуться активні бойові дії. Це може бути квартира у багатоквартирному житловому будинку, крім державної чи комунальної форми власності, також — майнові права на квартиру, яка ще будується.

— **А як щодо інших опцій кредитування житла для ВПО?**

— Ще один варіант — це житловий кредит для ВПО під 3%. Для його оформлення потрібно звертатися в Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву. Ця програма фінансується урядом Німеччини через банк KfW. Кредити надаються, якщо є кошти такого кредитування.

Альтернативним варіантом для людей, яким не підходить розміщення у місцях тимчасового проживання, які не можуть отримати житло із фонду тимчасового проживання для ВПО і не готові взяти кредит, залишається оренда. Більшість внутрішньо переміщених осіб орендують житло у приватних власників.

Відповідно до постанови Мінсоцполітики, ВПО можуть претендувати на отримання субсидії на оренду житла, проте ця програма запрацює у кінці січня 2025 року. Отримати таку субсидію зможуть ВПО, які перемістилися або повторно перемістилися з територій, включених до переліку зони активних бойових дій, тимчасово окупованих територій і щодо яких не визначено дати завершення бойових дій або припинення можливості бойових дій чи тимчасової окупації.

При цьому порядок не встановлює прив'язки до дати переміщення ВПО. Таким чином, субсидію на оренду житла зможуть отримати навіть особи, які були переміщені починаючи з 2014 року, а також ті, чий житлові приміщення

знищені або пошкоджені, непридатні для проживання, незалежно від того, де саме знаходиться це житло. Відповідні дані мають так само бути внесені до Реєстру пошкодженого та знищеного майна, або ж — складено акт обстеження такого житла відповідною комісією.

Родини ВПО, які входять у перелік тих, хто може скористатися субсидією, мають право на субсидію, якщо витрачають на найм, оренду житла понад 30% своїх сукупних доходів. Якщо родина має доходи менші, ніж два прожиткові мінімуми на оренду житла, субсидія покриватиме вищий відсоток вартості оренди.

— **Якими є умови отримання такої субсидії для ВПО?**

— Перше: не отримувати допомогу на проживання ВПО, не мати власного житлового приміщення загальною площею більше ніж 13,65 м² на кожну особу в складі домогосподарства. Не береться до уваги приміщення, яке розташоване на територіях активних бойових дій та тимчасово окупованих територіях.

Не повинно бути заборгованості зі сплати аліментів, а власник житла не має отримувати компенсацію за розміщення ВПО за програмою Прихисток.

— **Куди і як подати заяву на отримання субсидії?**

— Для того, щоб оформити субсидію на оренду, орендодавець та ВПО мають звернутися до Пенсійного фонду одночасно: вони подають заяву, підписують типовий договір оренди житла. Ця програма передбачає хороші умови для власників житла, адже покриватиме суму сплачених податків.

Такі заяви можна буде подавати з 29 січня 2025 року. У паперовій формі документи подаються до сервісних центрів, органів Пенсійного фонду, або у ЦНАПи. В електронній формі це можна буде зробити через портал електронних послуг Пенсійного фонду або ж через мобільний додаток Пенсійного фонду. Можна буде звертатися і до уповноважених банків, але цей перелік наразі ще у процесі формування. Виконавцем програми будуть саме органи Пенсійного фонду, тож виплати надаватимуться через них.

Важливою умовою для отримання субсидії є реєстрація у Державній службі зайнятості у випадку, якщо особа, що належить до ВПО, є працездатною, але не працює. Ще одна опція — працевлаштуватися протягом двох місяців з дня призначення субсидії, або відкрити ФОП. У випадку, якщо цього не зробити, виплата субсидії припиняється. Ці вимоги не поширюються на осіб з інвалідністю I та II групи, з тяжкими захворюваннями, а також на тих ВПО, хто здійснює догляд за іншими людьми.

— **Яким є розмір субсидії для ВПО?**

— Ця сума буде розраховуватися індивідуально і залежатиме від сукупного доходу домогосподарства та розміру орендної плати.

Розраховується і середня вартість оренди житла. Наприклад, якщо йде мова про вартість оренди однокімнатної квартири загальною площею 35,22 м², сума визначається на рівні 193,6 грн за квадратний метр. Соціальна норма житла становить 13,65 м² загальної площі на наймача та кожну особу зі складу домогосподарства наймача, але не менше, ніж 35,22 м² на домогосподарство.

Встановлені й граничні межі житла — це 130 м² для квартир у багатоквартирному будинку і 230 м² для індивідуальних будинків. Є винятки: наприклад, якщо йдеться про прийомну або багатодітну сім'ю, дитячі будинки сімейного типу, житлові приміщення, житлові приміщення для осіб з інвалідністю, які переміщуються в колісних кріслах.

— **Які документи подавати, окрім заяви?**

— Це також копії або скановані копії документів, що підтверджують повноваження законного представника, право розпоряджатися житловим приміщенням, тобто — право власності. Докласти потрібно й інші документи, які підтверджують обставини, важливі для призначення субсидії, наприклад, наявність інвалідності у членів домогосподарства, або ж документи, що підтверджують окреме проживання тощо.

При цьому наймодавець і наймач при зверненні за оформленням субсидії повинні мати при собі посвідчення особи: паспорт громадянина України або ж тимчасове посвідчення громадянина України, що актуально для іноземців та осіб без громадянства. Для призначення субсидії орендодавець та орендар звертаються одночасно.

— **Як оформити компенсацію за знищене та пошкоджене житло за програмою «Відновлення»?**

— Станом на сьогодні компенсації не можуть отримати громадяни, чие житло знаходиться в зоні активних бойових дій або на тимчасово окупованих територіях.

Щоб отримати таку компенсацію, найперше слід упевнитися, що житло внесене до Реєстру речових прав на нерухоме майно. Лише після цього буде можливість подати заявку — через Дію, через ЦНАПи, або ж — звернутися до нотаріуса. Наступним кроком треба подати саму заяву на отримання компенсації. Це теж можна зробити через Дію.

Якщо житло пошкоджене та знищене, переважно знищене на тимчасово окупованих територіях або в зоні активних бойових дій, наприклад, Бахмут або Лиман, і інформація про нього відсутня в Реєстрі речових прав на нерухоме майно, порядком передбачено, що державний реєстратор має запитати у БТІ паперові документи про це майно.

Сьогодні людина, маючи на руках фізичні, паперові документи, які підтверджують право власності, звертається до державного реєстратора і найчастіше отримує відмову. Єдиний варіант у цьому випадку — йти до суду.

— **Які проблеми найчастіше стають на заваді реалізації таких послуг для ВПО?**

— Основна проблема — це наявність фінансування. Якщо воно є, то і компенсація надається. Сума може виявитися меншою, ніж власники житла вкладали у його ремонт чи оновлення — її визначають шляхом проведення оцінки.

Крім того, серйозна перепона — те, що більшість житла, яке було знищене або пошкоджене, знаходиться в зоні активних бойових дій або на тимчасово окупованих територіях. Тому сьогодні громадяни не можуть

отримати за нього компенсацію. Також програма не поширюється на житло, яке знищене або пошкоджене до повномасштабного вторгнення.

— **Що таке Реєстр збитків для України і як він працює?**

— Міжнародний реєстр збитків, або ж Реєстр збитків для України — це система обліку заяв міжнародних юридичних осіб та держави Україна про відшкодування збитків, втрат і шкоди, заподіяних агресією РФ проти України. Його було створено під егідою Ради Європи. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН визначає, що Росія має бути притягнена до відповідальності за порушення міжнародного права в Україні.

Зараз до Реєстру збитків для України можна подавати лише заяви, які стосуються зруйнованого і пошкодженого житла. Інші категорії будуть запроваджуватися поступово. Очікується, що цей перелік доповниться заявами, які пов'язані з втратою життя, катуванням, сексуальним насильством, втратою майна та доходів, пошкодженням критичної інфраструктури, шкодою для навколишнього середовища тощо.

— **Хто може подати заяву і як це зробити?**

— Загалом заяви до Реєстру збитків може подавати широке коло осіб — це фізичні особи, юридичні особи, держава Україна. Але станом на сьогодні подача заяв доступна лише від фізичних осіб і лише щодо пошкодженого чи знищеного майна. Особа, яка подає заяву, повинна мати громадянство України, бути повнолітньою, та бути власником пошкодженого, знищеного внаслідок агресії РФ проти України після 24 лютого 2022 року нерухомого майна, як-от: квартира, приватний будинок, дачний, садовий, відокремлений житловий будинок садового типу.

Попри те, що тут ми бачимо часові обмеження — тільки з початку повномасштабної війни, географічних обмежень немає. Пошкоджене або знищене житло має бути розташоване території України в межах її міжнародно визнаних кордонів — навіть на окупованих зараз територіях.

Обов'язково, щоб право власності на майно було зареєстроване в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. Якщо воно не зареєстроване, слід надати документи, які це пояснюють — наприклад, відмову державного реєстратора у внесенні майна до реєстру.

— **Коли можна очікувати на компенсацію?**

— Саме в Реєстрі збитків буде обліковуватися вся шкода для країни, завдана громадянам України, юридичним особам, державі в особі її уповноважених органів місцевого самоврядування тощо.

Проте компенсаційний механізм наразі ще перебуває на етапі створення, тому однозначно сказати, коли очікувати компенсацію, не можна. Але дуже важливо, щоб цей перший етап внесення відомостей до Реєстру збитків для України здійснювався вже зараз.

28.01.2025

#ШоТам

<https://shotam.info/v-ukraini-zapustyly-hranty-dlia-pidprijemtsiv-ta-samozauniatykh-osib-iak-podaty-zaiavku/>

В Україні запустили гранти для підприємців та самозайнятих осіб: як подати заявку

Helvetas Swiss Intercooperation оголосила конкурс грантів для підприємців та самозайнятих осіб, які хочуть започаткувати, відновити чи розширити власний бізнес у Харківській (окрім тимчасово окупованих територій), Полтавській та Дніпропетровській областях.

Про це повідомляє Helvetas Swiss Intercooperation.

Кого підтримують

Конкурс спрямований на допомогу тим, хто постраждав від війни, має соціальну або фінансову вразливість:

- внутрішньо переміщеним особам;
- людям з інвалідністю;
- ветеранам і членам їхніх сімей;
- самотнім батькам, багатодітним родинам, а також тим, хто втратив житло чи джерела доходу через бойові дії.

Пріоритет надають заявникам, які стали ВПО після 24 лютого 2022 року або повернулися до місця постійного проживання після вимушеного переїзду.

Сфери, які підтримуватимуть

Гранти розраховані на розвиток бізнесів у таких напрямках:

- будівельні та ремонтні роботи;
- автосервіс;
- клінінг та послуги прання;
- перукарські й манікюрні послуги;
- заклади швидкого харчування;
- мале фермерство;
- швейна справа;
- виробництво ручної роботи.

Розмір гранту та умови участі

Один переможець отримає 117 000 гривень на закупівлю обладнання, витратних матеріалів (до 20% бюджету) чи оплату послуг із налаштування техніки або консалтингу.

Для участі потрібно:

- заповнити заявку;
- підготувати бізнес-план;
- додати фото чи відео діяльності або бізнес-ідеї, а також документи, що підтверджують соціальну вразливість.

Дедлайн подачі заявок — 9 лютого 2025 року.

30 січня о 15:00 відбудеться презентація конкурсу. Учасники зможуть долучитися онлайн або офлайн у Харкові. Реєстрація триває до 29 січня 12:00.

Helvetas також надаватиме адміністративну підтримку грантоотримувачам, допомагаючи їм із управлінням проектами та звітністю.

***

28.01.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/podatkova-znizhka-na-orendu-zhitla-jak-jiji-otrimati-vpo.html>

Податкова знижка на оренду житла: як її отримати ВПО

Через війну, яку розпочала Росія, багато українців змушені були покинути свої домівки та стати внутрішньо переміщеними особами. Опинившись в іншому місті, вони часто перебувають в дуже скрутному матеріальному становищі. Відповідно до п.166.3.9 Податкового кодексу України внутрішньо переміщені особи мають право на податкову знижку на оренду житла.

Фахівці «Юридичного порадника для ВПО» розповіли, як їм отримати її.

Для того, аби скористатися податковою знижкою, не достатньо бути ВПО, слід відповідати декільком умовам:

- у ВПО та/або членів його сім'ї I-го ступеня споріднення (батьків, чоловіка / дружина, дітей, у т.ч. усиновлених) не має бути у власності придатної для проживання житла, розташованого поза межами тимчасово окупованої території України (визначається згідно Переліку територій, посилення у першому коментарі);
- ВПО та/ або члени його сім'ї, перераховані вище, не мають отримувати передбачені законодавством України бюджетні виплати для покриття витрат на проживання, тобто, допомогу на проживання ВПО;
- ВПО має офіційно орендувати житло, тобто мати договір оренди, оформлений належним чином, та підтвердження сплати за оренду житла;
- бути громадянином України та сплачувати податки;
- бути офіційно працевлаштованим та отримувати заробітну плату протягом звітного року (тобто, щоб отримати податкову знижку за 2024 р., необхідно протягом цього ж року працевлаштованим).
- Іншими словами, ті ВПО, які працюють неофіційно або є ФОП та/або проживають без договору оренди та/або отримують допомогу на проживання ВПО, на жаль, не можуть претендувати на отримання податкової знижки.

Право на отримання податкової знижки на наступні податкові роки не переноситься.

Як звернутися за отриманням знижки

Для отримання податкової знижки за оплату орендованого у 2024 р. житла ВПО, які відповідають вище зазначеним вимогам, повинні у строк до 31 грудня 2025 р. звернутися до податкового органу за місцем фактичного проживання, підтвердженого довідкою про взяття на облік ВПО, та надати пакет таких документів, який включає:

- декларацію про майновий стан і доходи за 2024 р.;
- довідку про доходи за 2024 р.;
- копію паспорта та ідентифікаційного коду (РНОКПП);
- копію довідки про взяття на облік ВПО;
- копію договору оренди житла;
- платіжні та розрахункові документи, що підтверджують факт сплати оренди житла у 2024 р.;
- заяву, в якій зазначені відомості щодо відсутності умов, які не дають право на отримання податкової знижки згідно з нормами законодавства.

У разі прийняття позитивного рішення частина коштів, сплачених за оренду житла, підлягає поверненню ВПО протягом 60 календарних днів з дня подання ним пакету документів до податкового органу.

Податкова знижка надається у розмірі фактично сплаченої суми орендної плати. Водночас максимальна сума, на яку можуть розраховувати у 2025 р. становить 30 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного (податкового) року, тобто - 213 000 грн.

***

28.01.2025

24 Канал

https://24tv.ua/kilkist-naselennya-ukrayini-skilki-lyudey-viyihali-dani-institutu_n2739495

Яка кількість населення в Україні та скільки людей виїхали: останні оцінки Інституту демографії

За останні роки населення України істотно скоротилося. Наразі чисельність оцінюють на рівні 34 мільйонів осіб.

На початку повномасштабного вторгнення оцінка була приблизно 42 мільйони в кордонах 1991 року. Про це розповів в ефірі телемарафону заступник директора Інституту демографії та досліджень Національної академії наук України Олександр Гладун, передає 24 Канал.

Скільки осіб наразі проживає в Україні

За даними Інституту демографії, на підконтрольній території України проживає наразі приблизно 29 мільйонів людей.

"Плюс-мінус – мільйон. Це прийнятна точність для сучасних умов. Нам бракує нормальної демографічної інформації, щоб зробити більш точні розрахунки", – каже Олександр Гладун.

Щодо тих осіб, що виїхали за кордон через війну, є різні оцінки. За даними управління верховного комісара ООН у справах біженців, це приблизно 6,8 – 6,9 мільйона громадян, а за підрахунками Інституту демографії – приблизно до 5 мільйонів.

«Ми орієнтуємося на дані державної прикордонної служби. Ми вважаємо, що може бути подвійний облік за кордоном, коли наші громадяни зареєстровані у 2 – 3 країнах, тому що специфіка цієї війни полягає у тому, що нашим громадянам дозволили вільно переміщуватися практично по усьому світу. І тому можливий такий подвійний облік, коли громадяни змінили країну – залишилися за обліком в одній і стали в іншій», – пояснює Олександр Гладун.

Він зауважив, що "істина, мабуть, десь посередині".

Нація старішає

Наразі по всьому світу є тенденція – всі нації старішають.

"Наша також. На початку повномасштабного вторгнення у віці 60 років і старше у нас було приблизно 25% населення, а у віці до 15 років – 15%. У зв'язку із масовим виїздом структура ще більш постарішала, тому що осіб пенсійного віку (64 роки, за даними Євростату) всього 6%, а осіб працездатного віку, із тих хто перебуває у країнах ЄС, 62%. Молоді до 18 років – 32%", – розповів представник Інституту демографії.

Виїхала за кордон переважно молодь та особи працездатного віку, а пенсіонери залишилися в країні.

Це спричинило старіння нації ще більше.

Як зауважив Гладун, ці процеси будуть тривати незалежно від війни, а вона їх лише прискорила.

***

28.01.2025

24 Канал

https://24tv.ua/economy/ukrayinski-bizhentsi-mozhut-vtratiti-sotsviplati-yakiy-krayini_n2739833

Одна з країн переглядає правила для українських біженців: де можуть призупинити виплати

У Відні влада посилила контроль за виплатами основної допомоги для українських біженців. Перевірки стали частішими та стосуються сотень випадків.

Що відбувається з виплатами в Австрії

Зокрема, ідеться про ситуації, коли людина на тривалий час виїздить за межі країни, пише 24 канал з посиланням на Мартину Плоховіц, керівницю профільного відділу Фонду соціального забезпечення Відня (FSW).

Вона пояснила, що якщо в ході перевірки виникають сумніви, то виплати тимчасово зупиняються. Однак їх також можна поновити після підтвердження потреби.

Такі заходи відбуваються через зміни у правилах субсидування, які нещодавно стали чинними.

Що роблять українці, яким призупинили виплати

Зокрема, нині у Відні перебуває близько 14 тисяч українських біженців. Майже половина з них – близько 8 тисяч – працездатного віку. Для отримання допомоги вони зобов'язані зареєструватися у Службі зайнятості.

Винятки роблять лише у двох випадках:

- для людей із дітьми;
- через вікові обмеження.

Однак деякі родини скаржаться, що з грудня 2024 року виплати не надходять. Тому вони звертаються за безплатними обідами та продуктовою допомогою.

***

29.01.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/centry-pidtrymky-chy-centry-povernennya-dlya-chogo-ukrayincyam-haby-yednosti-8841412>

Центри підтримки чи «центри повернення»? Для чого українцям «хаби єдності», що відкриваються в Чехії

Прагу з робочим візитом відвідав голова новоствореного Міністерства національної єдності України Олексій Чернишов. «Створення центрів повернення для українців, які хочуть повернутися додому, тема тимчасового захисту українців у ЄС і чеська допомога Україні, яка потерпає від війни» — так назвало Міністерство внутрішніх справ Чехії теми головної зустрічі українського урядовця в Празі — з головою МВС Вітом Ракушаном. Олексій Чернишов із цим не згоден.

У перебігу візиту український міністр мав низку зустрічей зі своїми колегами, керівниками міністерств Чехії, та з іншими чільними посадовцями, а також зустрівся з українською громадою та ЗМІ. Відповідаючи на запитання журналістів, Олексій Чернишов зазначив, що Україна не буде примусово повертати українців додому, а заохочувати їх до такого рішення будуть у новостворюваних «Хабах єдності» (Unity hubs), які незабаром відкриють свої двері не лише на території Чехії, але і в інших країнах Європейського союзу.

«Хаби української єдності, так звані Unity hubs — організація їх вже розпочата, ми активно зараз працюємо з урядами та громадами європейських країн. У першу чергу, це Німеччина, Польща, сьогодні — Чехія. Ми плануємо, що вже незабаром буде ухвалене рішення за підтримки цих країн щодо надання приміщень і організації таких хабів. Хотів би зазначити, що Unity hubs — це не хаби повернення, як хтось поспішив заявити, — це хаби підтримки, хаби єдності, хаби зв'язку українців з Батьківщиною, також хаби і центри, де надаються відповідні послуги різного характеру і які мають і підтримувати

українців, і зберегти ту єдність, яку ми прагнемо та розвиваємо в Україні і за кордоном».

За словами міністра, двері хабів української єдності відкриються вже протягом наступних декількох місяців, і це будуть не лише столиці згаданих країн.

Чернишов запевняє, що українська влада через його міністерство робитиме все і для заохочення українців за кордоном повертатися, і для підтримки тих, хто тим часом іще не повертається.

«Я хотів би одразу зазначити, що ми не розрізняємо українців, які перебувають в Україні і за кордоном. Сьогодні ми нація 60 мільйонів людей — це дуже важливо. В Україні 32 мільйони, решта перебуває за кордоном. Більшість українців за кордоном перебуває вимушено — внаслідок воєнних дій і тих викликів, з якими ми зустрілися останнім часом, тому ми з абсолютною повагою ставимося до всіх українців і ні в якому разі не розділяємо. Те, що стосується вирішення тих викликів, з якими ми, на жаль, зустрілися зараз, в частині повернення, — безумовно, ми над цим працюємо. Для цього і запроваджений інститут Міністерства національної єдності. Ми працюємо з питаннями заохочення українців до повернення, а також підтримки українців, які ухвалили поки рішення залишатися за кордоном. Безумовно, повернення в Україну вимагає вирішення багатьох побутових питань і викликів, і Україна, і уряд в цілому над цим працює фактично кожного дня. Є програми, які надають можливість отримати іпотеку для придбання житла — певною частиною з компенсацією від держави. Для тих, хто втратив житло, є відповідні програми також компенсації. Те, що стосується роботи і можливості працевлаштування, — також інтегровані програми, які ми тут за рахунок Unity hubs будемо просувати і певною мірою пояснювати — заохочувати українців брати участь і повертатися туди, де їм буде цікаво. Тому ні в якому разі немає такої різниці між українцями, навпаки: наше завдання — об'єднати всіх і зробити так, щоб українці відчували себе приєднаними до України, до української ідеї незалежно від того, де вони зараз перебувають, ще раз підкреслюю — вимушено перебувають. Люди мріють про те, щоб повернутися додому, і певна кількість, я не кажу, що більшість, але значна кількість українців при вирішенні безпекових питань, завершенні війни серйозно розглядає питання про повернення до України, і ми цьому дуже раді. Україні потрібні люди, потрібен розвиток і кроки вперед».

Щодо повернення українців, то міністр зазначив, що Unity hubs будуть працювати і заохочувати їх, і українська влада буде рада тим українцям, які вирішать повернутися в Україну, коли дозволять обставини і завершиться війна. І так само влада буде рада успіхам українців, які ухвалють для себе рішення залишатися за кордоном.

«Безумовно, особливості роботи в різних країнах перебування українців будуть враховані. Сьогодні в Чехії в нас 350 тисяч українців, які приїхали за часів повномасштабного вторгнення, загалом українців 600 тисяч, навіть більше. Це найбільша меншина у чеському суспільстві. Це дуже важливо, і

роль українців дуже значна, ми маємо це пам'ятати. Безумовно, ми будемо враховувати аспект пропорцій, і сьогодні це стосується і питань освіти, питань розвитку, питань працевлаштування, питань роботи, питань підтримки державою-країною перебування українців. Це все те, над чим ми маємо працювати, а також головне — зберігати зв'язок з Україною, з Батьківщиною, — ми прагнемо цього. Я зустрічався вже з громадами, з лідерами громад українських — це фантастичні люди, які роблять величезні справи для того, щоб підтримати Україну, для того, щоб внести свою лепту, як то кажуть, — я їм дякую, і ми будемо продовжувати цю співпрацю. Більшість людей, які перебувають тут з періоду 2022 року, серйозно розглядає можливості та плани повернення в Україну, коли безпекова ситуація надасть такі і гарантії, і можливості. Я особисто цьому дуже радий, більшість людей мріє повернутися додому. Це нормально, це природно для людей, і будемо працювати над тим, щоб їх підтримати, тому що люди перебувають у різних життєвих обставинах: хтось втратив житло, хтось має якісь інші побутові виклики і особисті виклики. Тому для того і будуть працювати ці «хаби єдності», які мають підтримати українців за кордоном. Іще раз наголошую: ніхто нікого не буде примусово повертати в Україну — про це мова не йде. Мова йде про збереження єдності, зв'язків з Батьківщиною, нашою країною».

Прага підтримує українську ініціативу. «Нашою стратегічною метою є сильна і єдина Україна. Ми розуміємо, що перемоги над Росією і повоєнного відновлення України не можна досягти без повернення громадян додому. Намір мотивувати українських громадян до повернення і створення «хабів єдності» ми повністю підтримуємо», — сказав Віт Ракушан.

Він поінформував українського колегу, що в першій половині цього року в Європейському союзі під головуванням Польщі відбудеться дискусія про майбутнє тимчасового захисту. Наразі він продовжений у ЄС до березня 2026 року.

Чехія вважає, що в разі перемир'я необхідно негайно припинити надання тимчасового захисту новоприбулим українцям, щоб не було загрози виїзду дальших українців за кордон. Прага вже готує власні підходи і пропозиції до дебатів про припинення режиму тимчасового захисту, сказав чеський міністр.

***

30.01.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/cheski-proyekty-dopomogy-ukrayincyam-vtratyly-koshty-cherez-rishennya-trampa-8841517>

Чеські проекти допомоги українцям втратили кошти через рішення Трампа

Без американської грошової допомоги залишилися і місцеві організації, що підтримують українців, і великі благодійні організації, що працюють і в

Україні. Йдеться про рішення нового президента США Дональда Трампа зупинити надання закордонної допомоги на 90 днів.

Про втрату дотацій повідомив, наприклад, Жіночий освітній інститут у Брні, який продовжує історичну традицію асоціації «Весна». Його курсам, спрямованим на поліпшення умов праці жінок із України, які відвідує 175 людей, загрожує часткова чи й повна зупинка, сказала агентству ШТК директорка асоціації Барбора Антонова.

«Весна» розпочала цей проєкт, дотований із фонду, адміністрованого Державним департаментом США, в грудні минулого року. Це п'ятимісячний проєкт на суму 800 тисяч крон, до якого залучені десятки лекторів.

«Із українськими жінками ми працюємо від самого початку (повномасштабної) війни. Нам було приємно, що цим проєктом ми можемо надати їм можливість краще підготуватися до чеського ринку праці, щоб вони змогли краще використати свою кваліфікацію, освіту і досвід. Бо чеська держава цього не вміє робити. Кваліфіковані жінки з великою ерудицією працюють десь на конвеєрі чи прибиральницями і мають надто мало можливостей дістатися вище», — сказала Антонова.

На курсах вчать чеської, англійської мов, ІТ і комунікації. Ще одна частина проєкту — базові консультації щодо експлуатації на ринку праці чи психологічної підтримки.

«Але після 24 січня — все, стоп. У нас підписаний договір, але досі не надійшла оплата навіть за ту діяльність, яку ми вже здійснили. Минулі два місяці витягуємо з власного бюджету. Нам обіцяли, що за вже здійснену частину гроші придуть, щоб була оплачена принаймні праця. Буде шкода, якщо проєкт доведеться скасувати посередині, бо програма мала тривати до кінця квітня. Так що ми шукаємо запасні джерела фінансування», — сказала директорка. Асоціація нині переглядає проєкт, і є загроза, що деякі його частини доведеться викреслити.

Як сподівається Антонова, кошти спробують знайти на вищому рівні — наприклад, у Євросоюзі. Адже втрата фінансування вплинула не тільки на «Весну», а й на організації в усьому світі, які допомагають мігрантам.

Вказівка — зупинити всю діяльність

А громадський центр «Калина» в Пардубицях, який допомагає українській меншині, через кроки адміністрації Трампа втратив дотацію в пів мільйона крон. Як сказала директорка центру Петра Срдінкова агентству ШТК, тепер не буде коштів не лише на діяльність центру, а й на платню його працівникам.

Громадський центр, який теж здійснював проєкт залучення українців у чеський ринок праці, мав отримати кошти на нього через Міжнародну організацію міграції. Узгоджений проєкт мав тривати від минулого листопада до кінця квітня. Але раніше цього тижня центр отримав від МОМ листа з повідомленням, що «Калина» має зупинити всю діяльність, а якщо не зробить цього, це вважатиметься не виправданими видатками і не буде оплачене.

«Нам важливо, щоб українці були самодостатніми і не були залежними від держави. Ми мали проекти на тему підприємництва. Українці хотіли стати на власні ноги. А тепер через рішення Трампа в нас потерпіло й навчання чеської мови», — каже Срдінкова. Крім того, МОМ скасував і планований проєкт волонтерської діяльності.

За словами директорки, пів мільйона крон для її центру — значна сума, її вистачило б на оплату тримісячної платні шести працівників і позаштатних помічників. Тепер центрові доведеться покладатися на невеликі прибутки від своєї кав'ярні і на допомогу від приватних компаній і церкви. Так у «Калині» сподіваються дотягти до середини року, коли центр мав би отримати дотацію від міста Пардубиць і Пардубицького краю.

«Людина у скруті» опинилася у скруті

Серед потерпілих — і добре відома своєю допомогою в Україні і ще багато де у світі благодійна організація «Людина у скруті», чи «Людина в біді» („Slověk v tísní“, або англійською “People in Need”). Як сказали в організації інтернет-виданню Чеського радіо iRozhlas.cz, фінансування з зупинених рішенням США програм становило близько чверті її бюджету. Це вплине в першу чергу на такі форми її допомоги, як забезпечення людей базовими продуктами харчування чи медичною допомогою.

«Ми активно вирішуємо ситуацію, але обсяг впливу на цей момент важко оцінити. Повідомлення про тримісячну зупинку всіх програм закордонної допомоги США минулими днями отримали всі партнери, які мали договори з адміністрацією США. Це стосується програм, що реалізовувалися на підставі чинних договорів, які в більшості випадків, коли йдеться про гуманітарну допомогу, не були розірвані», — каже представник організації Томаш Урбан.

При цьому зупинка фінансування заторкне не лише самі благодійні організації, а головним чином людей, яким ті допомагають. У випадку «Людини в скруті» це нині, наприклад, мешканці України, де організація допомагає внутрішнім біженцям, а також Сирії, Демократичної Республіки Конго чи Вірменії.

***

27.01.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1043617.html>

Оформляти субсидію на оренду житла для переселенців можна буде лише за офіційними договорами - Жолнович

Оформляти субсидію на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб можна буде лише за офіційними договорами оренди, повідомила міністр соціальної політики Оксана Жолнович.

"Для нас неважливо, буде це ФОП або компанія, яка надає житло в оренду. Це може бути будь-яка людина, яка має житло і готова надати його в

оренду. Але договір має бути офіційним, письмовим, його форму затверджено", - сказала Жолнович на пресконференції в понеділок у Києві.

За її словами, договір необхідний для того, щоб захистити і орендаря, і власника, а також щоб державний ресурс використовували офіційно.

Міністр зазначила, що розуміє, що ринок оренди на сьогодні працює так, щоб оптимізувати податки.

"І для того, щоб допомогти подолати цю практику, яка склалася роками, ми у вартості субсидії закладаємо вартість податків. При цьому закладаємо податок не для ФОПів, а для фізичних осіб: 19% ПДФО і 5% військового збору. Ми враховуємо цей податок, оскільки для нас важливо, щоб усе відбувалося офіційно", - наголосила Жолнович.

Як повідомлялося, з 29 січня можна буде оформляти субсидію на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Субсидією зможуть скористатися ВПО, які виїхали з окупованих РФ регіонів або із зон бойових дій і не мають власного житла в умовно безпечних регіонах України, а їхнє житло знищене або непридатне для проживання; які хочуть орендувати індивідуальне житло, але не мають достатньо коштів для цього; які орендують житло і витрачають на нього істотну частину своїх доходів.

Як зазначає Мінсоцполітики, субсидію на оренду житла надаватимуть за умови, що орендар і орендодавець не пов'язані родинними стосунками; орендар не отримує від держави допомогу на проживання ВПО; орендодавець помешкання вже не отримує на нього компенсацію за програмою "Прихисток". При цьому сім'я ВПО може одночасно отримувати і субсидію на оренду, і субсидію на житлово-комунальні послуги.

***

02.02.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1045068.html>

Пасажиропотік через кордон знизився ще на 4% - Держприкордонслужба

Пасажиропотік через український кордон на тижні з 25 по 31 січня знизився ще на 4% порівняно з попереднім тижнем - до 435 тис., водночас із завершенням свят третій тиждень поспіль фіксується чистий приплив в Україну.

Як свідчать дані Держприкордонслужби у Facebook, кількість перетинів на виїзд зменшилася з 220 тис. до 213 тис., тоді як на в'їзд - з 233 тис. до 222 тис.

Кількість транспортних засобів, які прослідували через пункти пропуску, за тиждень скоротилася зі 119 тис. до 115 тис., тоді як потік машин із гуманітарними вантажами – з 586 до 493.

Як вказує Держприкордонслужба, цієї неділі станом на 12:00 невеликі черги з 5 легкових автомобілів були тільки на пунктах пропуску ПП "Лужанка" і "Вилок" на кордоні з Угорщиною.

Сумарні показники перетину кордону людьми цього тижня 2025 року вищі за минулорічні: тоді за подібні сім днів з України виїхало 205 тис., а в'їхало 202 тис., потік машин становив 112 тис. Минулого року цього тижня пасажиропотік стабілізувався і тримався на такому рівні вже практично до весняних шкільних канікул.

Як повідомлялося, з 10 травня 2022 року відтік біженців з України, що розпочався з початком війни, змінився припливом, який тривав до 23 вересня 2022 року і становив 409 тис. осіб. Однак із кінця вересня, можливо під впливом новин про мобілізацію в Росії та "псевдореферендуми" на окупованих територіях, а потім масованих обстрілів енергетичної інфраструктури, фіксувалося перевищення кількості тих, хто виїжджає, над тими, хто в'їжджає. Воно тимчасово припинилося в другій половині грудня - на початку січня на період свят, проте потім знову відновилося і сумарно з кінця вересня 2022 року до першої річниці повномасштабної війни досягло 223 тис. осіб.

За другий рік повномасштабної війни кількість перетинів кордону на виїзд з України, за даними Держприкордонслужби, перевищила кількість перетинів на в'їзд на 25 тис., тоді як від початку третього року - ще на 188 тис.

Як зазначив на початку березня 2023 року заступник міністра економіки Сергій Соколов, повернення кожних 100 тис. українців додому дає приріст ВВП у 0,5%.

Нацбанк у січневому інфляційному звіті оцінив відтік з України 2024 року в 0,5 млн (за даними Держприкордонслужби - 0,315 млн). В абсолютних цифрах ідеться про зростання кількості мігрантів, які залишаються за кордоном, 2024 року до 6,8 млн. НБУ також зберіг прогноз відтоку 2025 року на рівні 0,2 млн.

Згідно з оновленими даними УВКБ ООН, кількість українських біженців у Європі станом на 16 січня 2025 року оцінювали в 6,303 млн, а загалом у світі - у 6,863 млн, що на 49 тис. більше, ніж на 16 грудня.

У самій Україні, за останніми даними ООН, 3,6 млн внутрішньо переміщених осіб (ВПО), у тому числі приблизно 160 тис. осіб перемістили з прифронтових районів на сході та півдні в період із травня по жовтень 2024 року у зв'язку з активізацією бойових дій.

***

29.01.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/01/29/7203644/>

У Литві фіксують зменшення кількості мігрантів з України

За даними Департаменту міграції Литви, вихідці з України, Білорусі та Росії, як і раніше, є найчисленнішими іноземними жителями, хоча за останній рік їхня кількість скоротилася.

Про це заявила директорка литовського Департаменту міграції Евеліна Гудзінскайте, яку цитує LRT, повідомляє "Європейська правда".

У січні минулого року в Литві проживало понад 86 тисяч українців, а цього року – понад 77 тисяч.

Кількість білоруських громадян в Литві скоротилася з 62 тисяч до 57 тисяч, а росіян – з 15 тисяч до 14 тисяч.

"Вони залишаються провідними країнами, але кількість їхніх громадян за рік зменшилася. І, звичайно, найбільше зменшилася кількість білоруських громадян", – сказала Гудзінскайте.

Вона додала, що з огляду на те, що більше половини російських громадян – це постійні жителі, які живуть тут від початку незалежності, кількість тимчасових мігрантів становить трохи більше ніж шість тисяч осіб.

"Це означає, що через обмежувальні заходи російські громадяни практично не можуть приїхати до Литви на постійне місце проживання", – каже керівниця Департаменту міграції.

***

29.01.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/01/29/7203707/>

Українців, які отримали притулок у Вільнюсі, забезпечать безкоштовним житлом на пів року

У Литві рада міста Вільнюс вирішила змінити процедуру розміщення українських біженців, тепер нові шукачі притулку зможуть безкоштовно проживати у приміщеннях, наданих муніципалітетом, до шести місяців.

Про це пише литовський мовник LRT, передає "Європейська правда".

Прессекретар муніципалітету Габріелюс Грубінскас заявив, що пропонується внести зміни до попередніх рішень Вільнюської міської ради, включивши в них положення закону про правовий статус іноземців, який набув чинності в листопаді.

За цими положеннями, іноземці мають право безкоштовно проживати в об'єктах розміщення державних і муніципальних органів влади протягом максимум шести місяців з дня реєстрації їхньої заяви на отримання посвідки

на проживання. До листопада закон не передбачав періоду безкоштовного проживання.

Однак після цього періоду іноземці могли продовжувати жити в муніципальних приміщеннях за відповідну орендну плату.

Мовник пише, що у червні 2024 року уряд прийняв рішення, що іноземці, які отримали тимчасовий захист або очікують рішення про надання тимчасового захисту, можуть безкоштовно проживати в державних або муніципальних установах протягом пів року, починаючи з дати реєстрації заяви мігранта про надання дозволу на проживання в Литві.

За попереднім режимом іноземці могли безкоштовно перебувати в такому житлі лише протягом дії наданого їм тимчасового захисту, скільки б він не тривав, і до прийняття рішення про надання або відмову в наданні тимчасового захисту.

***

02.02.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/02/2/7203991/>

У Нідерландах хочуть дозволити добре інтегрованим українцям довгострокове перебування

В уряді Нідерландів вважають, що українці, які працюють в країні, платять податки і таким чином "роблять максимальний внесок", повинні отримати можливість залишитися в Нідерландах довше.

Про це, як пише "Європейська правда", повідомляє De Telegraaf.

Міністр у справах притулку Маржолейн Фабер хоче надати українським біженцям, які роблять внесок у суспільство Нідерландів, можливість залишитися в країні довше.

На європейському рівні було вирішено, що українським біженцям буде дозволено залишитися ще на рік, до березня 2026 року. Сумнівно, що війна закінчиться до того часу. Оскільки ЄС ще не склав нових планів, настав час придумати "національну альтернативу" для майбутнього українців у нашій країні, пише Фабер у листі до нижньої палати парламенту.

Уряд розглядає питання про надання звичайного дозволу на проживання для українців, які хотіли б залишитися в країні у найближчому майбутньому. Не всі матимуть на це право: Фабер пише, що такий статус повинен залишатися дійсним "до тих пір, поки вони перебувають тут і роблять внесок і платять якомога більше в наше суспільство і економіку". Точні деталі та умови для більш постійного статусу для українців ще мають бути розроблені.

У листі Фабер посилається на інші країни ЄС, які вже розробили таку систему. Наприклад, українці в Польщі можуть подати заяву на отримання 3-річного дозволу на проживання, а в Австрії, Чехії та Румунії українці, які працюють повний робочий день, мають можливість оформити довгостроковий дозвіл на проживання.

Запровадивши окремий статус перебування для українських переселенців, Нідерланди також можуть запобігти тому, щоб після березня 2026 року всі 120 000 українців у країні одночасно не подали прохання про притулок: система надання притулку навряд чи зможе з цим впоратися.

Нещодавнє опитування показує, що багато українців у Нідерландах поки що не думають про повернення. Три чверті опитаних припускають, що поки що залишаться у країні. Трохи менше половини українців розглядають можливість повернення, якщо в Україні знову буде безпечно.

Саме тому уряд зараз хоче вжити заходів для "стимулювання добровільного повернення", якщо ситуація з безпекою в Україні дозволить це зробити. Ці "цілеспрямовані" зусилля мають бути спрямовані, головним чином, на тих 48%, які мають сумніви щодо повернення. "Таким чином ми йдемо назустріч бажанню України відбудувувати країну в майбутньому за допомогою власних громадян", – пише Фабер.

Програми добровільного повернення часто пропонують певну суму грошей людям, які хочуть репатріюватися. Фабер пише, що у випадку з українцями буде зроблено більше.

Наприклад, будуть досліджуватися способи підготовки українців до ролі у відновленні, наприклад, за допомогою цільових курсів. Мета полягає в тому, щоб "побудувати міст між навичками переміщених осіб і тим, що потрібно Україні для відновлення".

***

27.01.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3953171-na-pidtrimku-pereselenciv-torik-vidilili-385-milarda-zolnovic.html>

На підтримку переселенців торік виділили \$38,5 мільярда - Жолнович

У 2024 році допомогу на проживання отримували 1,2 млн внутрішньо переміщених осіб, загальний бюджет якої становив 38,5 млрд грн.

Про це під час пресконференції, присвяченої підсумкам роботи за 2024 рік, повідомила міністр соціальної політики України Оксана Жолнович, передає кореспондент Укрінформу.

За даними Мінсоцполітики, у 2024 році допомогу на проживання отримували 1,2 млн внутрішньо переміщених осіб, 66% серед яких – жінки.

З державного бюджету на виплати за проживання для ВПО було спрямовано 38,5 млрд грн.

«Завдяки тому, що минулого року ми запровадили адресність такої допомоги, визначивши чіткі критерії для перевірки серед переселенців – хто виїхав за кордон, хто має високий дохід або власне житло для проживання, нам вдалося вивільнити певну суму коштів, яку цього року ми спрямуємо на компенсацію для переселенців за знищене росіянами житло», - додала міністр.

Так, у 2025 році на таку компенсацію у бюджеті передбачено 15 млрд грн.

***

28.01.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3953553-orenda-zitla-u-radi-poasnili-hto-z-pereselenciv-mae-pravo-na-subsidii.html>

Оренда житла: у Раді пояснили, хто з переселенців має право на субсидії

У програмі щодо призначення субсидії на оренду житла немає обмежень щодо того, коли людина стала внутрішньо переміщеною особою, тож на неї можуть подаватися і ті громадяни, які отримали статус ВПО, починаючи із 2014 року.

Про це у телеєфірі сказав член комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, член парламента ТСК з питань захисту прав ВПО Сергій Козир, повідомляє кореспондент Укрінформу.

«У визначеному порядку не вказано (обмежень на кшталт – ред.), чи це може бути повторно переміщена особа або щось інше. Тобто, цим можуть скористатися навіть ті особи, які перемістилися з 2014 року. Я розумію, що є бюрократичні моменти, але я впевнений, що для людей у майбутньому це буде дуже гарна підтримка, щоб поліпшити свої житлові умови», - сказав він.

За його словами, ця програма наразі розширена на всю територію України, тобто, немає обмежень по областях щодо участі в ній.

«Але обмеження по цій програмі є. Вони стосуються того, що люди не мають мати свого житла, яке знаходиться на підконтрольній (українській владі – ред.) території, і вони також не мають отримувати ці 2-3 тисячі грн (допомоги на проживання ВПО – ред.). Тобто, тут алгоритм: особа або отримує субсидію на оренду житла, або отримує ці 2-3 тисячі грн», - поінформував парламентарій.

Козир заявив, що у залежності від регіону, від матеріального статку родини виплата цієї субсидії на оренду житла може бути навіть більша, ніж 2-3 тис. грн допомоги на проживання ВПО.

Відповідаючи на питання, коли ВПО зможуть отримати перші виплати по цій програмі, член Комітету ВР із питань прав людини сказав, що програма має запрацювати із середи (29 січня - ред.), і вже протягом розрахункового місяця люди мають отримувати ці кошти.

***

28.01.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3953590-majze-90-polakiv-vistupaut-za-pozbavlenna-ukrainciv-socialnoi-dopomogi.html>

Майже 90% поляків виступають за позбавлення українців соціальної допомоги

Більшість поляків виступає за позбавлення українців соціальної допомоги на дітей за програмою «800+», якщо вони не працюють і не платять податки в Польщі.

Про це йдеться в опитуванні центру IBRiS для видання Rzeczpospolita, передає Укрінформ.

На запитання «Як ви оцінюєте твердження, що з'являється у виборчій кампанії в Польщі, про залежність виплати «800+» українцям від працевлаштування і сплати податків в Польщі?» 88% респондентів підтримали цю пропозицію. Натомість негативно її оцінили 3,2%, а 5,6% не визначилися з цього приводу.

Обмеження виплати соцдопомоги для українців підтримують 88% виборців чинної ліволіберальної коаліції і 92% прихильників правоконсервативних опозиційних партій.

Як повідомляв Укрінформ, глава польського уряду Дональд Туск підтримав пропозицію кандидата у президенти від правлячої Громадянської коаліції, мера Варшави Рафала Тшасковського про виплату соцдопомоги на дітей іноземців за програмою «800+» у випадку, якщо їхні батьки працюють і платять податки в Польщі.

***

28.01.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3953741-komputer-viznaciv-ise-300-pereselenciv-aki-otrimaut-pilgovi-krediti-na-zitlo.html>

Комп'ютер визначив іще 300 переселенців, які отримують пільгові кредити на житло

Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву шляхом випадкового комп'ютерного відбору визначив ще 300 внутрішньо переміщених осіб для отримання пільгових іпотечних кредитів за програмою "Житло для ВПО".

Про це повідомило Держмолодьжитло, передає Укрінформ.

Зазначається, що 28 січня установа провела 20-й відбір отримувачів пільгових іпотечних кредитів у межах програми, що спонсорується коштами гранту, наданого урядом Німеччини через Кредитну установу для відбудови (KfW).

У Фонді зауважили, що відбір кандидатів здійснювався через сервіс RandomPicker.com. Цей генератор випадкових чисел був погоджений з KfW.

Станом на початок 2025 року за програмами, які реалізує установа, житлом забезпечені 2233 сімей ВПО, з яких 989 - придбали житло за програмою кредитування за рахунок гранту від Німеччини.

Загалом, за понад 31 рік діяльності, установа забезпечила житлом 43,1 тис. українських родин за всіма програмами, які адмініструє.

Як повідомляв Укрінформ, за програмою KfW надаються кредити під 3% річних терміном до 30 років з першим внеском від 6%. Житло можна придбати на вторинному ринку, не старше 50 років з часу введення в експлуатацію.

***

28.01.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3955039-bank-rozvitku-radi-evropi-nadast-ukraini-50-miljoniv-dla-zabezpecenna-pereselenciv-zitlom.html>

Банк розвитку Ради Європи надасть Україні €50 мільйонів для забезпечення переселенців житлом

Банк розвитку Ради Європи надасть Україні кредит у 50 млн євро для забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом.

Як передає Укрінформ, про це повідомив Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву (Держмолодьжитло).

"Адміністративна рада Банку розвитку Ради Європи (БРРЄ, СЕВ) на засіданні 31 січня 2025 року схвалила рішення про надання кредиту в розмірі 50 млн євро для фінансування програми забезпечення житлом громадян України - внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Це дасть змогу Держмолодьжитлу продовжити забезпечення українців, що належать до категорії ВПО, власним житлом на найбільш доступних умовах", - ідеться в повідомленні.

Зазначається, що за фінансової підтримки БРРЄ протягом 2025 року власним житлом будуть забезпечені 1460 українських сімей із цієї категорії.

За основу реалізації нової програми взято механізм чинного проекту «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за фінансової підтримки уряду Німеччини через банк KfW.

Починаючи з 2021 року, у межах цієї програми понад 1 тис. родин внутрішньо переміщених осіб придбали власні оселі.

Сім'ї отримують кредити у Держмолодьжитлі за незмінною ставкою в 3% річних на строк до 30 років з мінімальним першим внеском - 6% вартості житла, яке обирає сам позичальник.

28.01.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-ssha-prohrama-dlja-bizhenciv-zurupnena/33291498.html>

США зупинили прийом заявок за програмою для біженців, у тому числі і з України

Служба громадянства та імміграції США повідомила про призупинення програми прийому біженців. У тому числі це стосується і українців, які втікають до США від війни, в інтересах яких затверджена програма United for Ukraine (U4U).

«У зв'язку з виконавчим указом від 20 січня 2025 року «Захист наших кордонів», Служба громадянства та імміграції США призупиняє приймання форми I-134A, онлайн-запиту на підтримку та декларації про фінансову підтримку», – вказано на сайті відомства.

Наразі прийом заявок зупинений доти, доки Служба не розгляне всіх запитів, які вже подані, мовиться у повідомленні.

Оголошення не стосується конкретно українців, форму I-134A Служба громадянства та імміграції США припинила приймати для всіх шукачів притулку.

25 січня видання The New York Times повідомило, що Міністерство національної безпеки США призупинило програму U4U, а заявки на притулок за цією програмою поки що не розглядатимуть. Газета посилалася на директиву, що міститься в електронному листі, надісланому високопосадовцем Служби громадянства та імміграції США 23 січня, з документом ознайомила редакція.

20 січня президент Трамп підписав указ «Захист наших кордонів». У ньому, серед іншого, президент доручив міністру внутрішньої безпеки відкоригувати програми із надання притулку людям, які прибувають до США та зупинити програми із надання притулку, які суперечать політиці США.

Після цього, як повідомляла українська служба «Голосу Америки», Рада українських християнських церков штату Вашингтон звернулася до президента Трампа з проханням не зупиняти програми для біженців з України, зокрема U4U та TPS.

Вони наголосили, що для сімей українців «залишається критично необхідною урядова програма United for Ukraine (U4U) та Temporary Protective Status (TPS) як спосіб легально перебувати в Сполучених Штатах, зважаючи на геноцид українців, який продовжують вчиняти російські війська».

Станом на березень 2023 року за програмою U4U до США приїхало понад 118 тисяч українців.

Окрім того, ще близько 25 тисяч українців потрапили до США на початку вторгнення Росії до України у 2022 році, перейшовши сухопутний американський кордон з боку Мексики.

28.01.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/rishennya-trampa-zamorozhyty-vyplaty-usaid/33295439.html>

Наскільки критично? На що в Україні вплине рішення Трампа щодо USAID

Міністерства енергетики, охорони здоров'я, освіти, місцева влада та інші державні установи тимчасово втратили фінансування окремих програм і проєктів, яке надходило від Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), а також фондів та організацій НЕД, NDI, IREX. Багато і неурядових ініціатив та громадських організацій повідомили про призупинення чи навіть згорання своїх проєктів. Усе це через указ президента США Дональда Трампа, яким він вирішив на 90 днів зупинити фінансування будь-якої зовнішньої підтримки з державного бюджету США, поки перевірять їхню «ефективність і відповідність до зовнішньої політики Сполучених Штатів».

- То як «замороження» фінансування від USAID та інших організацій торкнулося України? Як на це реагують?
- Про які винятки заявив держсекретар США Марко Рубіо?
- Чи можна сподіватися, що через 90 днів фінансування відновиться?
- І які наслідки можуть бути для України, якщо цього не станеться?

Через тиждень після того, як 47-й президент США Дональд Трамп підписав указ про призупинення фінансування програм і проєктів розвитку для інших країн, Держдепартамент США вирішив тимчасово продовжити фінансування гуманітарних програм, які «рятують життя». Про це йдеться у заяві нового держсекретаря Марко Рубіо, яку наводять The Washington Post та Associated Press.

Виняток, принаймні тимчасово, зробили для проєктів, які забезпечують «основні життєво важливі ліки, медичні послуги, їжу, житло і допомогу на прожиття, а також витратні матеріали і розумні адміністративні витрати, необхідні для надання такої допомоги».

При цьому Держдепартамент уточнив, що це не стосується програм, пов'язаних із абортами, гендерними програмами, допомогою трансгендерним людям та «іншою допомогою, не пов'язаною з порятунком життя».

Та й навіть ті гуманітарні організації, які отримали заяву Рубіо, зазначає The Washington Post, не зрозуміли, чи можуть продовжувати роботу.

Як рішення Трампа вплинуло на громадський сектор в Україні?

Деякі медіа вже заявили про те, як замороження фінансування може вплинути на їхню діяльність. До прикладу Ukrainer, Цукр., Hromadske, Слідство.Інфо та Bigus.info.

«Частина проєктів, які ми реалізуємо завдяки грантам, тимчасово зупиняються», – написали журналісти Hromadske.

Співзасновниця ветеранської організації Veteran hub Івона Костина написала, що їхній офіс у Вінниці доводиться закрити, а робота усієї організації та осередків у інших містах перебуває під загрозою.

«Якщо ви є нашим клієнтом чи клієнткою – від імені Veteran Hub я перепрошую, що послуги, на які ви розраховуєте і стабільність підтримки опинились під загрозою. Це був найбільший страх з початку ідеї Хабу. Тому, для вас продовжують працювати київський простір, мобільні офіси у Києві, Вінниці та Дніпрі, а наші сторінки і консультанти зроблять усе, щоб вчасно та якісно відповісти на ваш запит. Дякую вам за вашу довіру до нас усі ці роки. Ви наш найбільший здобуток», – йдеться у дописі Костиної.

Громадська організація Доступно.ua також заявила, що призупиняє роботу над проектами.

Державні програми, що припинили роботу

Велика частина бюджетних видатків на медицину, освіту та енергетику базувалася на програмах, які фінансувало USAID.

За словами народної депутатки фракції «Голос» Інни Совсун, лише у вересні 2024-го було виділено 325 млн доларів на підтримку українського енергетичного сектору.

Водночас міністерка соціальної політики України Оксана Жолнович заявила, що зупинка США фінансування міжнародних програм буде більш відчутною для громадського сектору, ніж для великих бюджетних проєктів.

«Насправді поки не дуже (вплинула – ред.) на соціальну політику держави, бо у нас є велика кількість домовленостей із європейськими партнерами, зокрема з Великою Британією і Світовим банком», – сказала міністерка на пресконференції 27 січня в Києві, відповідаючи на запитання Радіо Свобода, чи вплине призупинення невійськової допомоги США на соціальну політику в Україні.

Жолнович визнала, що деякі проєкти Мінсоцполітики фінансуються зараз USAID, але знову наголосила, що це не єдиний партнер.

«Поки ми ще тільки з'ясовуємо, фінансування щодо яких підрядників буде зупинене. Але поки ситуація – не є критичною», – стверджує посадовиця.

Радіо Свобода звернулося і до міністерства фінансів з проханням прокоментувати призупинення фінансування, однак відповіді не отримали. Також без відповіді залишилися інформаційні запити до міністерства охорони здоров'я, міністерства освіти, міністерства культури, міністерства єдності, міністерства стратегічних промисловостей. Принаймні, на момент публікації тексту відповідей редакція не отримала.

У міністерстві енергетики Радіо Свобода відповіли, що поки коментувати цю тему не будуть.

«Наразі ми не коментуємо, поки вивчаємо всі деталі. Можливо, інформацію з цього питання вам може надати USAID», – написали у відповідь на інформаційний запит працівники пресслужби Міненергетики.

Радіо Свобода також звернулося до українського представництва USAID, щоб з'ясувати які державні програми довелося призупинити. Однак там від коментарів відмовилися.

Визначити, що є критичним?

Президент Володимир Зеленський заслухав початкову доповідь щодо програм, які фінансувалися коштом американської підтримки і зараз зупинені. Про це він повідомив у зверненні 29 січня, зазначивши, що доповідь представили міністр розвитку громад Олексій Кулеба та заступник голови Офісу президента Віктор Микита.

«Деякі ключові речі я вже доручив робити за внутрішні наші кошти, а також – говорити з європейцями. Енергетика – були програми щодо розподіленої генерації, інші програми стійкості для українських громад, для міст і сіл», – сказав Зеленський.

Другим напрямком він назвав ветеранські проєкти в регіонах: «ветеранські хаби, лінії підтримки, допомога у створенні власних бізнесів ветеранами».

Крім того, у співпраці з партнерами будувалися сучасні пункти пропуску на кордоні, заявив Зеленський:

«Зокрема, це проєкти в портах. Реально – економічна безпека. Будемо на це шукати більший внутрішній ресурс. Є певні питання і по лінії Міністерства охорони здоров'я, також – у галузі кібербезпеки. Усім цим займаємось».

Він додав, що доручив продовжувати аудит призупинених напрямів допомоги від США. Голова держави висловив думку, що Україна та її партнери в Європі мають бути найактивнішими саме на гуманітарних, безпекових та соціальних напрямках, «щоб зараз, поки триває напрацювання нової американської політики, ми підтримали людей».

Неясно, як вплине зупинка фінансування на сільське господарство, оскільки це торкається і українських фермерів.

За даними USAID, з 2022 року третина українських фермерів скористалася різними видами підтримки від агентства, що дало дохід українській економіці у мільярд доларів.

Укази Трампа оскаржують у судах. Що це дасть?

Американська некомерційна організація Democracy Forward, що надає юридичні послуги та досліджує державну політику у Вашингтоні, намагається оскаржити у суді рішення Дональда Трампа заморозити виділення коштів на федеральні гранти.

Суд заблокував рішення до 3 лютого. Представники Democracy Forward стверджували, що указ Адміністративно-бюджетного управління Білого дому порушує Першу поправку та Закон про адміністративні процедури, який регулює нормотворчу діяльність виконавчої влади. Остаточне рішення суддя оголосить саме 3 лютого.

Однак призупинення дії указу ніяк не впливає на відновлення фінансування програм, які зупинилися, пояснює юрист-міжнародник Борис Бабін.

«Найближчим часом варто очікувати на декілька процесів, які можуть поступово, протягом цього року йти до Верховного суду США. І мій прогноз, що це питання буде швидше врегульовано у політико-правовому вимірі, ніж за підсумками цих судових процесів», – вважає юрист-міжнародник.

Тобто йдеться про те, що у суді ці позови будуть розглядатися набагато довше, ніж 3 місяці, на які призупинили фінансування.

Тож за оцінкою Бориса Бабіна, у цій ситуації рішення суду не визначить долю фінансування швидше, ніж це вирішить теперішня американська влада.

Обурення та схвалення

Указ Дональда Трампа про призупинення фінансування програм і проєктів, які зокрема реалізуються в Україні, знайшов своїх критиків, але також отримав і підтримку.

Навіть серед народних депутатів парламентської фракції партії «Слуга народу» є полярні думки. До прикладу, депутат Мар'ян Заблоцький пише, що він «обома руками підтримує призупинку всіх проєктів USAID та їхній аудит». Він вважає, що американські партнери ухвалили правильне рішення, і що аудит важливий, навіть попри призупинення фінансування.

«В Україні наразі є 112 діючих таких проєктів на \$7 млрд, розписані по роках. Ніби все красиво? Ні. Біда номер один: майже всі вони зводяться до безкінечних круглих столів та конференцій, а тому є бездарними і безсенсовими. Біда друга, основна: більша частина цих коштів залишаються у самих США як чистий прибуток приватних компаній-виконавців цих грантів», – вважає народний депутат Заблоцький.

Нардеп у своєму дописі чомусь не згадує про низку гуманітарних державних ініціатив, котрі впроваджували за ці ж гроші. Зате він критикує культурні проєкти, котрі в Україні реалізують за грантові кошти.

Культурна спільнота розкритикувала таку позицію нардепа. Зокрема кінокритикиня Лена Чиченіна написала, що депутат порівнює непорівнювані речі, а саме закордонні гранти дуже важливі для розвитку культури під час війни.

«Пан нардеп каже, що нафіга це нам програмка Дантеса «Будинок культури» на ютубі? Хай вона і популярна. Навіщо українцям показувати цікаві місця у їхній країні? Нашо того Гамлета показувати? Тільки ото харківські будинки обмальовує різною фігнуєю. Хоча, якщо Гамлета назвати «українським Бенксі», то для нардепа він тоді покатить? Між іншим, останні три роки наш міжнародний кіноімідж переважно тримається на іноземних грошах. І перший Оскар, і, дасть бог, другий», – написала Чичеліна.

А ось народна депутатка фракції «Слуга народу» Леся Забуранна, схоже, не поділяє позицію свого колеги по фракції. Вона каже, що деякі проєкти справді були важливі, і що вона з колегами планує відрядження в США і там буде пояснювати міжнародним партнерам, що насправді це фінансування покриває дуже багато важливих державних ініціатив.

«Означно, серед програм, яких інвестувалися USAID, була велика кількість важливих і ефективних ініціатив. Так, не всі вони, скажімо так, були

можливо актуальні для України, але велика кількість були дійсно... Вони енергетику допомагали фінансувати школи лікарні підтримку ветеранів...Погоджуюсь, більша частина були дуже важливі, ефективні», – сказала в ефірі програми Радіо Свобода Свобода.Live Леся Забуранна, яка є заступницею голови бюджетного комітету.

29 січня Комітет з гуманітарної та інформаційної політики Верховної Ради повідомив, що розпочав консультації на парламентському рівні щодо можливості заміщення американської допомоги від USAID європейськими партнерами.

***

31.01.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-bundestah-posylennya-mihratsiynikh-pravyl/33298891.html>

Бундестаг відхилив закон про посилення міграційних правил

Бундестаг на голосуванні відхилив законопроект, що передбачає посилення міграційних правил. Його запропонував опозиційний блок ХДС/ХСС.

Поправки змінювали закон про перебування у Німеччині. До нього мало бути внесено вказівку на необхідність обмеження міграції. Законопроект позбавляв осіб, які мають субсидіарний захист, права на возз'єднання з сім'єю. Такий захист видають біженцям, яким у країні походження загрожує серйозна небезпека, проти якої вони не можуть захиститися.

Автори пояснили міру «вичерпанням» інтеграційних можливостей країни «з урахуванням прийому 1,8 мільйона українських прохачів притулку та біженців». Наразі отримувачі захисту мають право викликати до Німеччини подружжя та дітей.

Для реалізації заходів автори пропонували наділити Федеральну поліцію повноваженнями щодо обмеження свободи біженців, що депортуються. Наразі рішення щодо поміщення у депортаційні в'язниці має приймати прокуратура.

Головуючий на засіданні Бундестагу Петро Пау повідомив, що документ не отримав більшості голосів у другому читанні. За її інформацією, із 693 депутатів 350 проголосувало «проти» і п'ятеро утрималися.

СДПН та «Союз 90-х/Зелені» піддали документ жорсткій критиці. Вони висловили побоювання, що голосування за підтримки «Альтернативи для Німеччини»(AfD) може означати початок парламентської співпраці з цією партією, що призвело б до відходу від так званого принципу протипожежної стіни, що виключає роботу парламентських партій із правими популістами.

Лідер ХДС Фрідріх Мерц заявив, що йому «все одно хто проголосує за правильну пропозицію». Це викликало обурення у суспільстві та у ЗМІ. І хоча під час дебатів політик виключив можливість співпрацювати з AfD, не

виключено, що проти законопроєкту голосували навіть депутати блоку ХДС/ХСС.

Багато хто звинувачує Мерца у відході від демократичних принципів, популізмі і співпраці з ультраправими. Не виключено, що це вплине на розвиток виборчої кампанії до Бундестагу та кандидатуру Мерца на посаду канцлера ФРН.

***

28.01.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/chi-vlashtuyutsya-bizhentsi-robotu-pislya-1738072860.html>

Чи влаштуються біженці на роботу після повернення в Україну: прогноз Держслужби зайнятості

Після завершення війни, коли частина громадян повернеться з-за кордону, в Україні суттєво зросте пропозиція робочої сили. Водночас проблема безробіття у перший час залишиться актуальною.

Про це в інтерв'ю РБК-Україна розповіла директор Державної служби зайнятості Юлії Жовтяк.

За її словами, після завершення війни, за рахунок демобілізації та повернення частини громадян України з-за кордону, суттєво зросте пропозиція робочої сили.

"Але значна кількість шукачів роботи буде мати тривалу професійну перерву і потребуватиме відновлення професійних вмінь та навичок. Тому проблема безробіття залишиться актуальною і після війни. Але Служба зайнятості все це розуміє та аналізує, тому і реагуємо, не стоїмо на місці, змінюємо підходи та стратегію", - сказала Жовтяк.

Вона зазначила, що Держслужба зайнятості переходить в цифру, і цей процес динамічний.

"Ми орієнтовані на людину, на роботодавця і на їх запит, потребу і можливості. Застосовуємо нову модель рекрутингу. Суть в тому, що ми вийшли на вільний ринок праці й тепер до пошуку залучаємо всі сторони процесу: і кандидатів на роботу, і роботодавців. Все на основі індивідуальних потреб і запитів", - пояснила директор Служби зайнятості.

Як розповіла Жовтяк, було створено інформаційний ресурс "Єдине вікно послуг". Це платформа, що об'єднала партнерів Служби зайнятості у роботі з ВПО, ветеранами та ветеранками, а також людьми з інвалідністю. Наразі вона охоплює майже 600 неурядових організацій із понад 500 угодами про співпрацю.

"Є й інші можливості, про які вже з вами говорили: гранти, навчання, компенсації роботодавцям. Це все, що дає можливість повертатися на ринок праці, бути економічно активними, створювати нові робочі місця або розвивати вже діючий бізнес, залучати та повертати до ринку праці ветеранів

і ветеранок, осіб з інвалідністю, ВПО. Ми працюємо для всіх, хто хоче працювати й шукає роботу", - зазначила вона.

За словами Жовтяк, Державна служба зайнятості вже зараз може організовувати для українців за кордоном онлайн консультації, онлайн співбесіди щодо працевлаштування в Україні, щодо можливостей на ринку праці.

Вона додала, що українські біженці за кордоном можуть шукати роботу самостійно. Але Служба зайнятості хоче запропонувати українцям ще кращий сервіс.

"Повернення людей, безумовно, залежить не лише від сервісів Служби зайнятості. Але ми якраз одна з тих інституцій, яка має сприяти поверненню. Ми всі маємо робити все від нас залежне для повернення громадян. І люди повертатимуться з різних причин. Зокрема, багато українців не можуть повноцінно розвиватися професійно за кордоном", - зазначила директор Служби.

За її словами, причин для повернення українців з-за кордону багато.

"В Україні хороший клімат, смачна їжа, якісні сервіси. У нас інноваційні банківські послуги, держава в смартфоні. У нас можна записатись до лікаря день в день. В Україні якісні стоматологічні послуги й загалом якісна доступна медицина. А ще - хороша освіта. Чимало можливостей. І, звісно, викликів. Але є багато причин, чому потрібно обрати життя і роботу в Україні", - додала Жовтяк.

Водночас вона зазначила, що, безумовно, будуть люди, які залишаться жити за кордоном. Однак частина обов'язково повернеться в Україну.

Відповідаючи на питання, що в такому випадку буде з безробіттям, Жовтяк сказала: "Ми ще більше задовольнимо потреби роботодавців. Безробіття буде зменшуватися".

***

29.01.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/krivomu-rozi-nizka-rayoniv-zalishilis-tepla-1738148917.html>

Мир, робота та житло: що стимулюватиме людей повертатися в Україну

Розв'язання житлового питання стане одним з головних стимулів для українців повертатися та залишатися в Україні.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на коментар голови комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, очільниці партії "Слуга народу" Олени Шуляк за підсумками конференції "Майбутнє в Україні: Відновлення та розвиток людського капіталу", організованої Асоціацією міст України.

"Що потрібно для того, аби українці поверталися додому та залишалися тут? Як на мене, є три очевидні відповіді: перемога й мир, гідна робота або умови для ведення бізнесу та розв'язання житлового питання", - констатує Шуляк.

За її словами, питання житла наразі допомагає вирішувати програма "єВідновлення". Це унікальний для України і для світу компенсаційний механізм, який постійно адаптується до нових викликів. Головне – стабільне фінансування цієї програми.

"Люди мають бачити, що "єВідновлення" працює, і компенсації не перетворюються на «довгобуду», де чекати на власне житло доведеться десятиліттями. Бо вибір між «чекати» та «їхати» для багатьох очевидний", - зазначила парламентарка.

Шуляк додала, що для розв'язання житлового питання ще недостатньо використовують низку можливостей. Зокрема потрібна активніша співпраця центральної влади, місцевих органів самоврядування й міжнародних партнерів, а також активна участь муніципалітетів.

"Є приклади, коли регіони компенсують бізнесу відсоткові ставки за кредитами. Чому б не використовувати цю модель у програмі "єВідновлення"?", - зауважила очільниця "Слуги народу".

Також нагальною потребою є формування фонду соціального житла.

"Це може бути як будівництво нового, так і викуп вже існуючого житла на ринку. Важливо, щоб це житло було частиною сучасної інфраструктури: із садочками, школами, лікарнями. Ми не маємо допустити, щоб соціальне житло перетворилося на гетто", - наголосила Шуляк.

Вона зазначила, що потрібно також приділяти більше уваги інтеграції ВПО у громади, адже вимушені переселенці – це не тимчасове явище, а перевага для кожної громади.

"Парламент готовий ухвалювати потрібні закони, але успіх залежить від спільної роботи всіх – уряду, громад, місцевих лідерів і партнерів. Інвестиція в людський капітал – це фундамент, на якому будується сильна, успішна країна", - підсумувала Шуляк.

***

30.01.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/rinok-pratsi-pid-chas-viyni-kih-fahivtsiv-1738227779.html>

Ринок праці під час війни: яких фахівців шукають та як допомагають ВПО

В умовах воєнного стану Україна активно сприяє працевлаштуванню громадян, зокрема внутрішньо переміщених осіб. Програми компенсацій, тимчасової зайнятості та професійного навчання допомагають людям знайти роботу.

Як війна вплинула на ринок праці та які можливості для працевлаштування сьогодні доступні внутрішньо переміщеним особам у коментарі РБК-Україна розповіли у Державній службі зайнятості (ДСЗ).

Структура попиту на працівників в Україні залишається відносно стабільною, порівняно з довоєнним періодом. Найбільший попит зберігається на представників сфери торгівлі, обслуговування, кваліфікованих робітників та спеціалістів різних галузей.

За даними "Єдиного порталу вакансій", наразі в Україні доступно 215 тисяч вакансій. Найбільш затребуваними є такі професії:

- Сфера торгівлі та послуг: продавці (17 тисяч вакансій), адміністратори (6 тисяч), кухарі (5 тисяч), бариста (2 тисячі), офіціанти (майже 2 тисячі), торгові представники (понад 2 тисячі), охоронники (майже 2 тисячі), пекарі (майже 2 тисячі);
- Кваліфіковані робітники: водії (10 тисяч), слюсарі (5 тисяч), швачки (2 тисячі), електромонтери (майже 2 тисячі);
- Фахівці та професіонали: бухгалтери (7 тисяч), інженери (6 тисяч), лікарі (4 тисячі), фармацевти (3 тисячі), медичні сестри (понад 1 тисячі), економісти (1 тисяча), вчителі (понад 1 тисячі);
- Некваліфіковані робітники: вантажники (4 тисячі), прибиральники (3 тисячі), підсобні робітники (понад 1 тисяча).

Попри широкий вибір вакансій, найбільший дефіцит робочої сили спостерігається серед кваліфікованих спеціалістів. Особливо не вистачає електромонтерів, слюсарів-сантехніків, токарів, електрозварювальників та машиністів екскаваторів. Також відчувається нестача лікарів, зокрема сімейних лікарів, терапевтів і педіатрів.

Високий попит на певні професії пов'язаний із значною кадровою плінністю. Зокрема, часто змінюють роботу продавці, офіціанти, баристи, підсобні робітники та вантажники.

Крім того, найбільше вакансій традиційно припадає на спеціальності, затребувані у різних сферах економіки, такі як водій, бухгалтер, юрист, економіст.

Рівень безробіття та вплив війни

У 2024 році послугами Державної служби зайнятості скористалися 594 тисячі шукачів роботи, з яких 388 тисяч мали статус безробітного. Завдяки програмам працевлаштування 330 тисяч українців отримали роботу, з них 250 тисяч - постійну.

Внутрішня міграція значно вплинула на рівень безробіття в регіонах. За офіційними даними, у 2024 році 104,9 тисячі внутрішньо переміщених осіб (ВПО) звернулися до центрів зайнятості. Найбільше ВПО було зареєстровано в Харківській, Дніпропетровській, Донецькій, Полтавській та Запорізькій областях.

За сприяння служби зайнятості 41,9 тисячі внутрішньо переміщених осіб отримали нову роботу. Держава також компенсує витрати роботодавців на працевлаштування таких працівників.

Освіта та перекваліфікація

З 2022 року служба зайнятості реалізує програму компенсації витрат на оплату праці роботодавцям, які під час воєнного стану працевлаштовують внутрішньо переміщених осіб. Компенсація виплачується протягом трьох місяців, а для ВПО з інвалідністю - шести місяців. Її розмір відповідає мінімальній заробітній платі, яка у 2024 році становить 8 000 гривень. Цього року таку підтримку отримали понад 15 тисяч працевлаштованих переселенців.

Крім того, для тимчасового працевлаштування безробітних служба зайнятості організовує громадські та суспільно корисні роботи. У 2024 році до громадських та інших тимчасових робіт залучили 2,1 тисячі ВПО, а ще 23,7 тисячі осіб були направлені на суспільно корисні роботи.

Служба зайнятості забезпечує професійне навчання безробітних – як на замовлення роботодавців, так і для започаткування власної справи. Навчання проводиться у закладах освіти різних форм власності та Центрах професійно-технічної освіти ДСЗ (ЦПТО ДСЗ).

Це заклади, які готують фахівців за 98 ліцензованими робітничими професіями та 400 освітніми програмами. На сьогодні в Україні працює 8 таких центрів у Львові, Одесі, Сумах, Дніпрі, Рівному, Івано-Франківську, Полтаві та Харкові. Для зареєстрованих безробітних навчання безкоштовне. Після успішного завершення випускники отримують державний документ про кваліфікацію. У 2024 році професійне навчання пройшли 6,4 тисячі переселенців.

Окрім цього, ВПО можуть отримати ваучер на навчання, що дає змогу безкоштовно підвищити кваліфікацію або опанувати нову професію. Ваучери видаються за затвердженим Мінекономіки списком із 155 професій і спеціальностей. Вони можуть бути використані для перепідготовки за робітничими професіями, здобуття ступеня магістра на основі раніше отриманих кваліфікацій або підвищення рівня освіти.

Для покращення конкурентоспроможності безробітних та ВПО активно діють державні програми професійного навчання. Протягом 2024 року 6,4 тисячі внутрішніх переселенців пройшли навчання за кошти держави. Також видано 4,8 тисячі ваучерів на безоплатне навчання, найбільше - за напрямками медицини, психології, освіти, кулінарії та водіння.

Також, держава підтримує розвиток малого бізнесу через програму мікрогрантів "Власна справа". За нею ВПО можуть отримати від 50 до 500 тисяч гривень на створення або розвиток бізнесу. З 2022 року 1,8 тисячі внутрішньо переміщених осіб стали учасниками цієї програми.

31.01.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayinu-rik-zalishili-shche-piv-milyona-1738305073.html>

Україну за рік залишили ще пів мільйона осіб, і масове повернення малоімовірно, - НБУ

Високі безпекові ризики, постійні обстріли та руйнування, збереження дефіциту електроенергії негативно впливають на якість життя українців. Це зумовлює подальшу зовнішню міграцію.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на "Інфляційний звіт" Національного банку України (січень 2025 року).

"Упродовж 2024 року вплив мігрантів з України тривав і загалом за рік становив близько 0,5 млн осіб, що відповідало оцінкам НБУ", - йдеться в огляді.

Як зазначили в НБУ, це дає підстави не змінювати припущення щодо подальшої динаміки міграції. У 2025 році очікується продовження чистого впливу зовнішніх мігрантів (близько 0,2 млн осіб), натомість з 2026 року почнеться чисте повернення мігрантів в Україну (близько 0,2 млн осіб), яке пришвидшиться у 2027 році (близько 0,5 млн осіб).

За даними НБУ, спостерігається зменшення частки тих, хто бажає повернутися, через подальшу адаптацію українців за кордоном.

"Тому масове та швидке повернення мігрантів в умовах збереження статус-кво виглядає малоімовірним, унаслідок чого дефіцит робочої сили зберігатиметься на прогностичному періоді", - йдеться в документі.

НБУ оцінює як високі (25-50%) ризики більшого впливу мігрантів за кордон і меншого їх повернення.

У разі їх реалізації стан ринку праці погіршуватиметься, а внутрішній споживчий попит може скоротитися.

"Водночас зміна політики країн-реципієнтів щодо українських мігрантів та проактивна політика українського уряду щодо повернення мігрантів додому можуть пожвавити міграційний приплив. Також він стимулюватиметься в разі швидкого зниження безпекових ризиків в Україні. У цьому разі нестача робочої сили знизиться, споживчий попит відновлюватиметься швидше, водночас ризики зростання безробіття в короткостроковому періоді також можуть посилитися", - йдеться у звіті.

31.01.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/bizhentsi-evropi-skilki-naspravdi-platyat-1738325280.html>

Біженці в Європі: скільки насправді платять українцям у 2025 році

У Європі зараз перебуває 5,3 мільйона українських біженців. Найбільше - у Польщі та Німеччині, понад 985 тисяч та понад 1,1 мільйона осіб, відповідно.

РБК-Україна розповідає про те, які виплати надають біженцям у різних країнах Європи.

Польща

Зараз польський уряд обговорює можливість зміни умов виплати допомоги на дітей за програмою "Сім'я 800+", щоб її могли отримувати тільки ті українці, які працевлаштовані та платять податки. Багато експертів вважає це передвиборчим трюком. Частина біженок уже заявили, що не виживуть без цієї допомоги. Зараз щомісячно сума допомоги становить 800 злотих (8 208 гривень) на дитину.

Додамо, що з 1 лютого 2025 року розпочнеться прийом заявок на новий період виплат за програмою "Сім'я 800+".

З 1 січня у Польщі збільшили розміри грошової соціальної допомоги, у тому числі й для біженців, сума виплат становить:

- 950 злотих (9 747 гривень) як мінімальний розмір грошової допомоги на утримання та вивчення польської мови для іноземців зі статусом біженця або додатковим захистом;
- 1 679 злотих (17 226 гривень) як максимальний розмір грошової допомоги на утримання та вивчення польської мови для іноземців зі статусом біженця або додатковим захистом.

Українські біженці з інвалідністю можуть отримувати 1 588,44 злотих пенсії (16 300 гривень), окрім цього може бути призначена додаткова соціальна допомога у розмірі 600 до 4000 злотих (6 161 - 41 000 гривень). Сума виплат залежать від висновків медично-соціальної експертної комісії з надання інвалідності.

Раз на рік школярам-біженцям, які ходять у польські навчальні заклади, передбачена допомога у розмірі 300 злотих (3 078 гривень) для придбання шкільного приладдя.

Додамо, що після початку війни у Польщу виїхало понад 985 тисяч українських біженців. Це другий після Німеччини найбільший показник із кількості людей, які отримали міжнародний захист.

Німеччина

Виплати у Німеччині для українських біженців залишаються одними з найвищих у Європі. Сума соціальної допомоги Bürgergeld залежить від статусу і віку людини.

Розмір допомоги:

- самотні дорослі і батьки-одиначки - 563 євро (24 361 гривня) щомісячно;
- подружжя - по 506 євро на людину (21 894 гривні);
- діти 14-17 років - 471 євро (20 380 гривень);
- діти 6-13 років - 390 євро (16 875 гривень);
- діти до 5 років - 357 євро (15 447 гривень).

З січня 2025 року діє нове правила підтримки біженців, якщо особа відмовляється від запропонованої роботи чи програми працевлаштування, розмір соціальної виплати зменшується на 30% протягом 3 місяців.

Зазначимо, що Німеччина прихистила у себе найбільшу кількість біженців з України - близько 1,1 мільйона осіб.

Чехія

У Чехії щомісячний розмір гуманітарної допомоги залежить від місяця перебування в країні, на який іноземець звертається за нею після надання тимчасового захисту. На період 150 днів (1-5-й місяць після надання тимчасового захисту) гуманітарна допомога становить:

- для дорослого - 4 860 крон (8 359 гривень) та 7 290 крон (12 538 гривень) для осіб з інвалідністю;
- для дитини - 3 490 крон (6 000 гривень) та 5 235 крон для дитини з інвалідністю (9 000 гривень).

З 6-го місяця (з місяця, що настає за місяцем, у якому досягнуто 150 днів), гуманітарна пільга становить:

- для дорослого 3 130 крон (5 383 гривні);
- для дорослого із вразливої категорії (пенсіонери, вагітні тощо) 4 860 чеських крон (8 359 гривень) та 7 290 крон (12 538 гривень), якщо це особа з інвалідністю;
- для дитини 3 490 крон (6 000 гривень) та 5 235 крон (9000 гривень), якщо це особа з інвалідністю.

Країна надає соціальне житло на перші 90 днів, далі біженці повинні самі себе забезпечувати ним. Вразливі категорії можуть розраховувати на допомогу на покриття витрат до 6 000 крон на місяць (10 320 гривень) для вразливих категорій, інші - 4000 крон (6880 гривень). При розрахунку береться до уваги кількість осіб у домогосподарстві і суму соціальних виплат.

Біженці також можуть розраховувати на "надзвичайну" допомогу, її надають у разі оплати медичного огляду при виході на роботу, депозиті при переїзді в інше житло, купівлі квитків в Україну для повернення. Єдиної встановленої суми допомоги нема, розмір коливається від 15 000 крон (25 800 гривень) для однієї людини до 24 000 крон (41 280 гривень) для сімей із чотирьох і більше осіб.

Зазначимо, що восени у Чехії налічувалось близько 450 тисяч українських біженців.

Фінляндія

У Фінляндії українці, які приїхали за програмою тимчасового захисту, протягом першого року переважно отримують виплати від Центру прийому у розмірі 300 євро (12 931 гривня) на одну особу.

Якщо людина працює у Фінляндії або проживає там більше року, то може розраховувати на допомогу від Установи соціального страхування населення Kela.

Також біженці можуть подати заявку на додаткову допомогу через Центр прийому, щоб покрити витрати на вивчення фінської мови та загальної освіти, професійні тренінги, деякі види дозвілля тощо.

Додамо, що на початку січня у фінському Уряді заявили, що хочуть вдвічі скоротити кількість одержувачів соціальних виплат. Це також стосуватиметься й підтримки біженців. Питання розглянуть весною, втім у разі ухвалення такого рішення, чинності воно набере не раніше 2026 року.

Торік у Фінляндії налічували близько 65 тисяч українських біженців.

Латвія

З 1 січня у країні збільшили разову кризову допомогу для українських біженців до 377 євро (16 312 гривень) для дорослих та до 264 євро (11 423 гривні) для дітей. Також з Нового року документ, що підтверджує статус, видають терміном на 3 роки.

Крім цього, передбачена додаткова щомісячна допомога у розмірі 137 євро (5 927 гривень) на першу особу та 96 євро (4 153 гривні) на кожного наступного члена сім'ї.

Латвія також надає безкоштовне проживання для жителів України протягом перших 60 або 120 днів (для вразливих категорій) і 30 днів безкоштовного харчування.

Біженці мають право безкоштовного проїзду у громадському транспорті до 28 лютого 2026 року, але для цього треба пред'явити документ, що підтверджує статус. Додамо, що у Латвії зараз перебуває близько 47 тисяч українців.

Біженці в Європі: скільки насправді платять українцям у 2025 році (у Латвії збільшили разову кризову допомогу українським біженцям (фото: Getty Images))

Нідерланди

Українці, які прибули у Нідерланди, мають право на отримання допомоги проживання (на їжу, одяг та інші особисті витрати). Цю допомогу надають, поки людина не має власного доходу. На ці гроші мають право як дорослі, так і діти.

Сума виплат частково залежить від віку та складу сім'ї. У всіх випадках надається 62,66 на місяць (2 711 гривень) на одяг. При проживанні у приймальній сім'ї надається 80,91 євро (3 500 гривень) на інші витрати (у разі проживання у муніципальному притулку ця допомога не нараховується).

Розмір компенсації:

- самотні - 242,48 євро на харчування на місяць (10 492 гривні);

- людина проживає з іншими дорослими - 242,48 євро (10 492 гривні) за харчування на особу на місяць (для двох осіб); для трьох осіб - 193,98 євро (8 393 гривні) за харчування на особу на місяць, для 4 осіб або більше - 169,74 євро (7 344 гривні) за харчування на особу на місяць;
- при проживанні з дитиною - 200,65 євро (8 682 гривні) на особу на місяць, якщо дві особи; 3 особи - 160,64 євро (6 950 гривень) на особу на місяць; 4 особи або більше - 140,34 євро (6 072 гривні) на особу на місяць.

Торік у країні було понад 100 тисяч біженців з України.

Додамо також, що у країнах Європи періодично з'являються тимчасові або разові ініціативи, які також передбачають виплати українським біженцям.

***

01.02.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/viplati-pid-zagrozoju-ki-porushennya-bizhentsi-1738339117.html>

Виплати під загрозою. За які порушення біженці ризикують втратити допомогу в Європі

Зараз у Європі перебуває 5,3 мільйона біженців з України. Більшість із них отримують соціальні виплати від Урядів країн, які їх прихистили.

РБК-Україна розповідає про те, за які порушення українські біженці можуть втратити виплати та іншу допомогу.

Польща

Українці, які мають статус тимчасового захисту в Польщі, можуть виїжджати з країни на будь-який термін, але щоб не втратити статус UKR і, відповідно, виплати, виїзд не може тривати більш як 30 днів.

Також варто врахувати, що соціальні виплати можуть скасувати, як людина порушує закон і її притягують до кримінальної відповідальності. А ще у випадках, коли виявляється, що біженець отримав статус тимчасового захисту на неправомірній основі - приховав якісь факти або надав неправдиві.

Виплати біженцям також можуть скасувати, коли змінюються умови їх надання і людина більше не потрапляє у пільгову категорію. Наприклад, зараз у Польщі порушили питання, аби переглянути умови надання виплати для дітей "Сім'я 800+". Надалі допомогу пропонують виплачувати тільки тим біженцям, які офіційно працевлаштовані у Польщі та платять податки. Зараз це на стадії обговорення.

Німеччина

Німеччина надає соціальну допомогу Bürgergeld безробітним біженцям, а також дітям. Розмір виплат коливається від 357 євро для неповнолітніх до 563 євро для дорослих.

Дану допомогу можуть скасувати або зменшити розмір виплати у деяких випадках, а саме:

- проживання не за місцем прописки більш як 21 день;
- відмова від запропонованих програмою курсів та семінарів, які відповідають кваліфікації людини - у цьому випадку за перше порушення зменшать виплати на 10%, за друге - на 20%, за третє - на 30%;
- звільнення з роботи без вагомих підстав - у цьому випадку допомога зменшиться на 30% на 3 місяці, аналогічна ситуація, якщо людина відмовилась від "розумної" пропозиції працевлаштування;
- приховування доходу і майна - якщо соціальна служба виявить, що біженець має додатковий дохід, то можуть не лише скасувати виплати, а й зобов'язати повернути усі виплачені кошти. Такі дії можуть розцінити як шахрайство і тоді біженцю навіть загрожує позбавлення волі.

Швеція

Біженці, які отримали персональні ідентифікаційні номери у Швеції, можуть подавати прохання про отримання додаткової житлової площі, якщо у них підростає дитина і наявне житло для родини замале. Тоді комуна сама підбирає нову оселю. Якщо біженці відмовляють від запропонованого варіанту, тоді надалі втрачають можливість отримати житло від комуни і їм доведеться його шукати та оплачувати самостійно.

Якщо сусіди у комунальному житлі поскаржаться, що біженці порушують режим тиші або неправильно сортують сміття, їх можуть виселити.

Також біженці у Швеції втрачають свій статус, якщо отримують громадянство іншої країни або повертаються на постійне місце проживання в Україну.

Чехія

Раніше в Уряді Чехії заявляли, що скасовуватимуть виплати українським біженцям, якщо перевірки виявлять, що їх нема за зареєстрованим місцем проживання. Причиною цього стала заява міністра внутрішніх справ Чехії Віта Ракушана про те, що деякі біженці більшість часу перебувають в Україні, але отримують виплати.

У чеському Уряді наголосили, що не можуть біженцям заборонити відвідувати Україну, але при тривалій відсутності у країні такі особи втрачатимуть виплати, але не сам статус захисту.

За заявою Міністерства внутрішніх справ Чехії, виїзд біженця із країни більш як на 10 днів може вплинути на окремі пільги:

- соціальне житло;
- надання фінансової допомоги;
- місце у школі для дитини;
- медичне страхування.

Також іноземці повинні повідомляти про зміну прізвища, сімейного стану, даних закордонного паспорта, зміну адреси та зміну даних в документі, виданому для перебування на території Чехії, інакше можуть отримати штраф.

***

28.01.2025

Суспільне Media

<https://suspilne.media/zhytomyr/935169-u-zvageli-pereselenci-nezabarom-otrimaut-47-smartkvartir-aki-pererobili-z-gurtozitka-za-majze-25-miljoni-evro/>

У Звягелі переселенці отримують 47 смартквартир, які переробили з гуртожитка за майже 2,5 мільйони євро

У Звягелі завершили усі роботи з облаштування 47 смартквартир для родин ВПО, об'єкт готовий до здачі, житло вже розподілене.

Про це у коментарі Суспільному розповіла заступниця Звягельського міського голови Ірина Гудзь.

"Останнім рішенням виконкому квартири вже все розподілені, черга сформована. Ось тільки запрацювали реєстри і ми вже готуємося здавати об'єкт. Були проблеми з зовнішнім ліфтом, але всі проблеми вже вирішені, сьогодні ми занесли це у державну систему і лише очікуємо підтвердження від Державної інспекції архітектури та містобудування України про здачу об'єкта і найближчим часом люди зможуть отримати житло", — розповіла Ірина Гудзь.

Реалізація проєкту "Реконструкція нежитлової будівлі під гуртожиток поліпшеного планування для ВПО у місті Звягель" відбувалася у рамках грантової програми дій "Підтримка ЄС для нагальних потреб розміщення внутрішньо переміщених осіб в Україні", що впроваджується Північною Екологічною Фінансовою Корпорацією (НЕФКО).

Загальна вартість проєкту, як вказано у договорі, становить 2,46 мільйона євро гранту від Інвестиційної Платформи Сусідства (NIP).

Згідно з договором, проєктом житла на 47 квартир передбачено також встановлення сонячної електростанції на будівлі та внутрішній ремонт квартир з встановленням нових меблів та обладнання для кухонь і санвузлів.

***

29.01.2025

Суспільне Media

<https://suspilne.media/dnipro/936413-ludina-moze-but-ri-rozmisena-lise-ak-insa-pomre-evakuacijniki-pro-problemu-z-rozmisennam-malomobilnih-pereselenciv/>

"Людина може бути розміщена лише після смерті іншої": волонтери про проблему з розміщенням маломобільних переселенців

Евакуаційники "Схід SOS" закликали уряд звернути увагу на проблему розміщення маломобільних переселенців. У єдиному транзитному пункті для людей з інвалідністю — Центрі соцадаптації Дніпра — нині зайняті всі 150 місць. Закладів, куди можна було б відправити евакуйованих — практично не залишилось.

На публічну заяву волонтерів відреагувало Мінсоцполітики — заступниця Міністерки соцполітики Уляна Токарева приїхала до центру.

Скільки нині людей очікують на евакуацію та чи вирішили проблему з розселенням – читайте у матеріалі Суспільного.

Нині в Центрі соцадаптації зайняті всі 150 місць, розповідає його керівниця Ольга Волкова. Тут перебувають одинокі, літні та маломобільні люди, які потребують спеціалізованого догляду та відповідних умов для проживання. Ольга каже: хоча центр транзитний — відправляти переселенців звідси нікуди: геріатричні заклади по всій країні переповнені.

"На сьогодні це люди, які чекають два, три, чотири місяці. Дехто у нас понад рік. Люди в дуже тяжкому стані зараз їдуть. У нас за грудень померло 20 людей. За 2022 та 2023 рік стільки смертей не було", — каже Ольга Волкова.

Просто зараз в Донецькій області чекають на евакуацію 130 маломобільних людей, каже координаторка напряму правозахисту "Схід-SOS" Юлія Матвійчук. Додає: волонтери готові вивезти їх будь-якої миті, однак розмістити їх ніде.

"На жаль, існує така практика, що людина може бути розміщена на постійне місце в заклад після того, як інша людина помре. Ми переміщуємо одразу велику кількість людей. А на іншій території України не були створені місця в достатній кількості", — каже вона.

Після публічної заяви евакуаційників про проблему, до Центру соцадаптації приїхала заступниця міністерки соцполітики Уляна Токарева. Посадовиця зазначила: працюватимуть над створенням додаткових транзитних пунктів та системи оцінки потреб людей, яких туди доправлятимуть.

"Виходячи з того, який відсоток здатності піклуватися про себе збережений, має підключатися додаткова соціальна підтримка — це або послуга догляду вдома, за тим місцем, де перебуває людина, або підтримуване проживання, чи стаціонарний догляд", — каже Уляна Токарева.

Мінісоцполітики пропонує долучатися громадам до державної програми фінансування підтримуваного проживання, розповідає Уляна Токарева. По допомогу у розв'язанні проблеми, зазначає посадовиця, Міністерство звертатиметься до міжнародних партнерів, громадських організацій та органів місцевого самоврядування.

Додає: це не може бути реалізовано швидко. Водночас евакуаційники кажуть: потрібні тимчасові рішення, бо рятувати людей з-під обстрілів необхідно вже зараз.

***

31.01.2025

Суспільне Медіа

<https://suspilne.media/kharkiv/937259-23-biznesiv-na-harkivsini-akim-vidali-granti-za-programou-vlasna-sprava-stvorili-pereselenci-ova/>

23% бізнесів на Харківщині, яким видали гранти за програмою "Власна справа", створили переселенці — ОВА

За рік у Харківській області за урядовою програмою мікрогрантів "Власна справа" підтримали близько 1720 бізнес-планів, з яких майже 400 подали внутрішньо переміщені особи.

Про це Українському Радіо Харкова розповів заступник начальника ОВА Євген Іванов.

"Це одна з основних програм підтримки малого бізнесу в цілому. Також набирає обертів програма підтримки при купівлі сільгосптехніки, держпрограми компенсацій за розмінування 80/20. Ще певна кількість програм. Їх все більше і більше, наразі уже понад 40 для різних галузей", — сказав Іванов.

Масштабування програм пов'язано з діяльністю в п'яти районах Харківщини офісів "Зроблено в Україні", які відкрилися понад пів року тому. Там підприємців консультують щодо урядових програм для бізнесу.

Ще одним результатом роботи офісів заступник начальника облادміністрації називає вплив на сферу зайнятості.

Перше, працевлаштування переселенців, осіб без роботи — це приблизно сім тисяч за рік, у цілому. Фінансування програми підтримки малого бізнесу — до пів мільйона гривень.

За словами Іванова, на 2025 рік у бюджет заклали майже 38 мільярдів гривень на підтримку бізнесу, ця сума більша за виділену у 2024 році.

"Бачимо конкретні кроки, які роблять Мінекономіки та Уряд на підтримку саме прифронтового бізнесу на Харківщині, і бачимо, що суми фінансування держпрограм, які я назвав, закладені у бюджет на 2025 рік значно більші. Очікуємо збільшену кількість підтриманих бізнес-планів, збільшення кількості підприємців, які будуть звертатися до офісів", — повідомив заступник.

***

29.01.2025

Громадський Простір

<https://www.prostir.ua/?news=u-harkovi-startuje-osvitnij-projekt-dlya-pratsevlashtuvannya-vpo-v-hromadskomu-sektori>

У Харкові стартує освітній проєкт для працевлаштування ВПО в громадському секторі

Рівень безробіття серед Внутрішньо Переміщених Осіб – реальна проблема, оскільки величезна кількість людей залишилися без роботи, без

засобів до існування та потребують нових професійних навичок для працевлаштування.

У Харківській області наразі проживає понад 200 000 внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які потребують працевлаштування. Водночас у регіоні спостерігається значний дефіцит: не вистачає ціннісних та кваліфікованих працівників громадських та благодійних організаціях. Щоб допомогти подолати ці виклики, благодійна організація “Український Благодійний Альянс” запускає в Харкові освітній проєкт “Шлях можливостей” для ВПО, які хочуть отримати нову професію та знайти роботу в громадському секторі. Освітній проєкт пропонує перекваліфікації, тобто, освоєння нової професії, з 2 напрямів: “проєктний менеджмент” та “бухгалтерія”. Навчання розпочнеться 8 лютого та триватиме три місяці.

Які можливості дає навчання?

Проєкт реалізовує “Український Благодійний Альянс” за грантової підтримки “Razom for Ukraine”. Його мета – допомогти ВПО опанувати затребувані навички та сприяти їхньому працевлаштуванню в громадському секторі.

Програма включає:

- отримання нової професії з 0 на посаді “молодший проєктний менеджер” або “молодший бухгалтер” в НУО
- спілкування наживо та обмін досвідом з учасниками навчання
- досвідчених та ціннісних тренерів зі сфери неприбуткових організацій
- практичні заняття у групах;
- менторську підтримку від фахівців громадських організацій;
- сертифікат після успішного завершення;
- допомогу у складанні резюме;
- сприяння працевлаштуванню в неурядових організаціях.

“Ми хочемо, щоб люди, які постраждали від війни, отримали можливість не лише знайти роботу, а й долучитися до змін у суспільстві через роботу в ГО та благодійних фондах”, – зазначають організатори.

***

31.01.2025

BBC Україна

<https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c9vmj04330po>

Британія пом'якшує візові правила для українців. Що змінюється

Українці, які не мають права на постійне проживання у Британії, знову можуть привозити до країни своїх дітей - після внесення відповідних змін у візові правила.

У лютому минулого року – без попередження – уряд обмежив програму Homes for Ukraine, яка дозволяє приймати тих, хто тікає від війни. Згідно з цими обмеженнями, українці, які не мають права на постійне проживання у

Великій Британії, більше не могли виступати спонсорами інших людей за цією програмою, включно з власними неповнолітніми дітьми.

Благодійні організації заявили, що це призвело до розриву сімей, а деякі зневірені батьки вдавалися до незаконних шляхів, щоб привезти своїх дітей до Британії.

Вони назвали нові зміни "великим полегшенням" для батьків, які розлучилися зі своїми дітьми, але зазначили, що вони все одно не допоможуть тим, хто змушений розлучитися з іншими членами сім'ї, такими як брати і сестри або батьки.

Понад 190 000 людей прибули до Британії за програмою Homes for Ukraine з моменту її запуску в березні 2022 року після російського вторгнення.

Однак, згідно зі змінами, внесеними в лютому минулого року під керівництвом консерваторів, лише британські чи ірландські громадяни або ті, хто має право на постійне проживання у Британії, можуть виступати спонсорами, які забезпечують людям житло.

Це означало, що українці, які живуть у Британії без права на постійне проживання, більше не могли виступати спонсорами для членів сім'ї, щоб ті могли приїхати до них у Британію.

Виникала юридична колізія, адже чужі дорослі люди з громадянством Британії мали виступати спонсорами для неповнолітніх, а рідні батьки - ні.

Тоді ж закрили програму Ukraine Family Scheme, яка дозволяла українцям приєднатися до членів родини, які вже мали постійне місце проживання у Британії.

Тепер уряд оголосив, що батьки або законні опікуни, які перебувають у Великій Британії за будь-якою з візових програм для українців, можуть подати заявку на спонсорство своєї дитини за схемою Homes for Ukraine.

Валентина (ім'я змінене) подала заявку, щоб її 12-річний син приєднався до неї у Великій Британії в серпні минулого року, але вона залишилася на розгляді, оскільки українцям більше не дозволяли виступати спонсорами своїм дітям.

Вона вперше приїхала до Британії до вторгнення для сезонної роботи на фермі та продовжила візу, коли почалася війна.

Її син перебував у родичів в Одесі, поки вона шукала постійне місце проживання перед тим, як подати заяву, щоб він приєднався до неї.

Валентина пів року не бачила сина і розчулилася після питання про те, як почувається у розлуці з ним.

Вона розповіла ВВС, що зміни в правилах дали їй надію, що вони нарешті возз'єднаються.

"Це стане величезним полегшенням для тих батьків, які були розлучені зі своїми дітьми, і нарешті зможуть привезти їх до Британії, щоб возз'єднайтеся в безпеці", - заявила Дора-Олівія Вікол, виконавча директорка Work Rights Centre, благодійної організації, що підтримує мігрантів.

"Однак це не допоможе тим, хто був змушений розлучитися з іншими членами сім'ї, зокрема братами і сестрами, батьками або партнерами", - додала вона.

"Ми знаємо, що у Великій Британії багато українців, які залишили літніх, хворих або рідних з інвалідністю з вірою, що зможуть їх привезти пізніше. Вони стоять перед жорстоким вибором: покинути безпеку Великої Британії, щоб піклуватися про них в Україні, або залишатися в безпеці, наражаючи своїх близьких на ризик", - каже Вікол.

В організації кажуть, що знають про випадки сотень українців, які розлучилися з членами сім'ї та намагаються перевезти їх до Британії.

Settled, інша благодійна організація, яка підтримує українців, які звертаються за візами, повідомила, що деякі сім'ї вдалися до нелегальних шляхів, щоб привезти своїх рідних і не залишати їх у небезпеці.

"Ми просимо Міністерство внутрішніх справ швидше розглянути заявки щодо дітей, які застрягли в українських зонах конфлікту, деякі з яких перебувають у підвішеному стані вже майже рік", - каже Юлія Ісмаїл, радниця благодійної організації з питань імміграції.

"За попереднього уряду були внесені зміни до схеми Homes for Ukraine, згідно з якими батьки не могли виступати спонсорами своїх дітей, щоб ті приєднатися до них у Британії, навіть якщо вони мали відповідне житло", - заявив представник Міністерства внутрішніх справ.

"Ми вжили термінових заходів для вирішення цієї проблеми, що тепер дасть змогу батькам із візами за українською програмою спонсорувати своїх дітей, щоб вони приєдналися до них у Британії. Це стосуватиметься як уже поданих заявок, так і майбутніх заявок", - додав він.

Регіональні

27.01.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/integrovanij-rozvytok-bezkoshtovne-navchannya-dlya-vpo-v-cherniveczkomu-universyteti>

“Інтегрований розвиток”: безкоштовне навчання для ВПО в Чернівецькому університеті

Економічний факультет Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича запрошує вимушених переселенців з Чернівців та області на навчання за навчальною програмою «Інтегрований розвиток: від адаптації до підприємництва».

Про це повідомляє медіа-агенство “АСС”.

Короткострокова мікрокредитна програма триватиме 3,5 місяці та передбачатиме навчальні дисципліни, які охоплюють питання економіко-

правових основ підприємництва, основ адміністрування та бізнес-моделей, сучасних управлінських технологій, tool-box підприємця, soft skills особистісного розвитку.

Період навчання: 3 березня – 15 червня 2025 р.

Після успішного завершення програми учасники отримають сертифікат Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Навчання проходитиме в рамках проєкту «Реакція університетів на великі перешкоди: створення стійкої вищої освіти для реагування та управління суспільними кризами» (TURBO), який в місті Чернівці реалізується Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та ГО «Центр економічного розвитку та соціальної адаптації» за підтримки Європейського Союзу.

***

28.01.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/v-odesi-vidkryly-gumanitarnyj-hab-dlya-vpo-z-hersonshhynu>

В Одесі відкрили гуманітарний хаб для ВПО з Херсонщини

Мережа гуманітарних центрів “Вільні разом” для переселенців з Херсонщини розширюється. В Одесі запрацював вже сьомий за рахунком центр, який надаватиме необхідну допомогу ВПО.

Про це повідомляє “Тривна”.

Відтепер кожен із понад 50 тисяч внутрішньо переміщених осіб з Херсонщини, які знайшли прихисток на Одещині, зможуть отримати необхідну допомогу в новому хабі.

Окрім волонтерів, тут працюють психологи та юристи. Тож ВПО можуть не лише отримати продуктові чи гігієнічні набори, а й психологічну та юридичну підтримку. А для дітей на постійній основі тут будуть проходити майстер-класи, ігри, походи в театр та інші культурно-розважальні заходи.

Центр відкритий у співпраці між Херсонської ОВА, громадами регіону та фонду Support Kherson. Працює він за адресою: Одеса, Приморський район, вулиця Балківська, 35/1. Графік роботи: понеділок – п’ятниця з 10:00 до 15:00. Номери телефонів центру поки що не розголошують.

***

03.02.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/u-vinnyczi-startuye-soczialnyj-proyekt-dlya-pereselencziv-z-invalidnistyu>

У Вінниці стартує соціальний проєкт для переселенців з інвалідністю

Станом на сьогодні у Вінницькій області зареєстровано понад 144 тисячі ВПО, серед яких більше 2,6 тисяч – це маломобільні особи та особи з тяжкими порушеннями інтелектуального розвитку, включаючи 300 дітей. Через обмежені ресурси соціальних служб, ці люди часто опиняються в складних життєвих обставинах і потребують додаткової підтримки. Саме тому важливість нових ініціатив, спрямованих на допомогу цим людям, неможливо переоцінити.

Про це повідомляє “VinMedia”.

З листопада 2022 року у м. Вінниці працює «Гуманітарний хаб для ВПО з інвалідністю Вінницької міської територіальної громади «Паросток»». Цей простір став місцем, де понад 500 родин ВПО, які виховують осіб з інвалідністю, отримують необхідну допомогу та соціальні послуги. Крім того, хаб підтримує 70 місцевих мешканців з інвалідністю. Розташований у приміщенні Громадської організації «Паросток» на вулиці Замостянській, 51, хаб став не лише пунктом допомоги, а й місцем, де люди знаходять підтримку, спілкуються та адаптуються до нових умов життя.

Щоб продовжити цю важливу роботу, «Паросток» розпочинає новий проєкт під назвою «Соціальна підтримка внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю у Вінницькій громаді». Проєкт стартував у січні 2025 року і триватиме 12 місяців. Його основна мета – підвищити доступність та якість соціальних послуг для 80 сімей, у складі яких є діти або дорослі з інвалідністю. Їм буде забезпечено комплексну підтримку, сприяючи соціальній інтеграції та проводячи інформаційну кампанію.

Телефон ГО “Паросток” для довідок: 067 783 1061.

Активності нової програми «Паростка» будуть сприяти у вирішенні основних соціально-побутових викликів, що постають перед ВПО. Для 20 осіб з важкими порушеннями опорно-рухового апарату та інтелектуального розвитку буде надаватися послуга соціального супроводу. Це допомога у вирішенні побутових питань, перевезенні, оформленні документів та доступі до інших послуг. Для 10 дітей та 2 мам дітей з інвалідністю проводитимуться майстер-класи з миловаріння, виготовлення українських сувенірів, ляльки-мотанки. Дві групи по 10 жінок старшого віку пройдуть курси комп’ютерної грамотності, по 96 кожна група.

Побутова допомога буде надаватися у вигляді послуг швейної майстерні та пральні. Ці напрямки користуються великим попитом, оскільки в місцях компактного проживання ВПО не завжди є належні умови для цього, а одяг отриманий в якості гуманітарної допомоги найчастіше доводиться перешивати. Для 60 родин ВПО з інвалідністю періодично протягом проєкту буде надаватися натуральна допомога у вигляді продуктів харчування та побутової хімії). Для привернення уваги широкого кола громадськості до проблем ВПО з інвалідністю буде проводитися інформаційна кампанія: поширення інформації про заходи проєкту в соціальних мережах, на сайтах партнерів та в онлайн-ЗМІ.

Адвокаційна діяльність проєкту передбачає проведення круглого столу для представників влади, партнерських організацій та громадськості, а також онлайн-зустрічей для формування локальної коаліції підтримки ВПО з інвалідністю. За результатами цих зустрічей будуть напрацьовані рекомендації для вдосконалення соціальної політики Вінницької громади та дорожня карта подальшої співпраці.

В кожній команді інколи складаються непрості обставини, що призводять до професійного вигорання. Для профілактики цього проєктом передбачено підтримку фахівців та волонтерів Гуманітарного хабу, зокрема заходи щодо підвищення психологічної стійкості та розвитку навичок самоусвідомлення.

Очікувані результати проєкту:

- Буде надано 60 соціальних послуг супроводу для 20 родин.
- Буде проведено 15 творчих майстер-класів для 12 учасників.
- 20 осіб пройдуть курс комп'ютерної грамотності.
- 80 родин скористаються послугами пральні та швейної майстерні.
- 60 осіб з інвалідністю по 4 рази протягом проєкту отримають натуральну допомогу.
- Буде проведено круглий стіл та онлайн-зустрічі для представників влади та громадськості.
- Будуть розроблені рекомендації та дорожня карта для вдосконалення соціальної політики.
- Інформаційна кампанія охопить понад 80 тисяч користувачів соціальних мереж.

Успішна реалізація цього проєкту – це не лише крок до покращення якості життя ВПО з інвалідністю, але й важливий внесок у формування інклюзивного середовища для всіх мешканців Вінницької громади. Після завершення проєкту Громадська організація «Паросток» планує продовжувати надавати соціальні послуги для ВПО з інвалідністю.

***

02.02.2025

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/ponad-900-tysyach-gryven-vytracheno-z-byudzhetu-starobilskoyi-miskoyi-gromady-za-programamy-dlya-i509996>

Понад 900 тисяч гривень витрачено з бюджету Старобільської міської громади за програмами для ВПО за рік, на підтримку ветеранів - майже 3 млн 400 тисяч

"З бюджету Старобільської міської територіальної громади витрачено 904 тисячі 134 гривні за програмами для вимушених переселенців за минулий рік", - повідомили "ОстроВу" у Старобільській РВА 2 лютого.

Зокрема, за міською цільовою програмою оздоровлення та відпочинку дітей пільгової категорій за 2024 рік витрачено 725,200 тисяч гривень. За

міською програмою підтримки сімей та здійснення соціального захисту дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування на 2024-2025 роки - 23,984 тисячі гривень.

Крім того, за комплексною міською програмою підтримки учасників бойових дій, військовослужбовців, окремих категорій осіб, до них прирівняних, та членів їх сімей на 2024 - 2025 роки з бюджету громади витрачено 3 мільйони 388,445 тисяч гривень.

***

30.01.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/na-forumi-maybutnie-v-ukraini-obhovoryly-problemy-vpo/>

На форумі "Майбутнє в Україні: відновлення та розвиток людського капіталу" обговорили проблеми ВПО

В межах «Школи відновлення громад» провели експертний форум «Майбутнє в Україні: відновлення та розвиток людського капіталу».

Про це повідомляє мережа ЯМаріуполь

Говорили про проблеми, що турбують переселенців у країні та за кордоном. Поділився ключовими результатами соціологічного дослідження щодо актуальних потреб ВПО, яке ми провели завдяки підтримці Уряду Великої Британії.

Основні проблем ВПО:

- 85% — мають проблеми з житлом;
- 73% — скрутне фінансове положення;
- 30% — не можуть знайти роботу;
- 51% — погіршився психологічний та фізичний стан;
- 31% — пригнічені через невизначеність майбутнього.

Ми бачимо, що для більшості переселенців критичною проблемою залишається саме житло, оренда якого «з’їдає» лівову частку заробітної плати. Нестача грошей на інші базові потреби викликає постійний стрес, що відображається на фізичному та психологічному рівнях. Все це призводить до того, що понад 30% ВПО живуть в пригніченому стані через те, що не розуміють перспектив свого майбутнього в Україні, — йдеться у звіті події.

Тому спільно із соціологами учасники сформуvalи пропозиції для покращення рівня життя переселенців:

- прийняти національну стратегію будівництва соціального житла та покращити державні програми кредитування;
- підсилити підприємства за рахунок ВПО у сферах, де є потенціал та дефіцит кадрів;

- визначити умови компенсації за зруйноване житло для тимчасово окупованих громад та дати людям надію на відновлення справедливості;
- діяти вже зараз, щоб зупинити відтік людей та створити умови для їхнього повернення і розвитку в Україні.

Школа відновлення громад, заснована Асоціацією міст України та ГО «Маріуполь.Реборн», має на меті підготовку муніципальних менеджерів для періоду відновлення. Проєкт реалізується за підтримки Уряду Великої Британії в рамках програми UK International Development та Міжнародного республіканського інституту (IRI Ukraine) у партнерстві з Metinvest та SCM.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

31.01.2025

ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»

<https://www.vplyv.org.ua/archives/9744>

Позиція Коаліції організацій, що опікуються питанням захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, щодо доступу внутрішньо переміщених осіб до соціальних гарантій і пільг, встановлених Законом України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»

11 грудня 2024 року зареєстровано Проєкт Закону про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» щодо захисту прав внутрішньо переміщених осіб (№ 12300). Законопроект пропонує внести зміни до статті 5 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» від 15 лютого 1995 року № 56/95-ВР (далі — Закон № 56/95-ВР), відповідно до якої статус особи, яка проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського, надаватиметься також громадянам, фактичне місце проживання (перебування) яких у зазначених населених пунктах підтверджуватиметься довідкою про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи (далі — ВПО).

Отже, законопроект має усунути обмеження права ВПО, які проживають, працюють або навчаються на території гірських населених пунктів, користуватися передбаченими законодавством пільгами. Зокрема, відповідно до частини другої статті 6 Закону № 56/95-ВР, розмір державних пенсій, стипендій та всіх передбачених чинним законодавством видів державної матеріальної допомоги громадянам, які одержали статус особи, що працює, проживає або навчається на території населеного пункту, якому надано статус гірського, збільшується на 20 відсотків.

За даними органів соціального захисту населення, в населених пунктах зі статусом гірських станом на грудень 2024 року жило 130,7 тисяч ВПО

(Львівська область — 54149; Чернівецька область — 3852; Закарпатська область — 47495; Івано-Франківська область — 25207).

Наразі ВПО, які постійно проживають і/чи працюють (навчаються) у гірському населеному пункті, не мають відповідного статусу й не користуються пільгами, передбаченими законодавством. Тому вони змушені відновлювати порушені права в судовому порядку.

Органи місцевої влади, уповноважені приймати рішення про надання відповідного статусу, відмовляють ВПО, зареєстрованим не на території гірських населених пунктів, а за адресою покинутого місця проживання. При цьому вони не беруть до уваги довідки про взяття на облік ВПО, яка підтверджує фактичне місце проживання на території гірських населених пунктів.

Чинна редакція Закону № 56/95-ВР передбачає, що статус особи, яка проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського, надається громадянам, які постійно проживають, постійно працюють або навчаються на денних відділеннях навчальних закладів у цьому населеному пункті, про що виконавчий орган відповідної місцевої ради видає посвідчення встановленого зразка. Поняття «постійне проживання» не визначено законодавством України, але органи місцевої влади трактують його як наявність зареєстрованого/задекларованого місця проживання.

ВПО, які живуть у гірських населених пунктах, перебувають у тих самих природних, географічних та соціально-економічних умовах, що й громадяни, які мають задеклароване або зареєстроване місце проживання (перебування) у цих населених пунктах.

Окрім того, 8 січня 2025 року набув чинності Закон «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування», яким визначено, що ВПО, фактичне місце проживання/перебування якої підтверджується довідкою про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, є жителем/жителькою громади на рівні тих, хто має задеклароване або зареєстроване місце проживання на території громади.

Ми, представники Коаліції організацій, що опікуються питанням захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, підтримуємо прийняття законопроєкту № 12300. Важливо виправити положення законодавства, які порушують принцип правової визначеності і призводять до дискримінаційних дій з боку органів влади та обмеження доступу ВПО до відповідних пільг і гарантій в умовах проживання у гірських населених пунктах. Закликаємо народних депутатів України підтримати проєкт Закону України про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» щодо захисту прав внутрішньо переміщених осіб (реєстр. №12300 від 11.12.2024).

Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»
БО БФ «Стабілізейшен Суппорт Сервісез»

ГО «КРИМСОС»
ГО «Донбас СОС»
Центр прав людини ZMINA
БФ «Схід SOS»
Кримська правозахисна група
БФ «Право на захист»

***

28.01.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/prodovzhuємо-nadavaty-dopomohu-zhyteliam-rehioniv-iaki-postrazhdaly-vid-viyny-novyy-proiekt/>

Продовжуємо надавати допомогу жителям регіонів, які постраждали від війни: новий проєкт

Протягом 2025 року Фонд спільно з благодійною організацією “Malteser International” реалізовуватиме новий проєкт “Порятунок життя: захист, притулок і водопостачання, санітарія та гігієна для регіонів, постраждалих від війни”. Його мета – покращити доступ до юридичних послуг, підтримати психічне здоров’я, допомогти у зимовий період та забезпечити основні потреби жителів у Миколаївській, Запорізькій та Сумській областях.

У межах цього проєкту команда БФ «ССС» надасть тверде паливо для понад 1200 домогосподарств. Брикети роздаватимуть в два етапи: протягом січня-лютого та на початку осені.

Менеджерка проєкту Христина Олійник пояснює: «Багато постраждалих від війни домогосподарств, особливо в пошкоджених будинках або в сільській місцевості, через часті відключення електроенергії, потерпають через відсутність опалення. Брикети – доступне джерело тепла, що допоможе захистити людей від холодів».

Також проєктом передбачено розповсюдження індивідуальних непродовольчих наборів, які включають теплі ковдри, спальні мішки, павербанки, предмети першої потреби та гігієнічних наборів, зокрема й для людей з особливими потребами.

Важливим аспектом нового проєкту є надання людям психологічної та правової допомоги. За словами Христини Олійник, багато хто втратив домівки, майно та життєво важливі документи. Таким громадянам необхідна правова допомога, щоб зорієнтуватися в чинній нормативній базі, яка регулює їхні права та обов’язки. Також чимало жителів потребують кваліфікованої психологічної підтримки, позаяк пережили травмуючі події.

«Ми плануємо створити мобільні бригади, які надаватимуть психологічну та юридичну допомогу як у вигляді індивідуальних консультацій під час візитів в громади, так і під час онлайн-спілкування та спеціалізованих тренінгів», – пояснює Христина Олійник.

Загалом, у рамках проєкту планується надати допомогу більш ніж 10 000 бенефіціарів.

Матеріал підготовлено у рамках проєкту «Порятунок життя: захист, притулок і водопостачання, санітарія та гігієна для регіонів, постраждалих від війни», який реалізується БФ «Стабілізейшен Суппорт Сервісез» у партнерстві з благодійною організацією Malteser International за підтримки Aktion Deutschland Hilft.

***

29.01.2025

Благодійний фонд «Стабілізейшен Суппорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/tsey-proiekt-dopomih-povernuty-liudiam-teplo-v-ikh-domivky-rozpoivdaemo-pro-rezultaty-nashoi-roboty-u-zaporizhzhii-ta-kryvomurozi/>

**“Цей проєкт допоміг повернути людям тепло в їх домівки”.
Розповідаємо про результати нашої роботи у Запоріжжі та Кривому Розі**

Проєкт «Гуманітарна допомога постраждалим містам та місцям розміщення ВПО в Україні» тривав із березня 2024 року по лютий 2025 року. Його мета — надати допомогу постраждалим від війни мешканцям Запорізької області та міста Кривий Ріг та Покровської громади Дніпропетровської області.

Що ми зробили?

Легкі ремонти житла: Проведено 412 ремонтів осель, які постраждали внаслідок обстрілів.

Розповсюдження зимових гуманітарних наборів: Роздано 2200 наборів NFI, які включали теплі ковдри, павербанки, інші необхідні речі. Це особливо допомогло вразливим категоріям населення в холодну пору року.

Охоплення бенефіціарів: Проєкт підтримав кілька тисяч осіб, серед яких люди з інвалідністю, багатодітні сім'ї, літні люди та внутрішньо переміщені особи.

Регіональна координаторка проєкту у Запорізькій області Оксана Левада:

«Запорізька область вже тривалий час потерпає від обстрілів. На жаль і на сьогодні обстріли не припиняються. Велика кількість мешканців міста залишилися без вікон, дверей, а в деяких випадках — і даху над головою. Цей проєкт допоміг повернути людям тепло в їх домівки: замінити пошкоджені вікна та двері. Запоріжжя досі приймає переселенців із прифронтових територій. Гуманітарні набори стали надзвичайно цінною допомогою для мешканців місць тимчасового проживання ВПО, які не мають змоги придбати найнеобхідніше. Ми бачимо, як така підтримка допомагає людям відновлювати своє життя, розпочинати його майже з нуля».

Регіональна координаторка проєкту у Кривому Розі Надія Александрова:

«Місто майже кожного тижня знаходиться під ворожим обстрілом. Сотні людей вразливих категорій потребують допомоги у вигляді ремонтів. Проєкт допоміг вразливим верствам населення перезимувати у теплих, світлих та охайних оселях. Зимові гуманітарні набори стали вчасною підтримкою для мешканців Покровської громади, у якій більшість осель не мають централізованого опалення, а тому вимкнення електроенергії для них — це не тільки про відсутність світла, але і про відсутність тепла. Під час проєкту ми змогли забезпечити допомогою сотні родин. Замінені вікна та двері — це не лише комфорт, але й тепло, яке так необхідне в зимовий період. Ми вдячні за цю співпрацю, яка зробила вагомий внесок у підтримку наших громад».

Проєкт «Гуманітарна допомога постраждалим містам та місцям розміщення ВПО в Україні» реалізовано Благодійним фондом «Стабілізуєш Сервісез» за підтримки міжнародної гуманітарної організації CARE та фінансової підтримки Disasters Emergency Committee (UKAID).

***

28.01.2025

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/odyn-iz-najbilshyh-proyektiv-dopomogy-v-remontizhytla-v-ukrayini-pidsumovuye-2024-rik/>

Один із найбільших проєктів допомоги в ремонті житла в Україні підсумовує 2024 рік

Минулого року мережа благодійних організацій Карітас України організувала чимало ремонтів для вразливих категорій населення і про всі такі проєкти ми стараємося писати, аби якомога більше людей могли дізнатися про таку підтримку.

Про проєкт «Житло для вразливих домогосподарств в Україні III» ми також неодноразово публікували інформацію. І от наприкінці минулого року він уже закінчився. Тому час підбити підсумки та показати результати.

Завдяки цьому проєкту 2300 сімей отримали ремонт своїх домівок, а 180 сімей отримали грошову допомогу на 6 місяців для оренди житла.

Проєкт став можливим завдяки підтримці УВКБ ООН (Агентства ООН у справах біженців в Україні). І ми дуже вдячні нашим партнерам за співпрацю!

Допомога надавалася в 7-ми областях через Карітас Харків, Карітас Запоріжжя, Карітас Кривий Ріг, Карітас Миколаїв, Карітас Одеса та Карітас Житомир.

А Карітас Миколаїв, окрім ремонтних робіт у приватних домівках, мав ще справу з багатопверхівками. Зокрема в селі на Миколаївщині в одному такому будинку перекрили тепловий контур між поверхами та відремонтували 6 під'їздів. У цьому домі живе 26 сімей.

Карітас Кривий Ріг працював у цьому проєкті як у Дніпропетровській області, так і в Херсонській. Ось декілька світлин до і після ремонтів будинків тамтешніх бенефіціарів.

Керівник цього проєкту від Карітасу України Романа Маколович зазначає, що така підтримка неабияк добре впливає на настрої постраждалого населення: «Бенефіціари дуже вдячні, адже ремонти дороговартісні, а українці потерпають від обстрілів у прифронтових областях щодня. Завдяки співпраці з УВКБ ООН ми здатні допомогти хоча би найбільш вразливим категоріям населення. І ця підтримка для них змінює все їх життя, адже гідні умови проживання – це і тепло в домі, а отже, менше захворювань, це і зручність, а отже, зона комфорту, де можна відновити сили від стресу та труднощів, які завдає війна».

У 2025 році співпраця Карітасу України та УВКБ ООН продовжиться завдяки новому проєкту. Але детальніше про цю чудову новину ми розповімо трохи згодом.

***

28.01.2025

БФ «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-skhid-sos-vidnovyv-87-budynkiv-na-donechchyni-uprodovzh-6-misyacziv/>

БФ «Схід SOS» відновив 87 будинків на Донеччині упродовж 6 місяців

Комплексна гуманітарна допомога постраждалим від конфлікту українцям та громадян третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдові

Від серпня 2024 року команда Благодійного фонду «Схід SOS» відновила 87 будинків у Лиманській і Дружківській громадах Донеччини, які зазнали руйнувань через ворожі обстріли. Ми зосередилися на відновленні пошкоджених осель, аби вони були придатними до життя, а люди зустріли зиму у теплі та безпеці. Фахівці лагодили дахи та вікна, утеплювали будинки, створювали теплові контури тощо.

Особливу увагу ми приділяємо допомозі людям старшого віку, особам з інвалідністю та тим, хто втратив засоби для існування через війну.

Зазначимо, що під час тимчасової окупації Лиманської громади було пошкоджено або зруйновано близько 90% будинків, обстріли не вщухають досі. У Дружківській громаді ситуація також залишається напруженою через регулярні атаки з боку армії РФ.

Серед тих, кому ми змогли допомогти, опинилася й Людмила. Жінці 66 років, вона з селища Ярова, що було тимчасово окуповане ворогом протягом 4 місяців. Через бойові дії там було пошкоджено понад 100 будинків, серед яких і дім жінки. Людмила бореться з онкологією, пройшла 6 курсів хіміотерапії та має II групу інвалідності. Вона проживає разом із донькою, яка евакуювалася з Лиману. Родина не втратила надії зберегти рідний дім, а

команда БФ «Схід SOS» відновила пошкоджену покрівлю, полагодила вікна та утеплити дах будинку.

Ремонтні роботи здійснюються в межах проекту «Комплексні заходи з гуманітарного реагування на потреби постраждалих від конфлікту українців та громадян третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдови» за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe та фінансування Міністерства закордонних справ Німеччини.

Нагадаємо, нещодавно БФ «Схід SOS» передав котельне обладнання вартістю 365 000 гривень Бахмутському психоневрологічному інтернату.

***

29.01.2025

БФ «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/komanda-bf-skhid-sos-doluchylasya-do-obgovorennya-dostupu-do-osvity-molodi-z-tot-u-2025-roczii/>

Команда БФ «Схід SOS» долучилася до обговорення доступу до освіти молоді з ТОТ у 2025 році

Освітній напрям та напрям правозахисту Благодійного фонду «Схід SOS» об'єднали зусилля з ЦГП «Альменда», «Донбас SOS» і «Крим SOS» для обговорення шляхів забезпечення доступу молоді з тимчасово окупованих територій до освіти під час вступної кампанії 2025 року.

Люди на ТОТ – рівноцінна частина суспільства України. Щороку фонд разом із партнерськими організаціями робить все можливе, щоб спростити досвід абітурієнтів і нагадати, що вони потрібні державі.

У межах зустрічі відбулося зокрема й обговорення кроків щодо налагодження взаємодії з державними органами, а також планування необхідних адвокаційних і просвітницьких дій. До найактуальніших викликів вступної кампанії 2025 року спеціалісти та спеціалістки віднесли:

- припинення пропуску через пункт «Доманове – Мокрани» молоді, яка повертається з ТОТ без документів українського зразка;
- безпекові ризики, що пов'язані з можливими переслідуваннями з боку окупантів;
- обмеження доступу до цифрових сервісів на ТОТ, як-от цифрового підпису, що унеможлиблює оформлення необхідних документів.

Зауважимо, що минулоріч 11 900 людей із ТОТ розпочали навчання в закладах вищої та фахової передвищої освіти на підконтрольній уряду території, що перевищило показники 2023 року майже вдвічі. Враховуючи ці результати, напередодні вступної кампанії організації продовжують об'єднувати зусилля, аби інформувати молодь.

Детальну інформацію щодо вступу з ТОТ до коледжів і закладів вищої освіти шукайте за посиланням: <https://surl.li/uyiwbf>.

Зустріч організована ЦПП «Альменда» за підтримки Міжнародного Фонду «Відродження». Модераторкою стала правозахисниця та експертка з питань освіти Марія Красненко.

Нагадаємо, нещодавно команда нашого фонду долучилася до розробки Концепції, що допоможе дітям із ТОТ здобувати освіту на підконтрольній території.

***

29.01.2025

БФ «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-skhid-sos-dopomig-41-evakuivanomu-zi-pryfrontu-znajty-pryhystok-u-nimechchyni/>

БФ «Схід SOS» допоміг 41 евакуйованому зі прифронту знайти прихисток у Німеччині

Команда Благодійного фонду «Схід SOS» разом із партнерами продовжує допомагати постраждалим від війни. Нещодавно 41 людина, серед яких 12 дітей і 19 представників маломобільних груп населення, переїхали зі прифронтових населених пунктів Запорізької та Донецької областей до Німеччини, де їх зустріли у Пункті прибуття біженців з України.

На виїзд за кордон вони очікували в запорізьких прихистках, зокрема й проживали у транзитному шелтері «Без меж», облаштованому у 2024 році БФ «Схід SOS» у партнерстві з фондом «Артак разом до мрії». Заклад приймає людей з інвалідністю та представників маломобільних груп, які евакуювалися зі прифронтових територій та виїхали з ТОТ.

У Німеччині евакуйовані отримують належний догляд відповідно до їхніх потреб. Сім'ї з дітьми розселили в окремі кімнати. Люди, які потребують піклування, житимуть в установах із необхідними умовами.

«Ми боремося за кожну людину, бо в умовах війни це питання життя та смерті. Наша команда шукає можливості навіть за кордоном, адже в Україні катастрофічно бракує місць для постійного розселення представників маломобільних груп. Завдяки партнерам можемо забезпечити умови, які дають людям шанс на безпечне та гідне життя», - координатор напряму евакуації Ярослав Корнієнко.

Трансфер із Запоріжжя до Німеччини здійснює в межах проєкту «Комплексна гуманітарна допомога постраждалим від конфлікту українцям та громадянам третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдові» за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe та фінансування Міністерства закордонних справ Німеччини.

29.01.2025

БФ «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/pravozahysnyky-bf-shid-sos-nadaly-ponad-6-000-pravovyh-poslug-za-pivroku/>

Правозахисники БФ «Схід SOS» надали понад 6 000 правових послуг за півроку

Комплексна гуманітарна допомога постраждалим від конфлікту українцям та громадян третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдові

Упродовж 6 місяців кількість вторинних і первинних правових послуг від спеціалістів і спеціалісток Благодійного фонду «Схід SOS» перетнула позначку у 6000. Команда підтримувала цивільних у Миколаївській, Херсонській, Донецькій, Харківській, Запорізькій і Дніпропетровській областях. Ми допомагали відновлювати документи, подавати заяви до реєстрів і судів, а також пояснювали, підтримували та надавали юридичні поради.

За цими цифрами стоїть масштаб проблем, з якими стикаються люди через війну. Щодня ми спостерігаємо історії втрати: близькі, документи, домівки, можливості. Люди залишаються наодинці з бюрократією. Юридична підтримка – реальний інструмент для відновлення справедливості та захисту прав. Наша мета – не залишати людей сам на сам із системою.

Координаторка напряму правозахисту БФ «Схід SOS» Юлія Матвійчук

Від початку повномасштабного вторгнення фахівці та фахівчині напряму вже надали понад 51 000 послуг населенню по всій країні (станом на 1 січня 2025 року).

Зауважимо, що консультуємо й дистанційно. Для отримання безоплатної правової допомоги звертайтеся до кол-центру з понеділка по суботу (8:00-18:00): 0800 332 614.

Отримати підтримку у месенджерах:

- +38 (099) 710 48 72 (вайбер)
- +38 (096) 108 60 48 (телеграм)

Юридична допомога здійснюється в межах проекту «Комплексна гуманітарна допомога постраждалим від конфлікту українцям та громадянам третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдові» за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe та фінансування Міністерства закордонних справ Німеччини.

Нагадаємо, у транзитному пункті в Павлограді команда щомісяця надає десятки послуг евакуйованим.

31.01.2025

БФ «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/komanda-bf-skhid-sos-provela-monitoring-mtp-u-volynskij-oblasti/>

Команда БФ «Схід SOS» провела моніторинг МТП у Волинській області

Благодійний фонд «Схід SOS» системно слідкує за станом місць тимчасового проживання (МТП) для переселенців, а також організовує їх ремонт і облаштування. У грудні 2024 року команда напряму моніторингу вірушила до МТП у Волинській області, аби оцінити ситуацію та потреби.

На початку місії представники та представниці БФ «Схід SOS» зустрілися з командою Волинської ОВА. Місця для відвідування були визначені в координації з департаментом соціальної та ветеранської політики області. Ми відвідали МТП у селах Башлики, Ставок, Сенкевичівка та містах Горохів, Володимир і Рожище. Відвідали місця проживання майже 200 осіб, серед яких 31 дитина, та 9 представників маломобільних груп.

«Більшість мешканців МТП заселилися ще у 2022 році. Минулоріч вони продовжили приймати людей, але місць вже майже не було. Люди працездатного віку знайшли постійну чи тимчасову роботу, в одному МТП народилося 4 дітей. Ці місця для багатьох стають довготривалим житлом, а якщо умови погані, то люди залишаються в них на дуже тривалий час», спеціаліст з моніторингу Дмитро Кобзар.

Всі відвідані МТП облаштовані на базі освітніх установ: закладів загальної середньої освіти, гуртожитків, коледжів, школи-інтернату. Люди проживають там на безоплатній основі та самостійно оплачують харчування. Правова та психосоціальна допомога надається гуманітарними організаціями «Рокада» та «Право на захист». Переселенці в більшості МТП самостійно дбають про власні потреби, знаходять роботу, облаштовують побут і налагоджують зв'язки у нових громадах. Водночас органи місцевого самоврядування надають допомогу щодо пошуку та придбання житла, отримання соціальних послуг тощо.

Під час моніторингу було виявлено чимало проблем. У багатьох закладах не оснащені укриття, а жодне з відвіданих повною мірою не облаштоване елементами доступності для представників маломобільних груп. Місця для поселення новоприбулих відсутні або потребують ремонтних робіт і облаштування.

Серед основних виявлених потреб було визначено облаштування меблями та побутовою технікою, ремонт і будівельні матеріали. Приміщення потребують ремонту покрівель і опалення, облаштування санвузлів і кімнат для прийому нових переселенців, а також покращення умов проживання людей, які там вже мешкають.

Зазначимо, що від початку повномасштабного вторгнення Волинь прийняла 79 000 переселенців. Найбільше приїхали з Донецької та Луганської областей. До реєстру ВПО подали інформацію щодо 13 000 дітей. Протягом другої половини 2024 року спостерігалось зниження кількості дітей через виїзд сімей за кордон або переїзд в інші регіони.

Моніторинг здійснено в межах проекту «Підтримка постраждалих унаслідок війни представників вразливих груп населення та жителів віддалених територій України» та реалізується БФ «Схід SOS» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

***

31.01.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/117720-viplati-caritas-germany-jak-otrimati-40-tis-grn-dopomogi>

Виплати Caritas Germany: як українці можуть отримати 40 тис. грн допомоги

Благодійний фонд "Карітас Донецьк" відкрив реєстрацію на фінансову допомогу для українців, які постраждали від російської агресії. В рамках програми родина може отримати до 40 тис. гривень.

Про це повідомили в Телеграм-каналі благодійного фонду.

Програму реалізують Caritas Germany та Міністерство закордонних справ Німеччини у Дніпропетровській області. Фінансова підтримка спрямована на покриття базових потреб вразливих категорій населення. Допомогу можуть отримати:

- особи, які мешкають у зоні до 50 км від лінії фронту;
- ті, хто постраждав від атак з 8 липня 2024 року;
- громадяни, чиє житло зазнало обстрілу;
- особи, які отримали фізичні ушкодження внаслідок війни.

Також подати заявку можуть мешканці Дніпропетровської області та внутрішньо переміщені особи, які отримали офіційний статус після 8 липня 2024 року.

Претендувати на допомогу можуть громадяни, які належать до однієї з таких категорій:

- особи з інвалідністю I-II групи або інвалідністю з дитинства;
- люди з тяжкими хворобами;
- самотні особи віком від 60 років без підтримки працездатних родичів;
- одинокі батьки або опікуни з неповнолітніми дітьми;
- багатодітні родини з трьома і більше дітьми;
- вагітні жінки та матері дітей до трьох років.

Допомога надається у вигляді одноразового гранту в розмірі 10,8 тис. грн на одну особу. Виплата здійснюється шляхом перерахування на IBAN-

рахунок. Одна родина може отримати не більше чотирьох грантів, що сумарно становитиме приблизно 40 тис. грн.

Для подачі заявки необхідно підготувати наступні документи:

- паспорт громадянина України;
- ідентифікаційний код;
- довідку ВПО (за наявності);
- документ, що підтверджує приналежність до категорії вразливості;
- акт про пошкодження або знищення майна.

***

29.01.2025

ГО "Бахмутська фортеця"

<https://bahmut.in.ua/startuye-proyekt-finansovoyi-pidtrymky-zhinok-vpo/>

Жінки-ВПО з двох областей можуть отримати кошти на власну справу

Благодійна організація "Світло надії" розпочинає проєкт "Ніжна", направлений на підтримку жінок-ВПО. Ініціатива передбачена для переселенок, які мешкають на Полтавщині і Харківщині. Жінки зможуть отримати кошти на відкриття чи продовження власної справи.

Про це повідомляє благодійна організація "Світло надії".

Прокт підтримки жінок-ВПО

Проєкт "Ніжна" передбачений для жінок і дівчат, які покинули дім через війну. Мета ініціативи — надати можливість переселенкам заснувати власну справу або відновити бізнес, який вели раніше.

Участь у проєкті можуть взяти переселенки, які наразі проживають у:

- Полтавській громаді Полтавської області;
- Кременчуцькій громаді Полтавської області;
- Миргородській громаді Полтавської області;
- Лубенській громаді Полтавської області;
- Валківській громаді Харківської області.

Проєкт передбачає фінансову допомогу на реалізацію бізнес-ідей. Окрім цього, жінкам пропонують:

- дводенне навчання з психологами для поліпшення психоемоційного стану;
- онлайн-вебінар щодо побудови ефективної взаємодії з місцевою владою, адвокації інтересів ВПО;
- дводенний тренінг щодо започаткування власної справи, написання бізнес-плану та розвитку бізнес-навичок;
- конкурс бізнес-ідей з можливістю отримати фінансову підтримку і менторський супровід для успішного розвитку власної справи.